

Ristijärvi
Tilinpäätös ja
toimintakertomus 2025

Sisällys

1 TOIMINTAKERTOMUS	4
1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	4
1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus.....	4
1.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	6
1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	10
1.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	14
1.1.5 Ristijärven kunnan henkilöstö.....	15
1.1.6 Arvio tulevasta kehityksestä	20
1.1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.....	21
1.1.8 Ympäristöasiat	23
1.2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä.....	24
1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	26
1.3.1 Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus	26
1.3.2 Tuloslaskelma ja tunnusluvut	26
1.3.3 Rahoituslaskelma ja tunnusluvut	27
1.3.4 Tase ja tunnusluvut.....	28
1.3.5 Kokonaistulot ja –menot.....	31
1.4 Kuntakonsernin toiminta ja talous	32
1.4.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä.....	32
1.4.2 Konsernin toiminnan ohjaus	32
1.4.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	32
1.4.4 Arvio konsernin todennäköisestä kehityksestä	35
1.4.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	35
1.4.6 Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus	35
1.4.7 Konsernitilinpäätös ja tunnusluvut.....	35
1.5 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	42
1.5.1 Asiaa koskeva sääntely.....	42
1.5.2 Tilikauden tuloksen käsittely.....	42
1.5.3 Talouden tasapainottamistoimenpiteet	42
2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	43
2.1 Kuntastrategian toteutuminen	43
2.2 Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	47
2.2.1 Käyttötalouden toteutuminen.....	47
2.2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	90
2.2.3 Investointiosan toteutuminen.....	91
2.2.4 Rahoitusosan toteutuminen.....	92
2.2.5 Yhteenveto valtuuston hyväksymien sitovien erien toteutumisesta.....	93
3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	94

3.1	Tuloslaskelma (ulkoinen)	94
3.2	Rahoituslaskelma.....	95
3.3	Tase.....	96
3.4	Konsernilaskelmat.....	98
4	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT.....	105
4.1	Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot.....	105
4.1.1	<i>Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät.....</i>	105
4.1.2	<i>Konsernitilinpäätöksen laatimisperusteet.....</i>	105
4.2	Tuloslaskelman liitetiedot	106
4.3	Taseen liitetiedot.....	111
4.3.1	<i>Taseen vastaavia koskevat liitetiedot</i>	111
4.3.2	<i>Taseen vastattavia koskevat liitetiedot</i>	115
4.4	Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot ...	118
4.5	Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot.....	120
4.6	Eriytetyt tilinpäätökset ja muut eriytetyt laskelmat	121
4.6.1	<i>Kilpailutilanteessa tapahtuva toiminta.....</i>	121
4.7	Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat	126

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Venäjä jatkoi sotaa Ukrainassa myös vuonna 2025 ja Lähi-idässä Iranin sota on alkanut 28. helmikuuta 2026. Itäraja oli kiinni. Venäläisten matkailu on pitkälti loppunut maakunnassamme. Kuntien varautumista jatkettiin osallistumalla eri viranomaisten järjestämiin harjoituksiin.

Suomen Pankin mukaan talouden kasvu jää vuonna 2025 0,2 prosenttiin ja vuonna 2026 kasvun on ennustettu vauhdittuvan 0,8 prosenttiin. Korot olivat vuonna 2025 parin prosentin luokkaa. Sähkön tukkuhinta vuoden 2025 osalta oli 40 EUR/MWh ja kotitalousasiakkaiden keskimäärin maksama sähköenergian hinta laski 4 prosenttia ollen noin 11 snt/kWh. Inflaatio on hidastunut vuonna 2025 alle 1,5 prosenttiin, ja se pysyy lähes samana myös vuonna 2026. Julkinen talous säilyy syvästi alijäämäisenä, ja velkaantuminen jatkuu, sillä julkinen velka suhteessa BKT:hen ylittää 88 prosenttia vuonna 2025, ja siitä se nousee 93 prosenttiin vuonna 2028. Tämä kaikki heijastuu kuntatalouteen valtiontalouden säästöpainneiden myötä.

Hyvinvointialue on jatkanut taloutensa tasapainottamista mm. tarkastelemalla kunnilta vuokraamiensa tilojen määrän tarvetta ja on irtisanonut kotihoidon vuokrasopimuksen. Hyvinvointialueen palveluverkon tarkastelu jatkuu myös kevään 2026 aikana. Kunnat joutuvat yhtiöittämään sote-kiinteistöt, mikä edellyttää markkinahintaisia tilavuokria. Ristijärven Hyvinvointikiinteistöt Oy perustettiin 2025 toimii kilpailutilanteessa vuokramarkkinoilla. Ambulanssi- ja palolaitoskiinteistöjen siirto yhtiölle tehdään vuoden 2026 aikana, kun kunnalla on parempi näkyvyys tilanteen kehittymisestä.

TE-palvelujen tuottaminen siirtyi 1.1.2025 valtiolta kuntien vastuulle ja uusi Kainuu-Koillismaa työllisyysalue aloitti toimintansa. Työllisyysalueen vastuukuntana toimii Kajaanin kaupunki. Paltamon kunta hoitaa Kajaanin kaupungin kanssa tehdyn toimivallan siirtosopimuksen perusteella Paltamon, Hyrynsalmen ja Ristijärven henkilöasiakas- ja työnvälityspalvelut. Kajaani tuottaa Ristijärvelle yritys-palveluita, opinto- ja uraohjausta sekä maksatukseen liittyviä palveluita ja Suomussalmi kotoutumis-aikaisia vieraskielisten asiakkaiden palveluita.

Sotkamon kansalaisopisto alkoi tuottaa Ristijärvellä kansalaisopistopalveluita 1.8.2025 alkaen. Aiemmin palvelut Ristijärvellä on tuottanut Paltamon kansalaisopisto. Paltamon kunta on päättänyt luopua Paltamon kansalaisopiston ylläpitämisestä ja Paltamon kansalaisopisto yhdistyi Sotkamon kansalaisopistoon 1.1.2026 alkaen.

Kuntayhteistyötä jatketaan kaavoituksessa, rakennustarkastuksessa, maaseutuhallinnossa, kansalaisopistotoiminnassa ja ympäristötarkastuksessa. Vuonna 2025 aloitti kolmen kunnan yhteinen kirjastotoimenjohtaja Paltamon ja Hyrynsalmen kanssa. Kunnan puhtaanapito-palvelut tuottavat toista vuotta SOL Oy ja ateriapalvelut Vireko Oy. Kaikkia tehtäviä ei voida toteuttaa kuntayhteistyöllä, joten eläköityvien tilalle on palkattava uusia henkilöitä. Tulevaisuuden pienen kunnan tehtävien järjestäminen vaatii edelleen suunnittelua ja tiivistä yhteistyötä naapurikuntien kanssa.

Tuulivoiman kaavoituksen osalta Pieni-Paljakan tuulivoimapuiston osayleiskaava hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 28.5.2025. Isolehdon tuulivoimapuiston kaavaehdotuksen odotetaan etenevän päättäjille käsittelyyn vuonna 2026. Abo Energy möi Isolehdon ja Louhenkankaan tuulivoimapuisto-hankkeet Fortumille vuonna 2025 osana isompaa kauppaa. Fingridin Nuojua-Seitenoikea -kantaverkon valmistumista odotetaan vuodelle 2030. Tuulivoiman liittäminen verkkoon vaatii uutta verkkokapasiteettia. Tuulivoiman tuomat mahdolliset kiinteistöverotulot auttavat kuntaa selviämään valtiontalouden säästöpainneiden aallokossa. Kunta on sitoutunut HINKU-kuntaverkostoon liittyessään uusiutuvan energian tuottamisen mahdollistajaksi ja käyttäjäksi. Uusien energia- ja teollisuusinvestointien saamiseksi kuntaan tehdään elinvoimapuolella töitä.

Ristijärven kunnan vuoden 2025 tulos on 134 450 euroa ja se on 148 324 euroa ylijäämäinen. Tulosta paransivat ennakoitua paremmat toimintatuotot etenkin puun myyntituloista sekä pienemmät

toimintakulut. Talousarviovuoteen lähdettiin -596 637 euron alijäämäisellä talousarviolla ja korjattu talousarvio oli -240 537 euroa alijäämäinen. Vuoden 2025 tuottojen osalta toimintatuotot olivat 995 531 euroa, verotulot 3 230 874 euroa, valtionosuudet 879 226 euroa, korkotuotot 1 772 euroa, muut rahoitustuotot 10 326 euroa. Valtionosuuksia saatiin 74 249 euroa enemmän kuin edellisenä vuonna johtuen ennustettua paremmasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja verotulojen tasauksesta. Verotuloja saatiin 34 118 euroa vähemmän kuin vuonna 2024. Toimintakulut toteutuivat huomattavasti budjetoitua pienempänä. Kulujen osalta toimintamenot olivat -4 629 446 euroa, korkokulut -44 237 euroa ja muut rahoituskulut -33 988 euroa. Vuoden 2024 aikana hyväksyttiin talouden tasapainottamissuunnitelma, joka on voimassa vuoteen 2027. Uutta lainaa talousarviovuoden aikana ei ole nostettu. Ristijärven kunnan taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää 1 742 508,98 euroa. Tilinpäätösvuoden 2025 tuloksen lisäyksen 148 771,14 euroa jälkeen kertynyttä ylijäämää on 1 891 280,12 euroa eli 1 644,59 euroa/asukas.

Loppuvuodesta 2024 kunnan henkilöstössä tapahtui muutoksia, kun sivistyspäällikkö/rehtori ja kunnanjohtaja irtisanoutuivat tehtävistään. Elinvoimapäällikkö irtisanoutui ja lopetti työt keväällä 2025. Uusi sivistyspäällikkö/rehtori aloitti vuoden vaihteessa 2025 ja uusi kunnanjohtaja huhtikuussa 2025. Eläköitynyt kunnanjohtaja hoiti tehtäviä määräaikaisesti vuoden 2025 alussa. Kunnanjohtaja hoiti myös elinvoimapäällikön tehtäviä lokakuuhun 2025 saakka, jolloin uusi elinvoimapäällikkö aloitti tehtävässä.

Tulevina vuosina on varauduttava siihen, että valtionosuudet ja kunnan tuloverot pienenevät. Kiinteistöverotulojen merkitys korostuu tulon lähteenä. Myös elinvoiman kehittäminen on tärkeää uusien tulojen synnyttämiseksi. Oma toimintaa on sopeutettava edelleen ja yhteistyötä naapurikuntien kanssa lisättävä aina kun se on mahdollista.

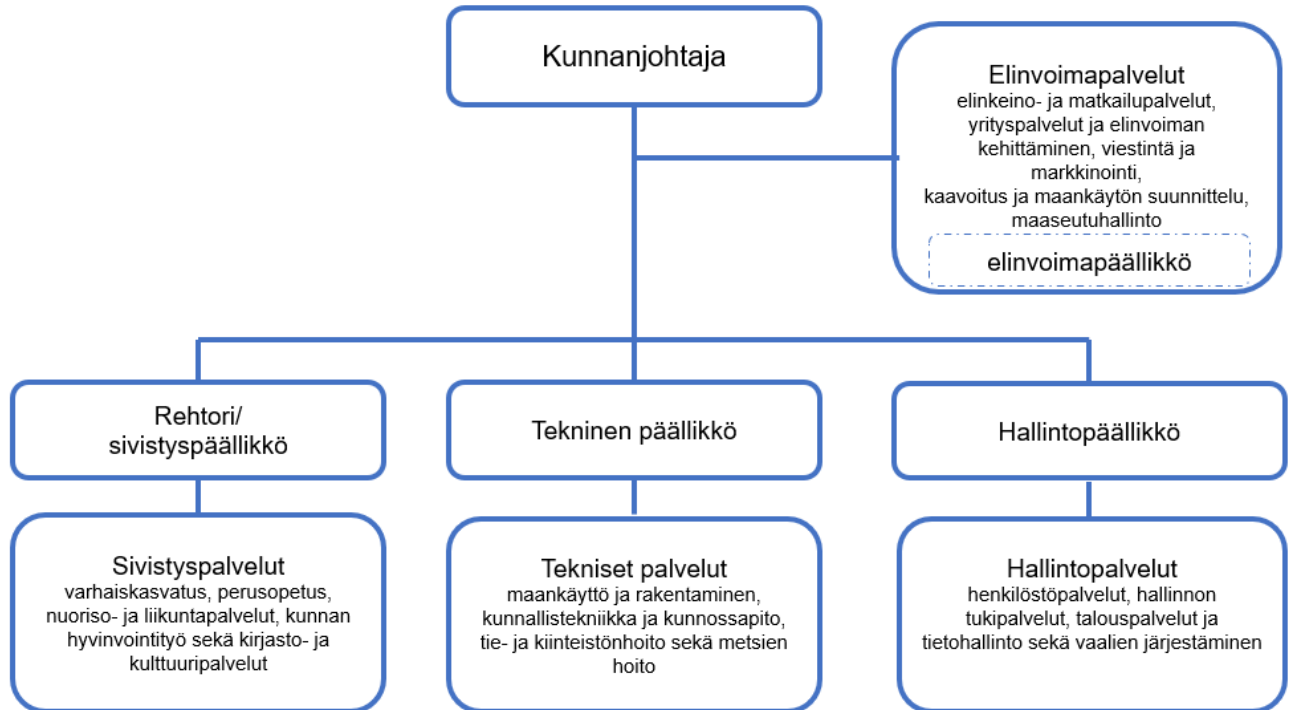
Ristijärvellä 23.3.2026

Katri Aula

1.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Henkilöstöorganisaatio ja toiminnot

Henkilöstöorganisaatio jakautuu palvelu- ja tehtäväalueisiin, joita ovat elinvoimapaalvelut, sivistyspalvelut, tekniset palvelut ja hallintopalvelut.

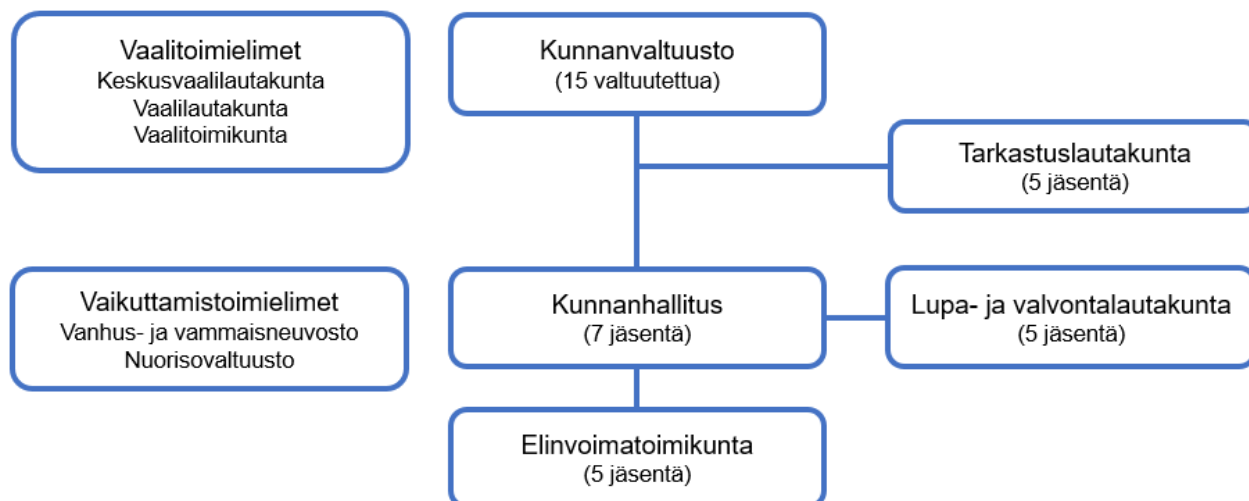


Kuva 1. Henkilöstöorganisaatio.

Palvelualuepäälliköt ja esihenkilöt

viranhaltija	
kunnanjohtaja	Petteri Seppänen 20.4.2025 saakka Katri Aula 21.4.2025 alkaen
elinvoimapäällikkö	Hannu Hälinen 25.4.2025 saakka Jussi Tolonen 6.10.2025 alkaen
rehtori/sivistyspäällikkö	Lauri Lappalainen
varhaiskasvatusvastaava	Meeri Halonen
tekninen päällikkö	Ahti Mikkonen
hallintopäällikkö	Maarit Ojavuo

Toimielinorganisaatio



Kuva 2. Toimielinorganisaatio.

Kunnanvaltuusto

Kunnanvaltuustossa on 15 valtuutettua. Uusi valtuusto aloitti kautensa 1.6.2025. Valtuusto kokoontui alkuvuoden 2025 aikana neljä (4) kertaa ja 1.6.2025 alkaneella valtuustokaudella neljä (4) kertaa.

valtuutettu 1.1.-31.5.2025	puolue	valtuutettu 1.6.-31.12.2025	puolue
Tolonen Arto J, pj.	KESK	Oikarinen Paavo, pj.	KESK
Tolonen Helka, I vpj	KESK	Tolonen Arto O, I vpj.	KOK
Raninen Pertti, II vpj.	VIHR	Heikkinen Salla, II vpj.	KESK
Heikkinen Salla	KESK	Haapala Toni	PS
Hälinen Hannu	KESK	Heikkinen Antti	KESK
Häyrynen Matja	VAS	Heikkinen Arttu	KESK
Kanervo Juha	KESK	Häyrynen Matja	VAS
Karppinen Leila	KESK	Kempainen Anu	KESK
Klemetti Arto	KESK	Klemetti Arto	KESK
Korhonen Mari	KESK	Leinonen Taina	KOK
Oikarinen Olavi	KESK	Pietilä Olli	KOK
Oikarinen Paavo	KESK	Seppänen Teija	KESK
Tolonen Arto O	KOK	Tolonen Arto J	KOK
		Tolonen Tarja	KESK
		Rita Kati	SDP

Kunnanhallitus

Kunnanhallitus kokoontui kevätkaudella yhdeksän (9) kertaa ja loppuvuonna kahdeksan (8) kertaa. Kunnanhallituksessa on seitsemän (7) jäsentä.

jäsen 1.1.-31.5.2025	puolue	varajäsen	puolue
Oikarinen Paavo, pj.	KESK	Härkönen Janne	KESK
Heikkinen Salla, vpj.	KESK	Roimela Katariina	KESK
Kanervo Juha	KESK	Heikkinen Mauno	KESK
Karppinen Leila	KESK	Heikkinen Hilikka	KESK
Korhonen Mari	KESK	Torvinen Minna	KESK
Liljeblad Hannu	KOK	Pietilä Olli	KOK
Häyrynen Matja	VAS	Outi Salonen	KESK

jäsen 1.6.-31.12.2025	puolue	varajäsen	puolue
Tolonen Tarja, pj.	KESK	Leila Karppinen	KESK
Tolonen Arto J, vpj	KOK	Olli Pietilä	KOK
Haapala Toni	PS	Matja Häyrynen	VAS
Heikkinen Arttu	KESK	Niko Mäkeläinen	KESK
Kemppainen Anu	KESK	Minna-Liisa Mulari	KESK
Klemetti Arto	KESK	Ville Kemppainen	KESK
Leinonen Taina	KOK	Marika Ala-Hiiri	KOK

Lupa- ja valvontalautakunta

Lautakunta, jossa on viisi (5) jäsentä, kokoontui kaksi (2) kertaa 31.5.2025 päättyneellä kaudella.

jäsen 1.1.-31.5.2025	puolue	varajäsen	puolue
Tolonen Helka, pj.	KESK	Salonen Outi	KESK
Raninen Pertti, vpj.	VIHR	Pietilä Olli	KOK
Haapamäki Marja	VAS	Häyrynen Matja	VAS
Härkönen Janne	KESK	Kemppainen Anu	KESK
Pyykkönen Eero	KESK	Juha Kanervo	KESK

jäsen 1.6.-31.12.2025	puolue	varajäsen	puolue
Pietilä Olli, pj	KOK	Pasi Salmela	Sit.
Ylijukuri Mikko, vpj.	KESK	Outi Salonen	KESK
Ulla-Maija Oikarinen	VIHR	Pertti Raninen	VIHR
Teija Väisänen	KESK	Leila Karppinen	KESK
Kati Rita	SDP	Hannu Rautiainen	VAS

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta kokoontui neljä (4) kertaa molemmilla valtuustokausilla. Tarkastuslautakunnassa on viisi (5) jäsentä.

jäsen 1.1.-31.5.2025	puolue	varajäsen	puolue
Klemetti Arto, pj.	KESK	Tolonen Arto J	KESK
Tolonen Arto O, vpj	KOK	Oikarinen Olavi	KESK
Haapamäki Marja	VAS	Juntunen Anja	-
Ylijukuri Mikko	KESK	Halkola Aune	-
Leinonen Taina	KOK	Keränen Hanna-Leena	KOK

jäsen 1.6.-31.12.2025	puolue	varajäsen	puolue
Rita Kati, pj	SDP	Salla Heikkinen	KESK
Heikkinen Antti, vpj	KESK	Paavo Oikarinen	KESK
Haapamäki Marja	VAS	Minna Savikko	-
Kanervo Juha	KESK	Mikko Ylijukuri	KESK
Saari Pauliina	KOK	Arto O. Tolonen	KOK

Keskusvaalilautakunta

Keskusvaalilautakunta kokoontui seitsemän (7) kertaa 31.5.2025 saakka, syksyllä ei ollut vaaleja. Lautakunnassa on viisi (5) jäsentä.

jäsen 1.1.-31.5.2025	varajäsen (ei henk.koht.)
Kauppila Antti, pj.	Tolonen Ari
Tähkääpä Liisa, vpj.	Keränen Hanna-Leena
Heikkinen Irmeli	Tolonen Erkki

Romppainen Martti	Keränen Hannu
Savikko Minna	Leiniö Ulrika

jäsen 1.6.-31.12.2025	varajäsen (ei henk.koht.)
Savikko Minna, pj.	Leiniö Ulrika
Tolonen Ari, vpj.	Salonen Outi
Heikkinen Irmeli	Tolonen Ritva
Häyrynen Matja	Hälinen Hannu
Keränen Hannu	Tolonen Erkki

Elinvoimatoimikunta

Elinvoimatoimikunta kokoontui kolme (3) kertaa syyskaudella ja siinä on viisi (5) jäsentä.

jäsen 1.6.-31.12.2025	puolue	varajäsen	puolue
Oikarinen Paavo, pj	KESK	Kati Rita	SDP
Tolonen Tarja, vpj	KESK	Ulla-Maija Oikarinen	VIHR
Haapala Toni	PS	Matja Häyrynen	VAS
Heikkinen Salla	KESK	Arttu Heikkinen	KESK
Leinonen Taina	KOK	Arto J Tolonen	KOK

Nuorisovaltuusto

Nuorisovaltuusto on valittu syksyllä 2025 ja toimii lukukauden 2025–2026.

jäsen
Meea Ala-Hiiri
Lotta Heikkinen, pj.
Aino Kärnä
Nella Moilanen
Saana Salmela
Amanda Savikko

Vanhus- ja vammaisneuvosto

jäsen	varajäsen
Tarja Tolonen, pj.	Antti Heikkinen
Hannu Liljebblad vpj.	Rauni Töyräs
Hanna Heikkinen	Sauli Tari
Paavo Keränen	Jouni Kemppainen
Matja Häyrynen	Pertti Raninen
Kaisa Juntunen	Satu Romppainen

Tilivelvolliset

Tilivelvollisia viranhaltijoita ovat kunnan toimielimen jäsenet sekä asianomaisen palvelu- ja tehtäväalueiden johtavat viranhaltijat, joiden päätösvalta määritellään hallintosäännössä. Näitä ovat

- kunnanhallitus ja elinvoimapalvelut: kunnanjohtaja
- hallintopalvelut: hallintopäällikkö
- sivistyspalvelut: rehtori/sivistyspäällikkö, varhaiskasvatusvastaava ja kirjastonjohtaja
- tekniset palvelut: tekninen päällikkö

Johtoryhmä

Johtoryhmän kokoonpanosta päättää kunnanjohtaja. Johtoryhmään kuuluvat sivistyspäällikkö,

tekninen päällikkö ja hallintopäällikkö.

Laajennettu johtoryhmä kokoontuu tarvittaessa ja siihen kuuluvat johtoryhmän jäsenten lisäksi tehtäväalueiden esimiehet. Laajennettu johtoryhmä kokoontuu kutsusta.

1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Yleinen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriön joulukuun 2025 taloudellisen katsauksen mukaan Suomen talouden toipuminen on viivästynyt ja bruttokansantuote (BKT) kasvaa tänä vuonna vain 0,2 prosenttia. Kasvua on jarruttanut kotimaisen kysynnän heikkous, mutta kotitalouksien kulutuksen odotetaan kuitenkin vauhdittuvan ostovoiman kasvaessa. Rakentamisen toipuminen, energiasiirtymä ja puolustushankinnat puolestaan kasvattavat investointeja. Vuonna 2025 bruttokansantuotteen (BKT) kasvu jää 0,2 prosenttiin. Vuonna 2026 kasvu on 1,1 prosenttia, 1,7 prosenttia vuonna 2027 ja 1,6 prosenttia vuonna 2028. Työllisyys kasvaa vuosina 2026–2028 talouden vahvistuessa. Työttömyysaste laskee vuoden 2025 9,6 prosentista 8,5 prosenttiin vuonna 2028.

Maailmantalouden riskit ovat edelleen merkittäviä. Niitä tulee niin kauppaa- ja geopolitiikasta kuin Venäjän hyökkäyssodastakin. Tekoälymarkkinoiden kehitys voi lisätä riskejä, kuten finanssimarkkinoiden heikkenemistä ja investointien vähenemistä. Pidemmällä aikavälillä tekoäly voi aiheuttaa suuriakin rakenteellisia muutoksia talouteen ja työmarkkinoille.

Kotitalouksien tulot ja säästöt mahdollistaisivat nopeamman kulutuksen kasvun. Epävarmuuden ja heikon työllisyystilanteen jatkuminen saattavat myös lisätä kotitalouksien säästämistä edelleen. Investointisuunnitelmia on varsin paljon, mutta suunnitelmien toteutuminen ja aikataulu on varsin epävarmaa.

Taantuman vaikutukset näkyvät taloudessa pitkään, ja julkisyhteisöjen taloustilanne on vaikea. Valtion alijäämä on syvä ja paikallishallinnon talouskehitys jää vaisuksi. Kuntien omia sopeutustoimia vuodelle 2026 ei ole vielä sisällytetty ennusteeseen ja hyvinvointialueidenkin osalta säästötoimia on arvioitu varovasti suhteessa alueiden alustaviin suunnitelmiin.

Julkisen talouden kehitys

Valtiovarainministeriön taloudellisen katsauksen (joulukuu 2025) mukaan Suomen julkisen talouden alijäämät ja velkaantuminen eivät uhkaa talous- ja rahaliiton vakautta eivätkä vielä edes Suomen valtion velanottoa rahoitusmarkkinoilla, mutta uhkaavat kansalaisten luottamusta Suomen kykyyn rahoittaa ja tuottaa laissa säädetyt julkiset palvelut ja etuudet.

Valtiovarainministeriön mukaan suhdanteen kohenemisesta huolimatta julkisyhteisöjen alijäämä syvenee ensi vuonna 4,5 prosenttiin, kun tälle vuodelle odotetut hävittäjähankinnat kirjataan vasta vuoden 2026 alijäämään. Julkinen velka kasvaa ennustejaksolla noin 97 prosenttiin suhteessa BKT:hen ja jatkaa nousuaan kohti 115 prosenttia vuoteen 2040 mennessä. Kasvua vauhdittavat valtion ja paikallishallinnon syvät alijäämät, korkotason nousu ja hidas talouskasvu. Velkasuhde ei ole vakiintumassa, vaan nousee ensi vuonna yli 90 prosentin ja ylittää 96 prosentin vuosikymmenen vaihteessa.

Julkisen talouden ennusteen keskeiset epävarmuudet liittyvät yleiseen talouden epävarmuuteen ja luottamuksen puutteeseen. Heikossa suhdanteessa joidenkin toimien vaikutus on myös jäänyt arvioitua vaimeammaksi. Puolustushankinnat ja niiden toimitusten ajoitus aiheuttavat merkittävää epävarmuutta julkisyhteisöjen, erityisesti valtionhallinnon, alijäämään. Työeläkelaitosten riskit liittyvät pääosin omaisuustuloihin ja niiden kehitykseen. Muiden sosiaaliturvarahastojen keskeinen riski on työttömyystilanne, joka vaikuttaa maksutulojen lisäksi sekä työttömyysmenoihin että muihin sosiaalietuuksiin.

Paikallishallinnon menot voivat jäädä arvioitua pienemmiksi, mikäli säästötoimet ja toiminnan tehostaminen onnistuvat odotettua paremmin. Mutta toisaalta suuremmiksi, jos säästötoimet ja toiminnan

tehostaminen onnistuvat heikommin. Velkasuhteen ennustamista vaikeuttavat valtion budjettitalouden ulkopuoliset erät ja erityisesti velanhallintaan liittyvät osin ennakoimattomat muutokset.

Kuntahallinto

Kuntahallinnon alijäämä heikkenee tänä vuonna. Alijäämän arvioidaan kasvavan viime vuoden 0,3 prosentista noin 0,5 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Heikko suhdannetilanne jarruttaa kuntien verotulojen kehitystä, jotka kasvavat kuluvana vuonna vain 0,1 prosenttia. Lisäksi valtion tulonsiirtoja kunnille vähentää aiemmin päätetyt valtionosuuksiin kohdistuvat leikkaukset.

Kuntahallinnon kulutusmenot kasvavat ennustejaksolla melko voimakkaasti, mikä aiheutuu pääosin hintojen noususta. Keväällä 2025 sovitut palkkaratkaisut kasvattavat henkilöstövaltaisen kuntasektorin työvoimakustannuksia. Lisäksi kunta-alan ansiokehityksen ennakoitaan ylittävän yleisen ansiokehityksen vuosina 2027–2028 palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi.

TE-palvelu-uudistuksen myötä kunnista on tullut suhdanneherkempiä ja työllisyyden kehitys on vaikuttanut kuntatalouteen aiempaa voimakkaammin. Erityisesti korkean rakenteellisen työttömyyden alueilla työttömyyden kustannukset voivat nousta merkittävästi. Uudistus on ajoittunut myös heikkoon suhdannetilanteeseen, mikä on lisännyt kuntien työttömyysturvan rahoituskustannuksia aiemmin ennakoitua enemmän. Kuntien peruspalveluiden painopiste säilyy kuitenkin edelleen koulutus- ja sivistyspalveluissa, joiden yhteenlaskettu palvelutarve on laskeva. Syntyvyyden lasku ja maan sisäinen muuttoliike lisäävät kuntien välisiä eroja. Muuttotappiokunnissa tulopohja heikkenee ja työikäinen väestö vähenee.

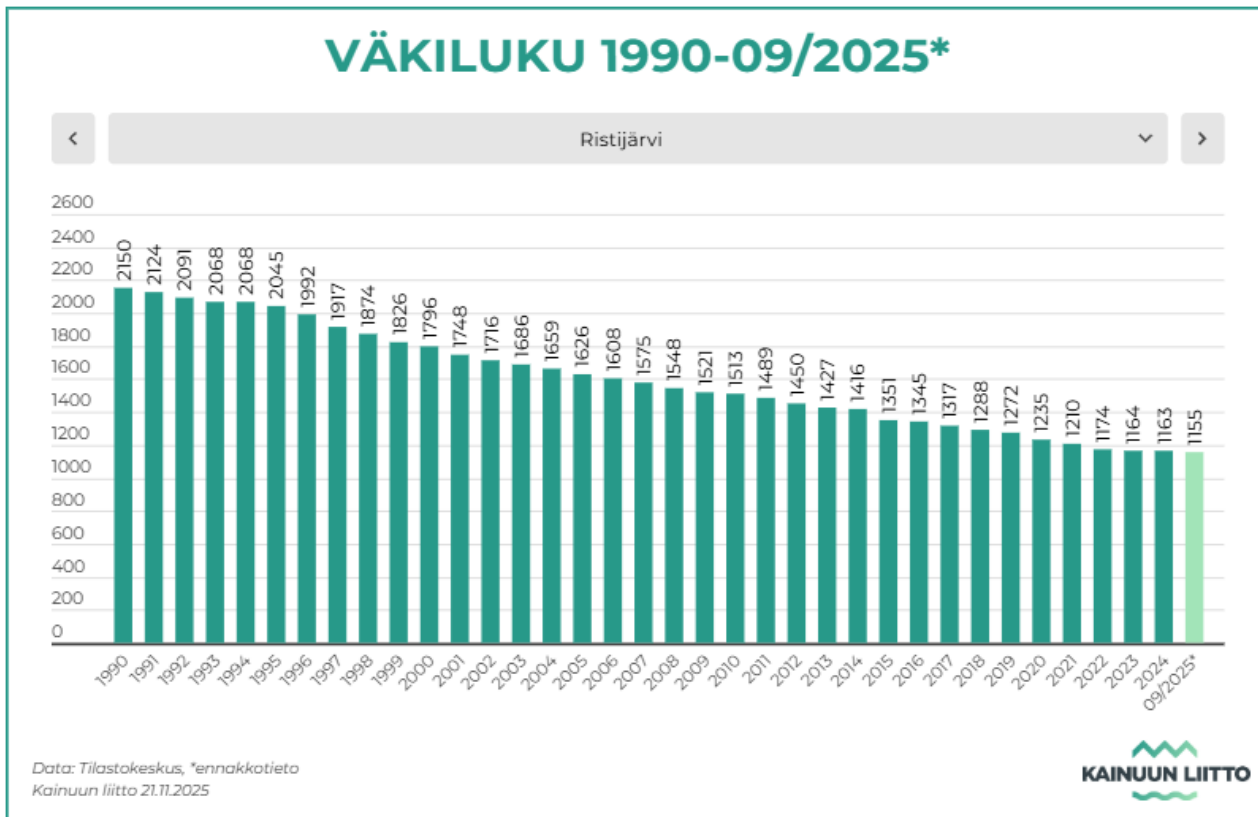
Verotulot ovat kuntien merkittävintä tulonlähde. Painotettu keskimääräinen kunnallisveroprosentti nousee 7,62 prosenttiin. Tulonsiirrot valtiolta kunnille kasvavat TE-palvelu-uudistuksen laajentaessa kuntien tehtäviä ja rahoitusvastuuta. Valtionosuuksia vähentää kuitenkin samanaikaisesti peruspalveluiden valtionosuuksiin aiemmin kohdennetut vähennykset. Kuntien alijäämä supistuu hieman vuoden 2027 jälkeen, kun valtionosuuksien määräaikaiset leikkaukset päättyvät. Tulorahoitus ei kuitenkaan riitä kattamaan menopaineita ja kuntahallinto pysyy noin 0,3 prosenttia alijäämäisenä suhteessa BKT:hen.

Talven ennusteen keskeiset luvut

%	2024	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*	2030*
BKT markkinahintaan, volyymin muutos	0,4	0,2	1,1	1,7	1,6	1,5	1,3
Yksityinen kulutus, muutos	-0,4	0,0	1,4	1,8	1,6	1,5	1,5
Inflaatio	1,6	0,4	1,2	1,8	1,9	2,0	2,0
Työttömyysaste	8,4	9,6	9,5	9,1	8,5	8,1	7,8
Työllisyysaste	72,1	71,6	71,5	71,9	72,4	72,9	73,3
% BKT:sta							
Julkisyhteisöjen nettoluotonanto¹	-4,4	-3,9	-4,5	-4,0	-3,9	-3,7	-3,6
Valtio	-3,7	-4,0	-4,9	-4,3	-4,4	-4,4	-4,3
Kuntahallinto	-0,3	-0,5	-0,5	-0,5	-0,4	-0,3	-0,3
Hyvinvointialueet	-0,6	0,1	-0,1	0,0	-0,3	-0,3	-0,3
Sosiaaliturvarahastot	0,2	0,6	0,9	0,8	1,2	1,3	1,3
Julkisyhteisöjen rakenteellinen jäämä	-3,1	-2,4	-3,2	-3,2	-3,5	-3,5	-3,6
Julkisyhteisöjen EDP-velka	82,4	89,1	91,6	92,4	93,8	95,2	96,8
Valtionvelka²	61,4	66,7	69,0	70,3	71,8	73,4	75,1

Oman alueen taloudellinen kehitys

Tilastokeskuksen mukaan Kainuun väkiluku vuonna 2025 (ennakkotieto) oli 69 249 henkilöä. Ristijärven kunnan asukasluvu 31.12.2025 oli 1 150, mikä on edellisvuoteen verrattuna 11 asukasta vähemmän. Alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä on 10 %, 15–64-vuotiaita on 46 % ja yli 65-vuotiaita on 44 %. Yli 75-vuotiaiden osuus yli 65-vuotiaista on 47 %.



Kuva 4: Kainuun liitto, <https://kainuunliitto.fi/tietopalvelut/tilastot/vaesto-ja-muuttoliike/>

Kuntaan syntyi 8 lasta. Uusia asukkaita muualta Suomesta kuntaan muutti 44 henkilöä, kun taas kunnasta poismuuttaneita oli 42 henkilöä. Väestöllinen huoltosuhde on Tilastokeskuksen ennusteen mukaan vuonna 2025 119,5 ja se kuvaa lasten ja vanhuseläkeikäisten määrän suhdetta työikäisen väestön määrään.

Tilastokeskuksen vuoden 2024 tietojen mukaan Ristijärven kunnassa asui 325 perhettä. Kunnan taajama-aste on 43,5 ja väestötiheys 1,3 as/km². Kesämökkejä Ristijärvellä oli vuonna 2024 548 kpl, mikä lähenee asutokuntien määrää 601 kpl.

VÄESTÖNMUUTOKSET KAINUUSSA JA KAINUUN KUNNISSA 2025*

	Kainuu	Hyrnsalmi	Kajaani	Kuhmo	Paltamo	Puolanka	Ristijärvi	Sotkamo	Suomussalmi
Elävänä syntyneet	405	8	271	32	7	8	8	50	21
Kuolleet	1074	50	440	158	68	60	18	142	138
Luonnollinen väestönlisäys	-669	-42	-169	-126	-61	-52	-10	-92	-117
Kuntien välinen tulomuutto	2629	75	1356	166	161	125	44	504	198
Kuntien välinen lähtömuutto	3067	62	1824	219	146	109	42	470	195
Kuntien välinen nettomuutto	-438	13	-468	-53	15	16	2	34	3
Maahanmuutto	788	12	638	17	5	19	6	55	36
Maastamuutto	67	1	32	15	2	1	2	10	4
Nettomaahanmuutto	721	11	606	2	3	18	4	45	32
Kokonaisnettomuutto	283	24	138	-51	18	34	6	79	35
Väestönlisäys	-386	-18	-31	-177	-43	-18	-4	-13	-82
Väkiluku	69249	1984	36403	7306	2945	2327	1159	10170	6955

Data: Tilastokeskus, väestönmuutokset, *ennakkotieto
Kainuun liitto 22.1.2026



Kuva 5: Kainuun liitto, <https://kainuunliitto.fi/tietopalvelut/tilastot/vaesto-ja-muuttoliike/>

Kainuun ELY-keskuksen joulukuun 2025 työllisyyskatsauksen mukaan Kainuussa oli joulukuun lopussa 3 807 työtöntä työnhakijaa, joka on 111 henkeä enemmän (+3 %) kuin vuotta aiemmin. Kainuun työttömyyskehitys oli edellisvuoteen verrattuna alueista neljänneksi paras ja koko maassa työttömyys kasvoi 9 %.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta, työttömyysaste, oli Kainuussa joulukuun 2025 lopussa 12,6 %, joka on 0,4 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuosi sitten. Koko maan työttömyysaste oli 13,0 %. Kainuun kuntien alhaisin työttömyysaste oli Sotkamon 8,5 %, korkein työttömyysaste oli Puolangalla 19,0 %. Kajaanissa asui joulukuun 2025 lopussa 56 % (2 147) Kainuun työttömistä työnhakijoista. Pitkäaikaistyöttömiä oli joulukuun 2025 lopussa Kainuussa 1 009, mikä on 26 % kaikista työttömistä työnhakijoista.

Joulukuun aikana julkiseen työnvälitykseen ilmoitettiin uusia avoimia työpaikkoja Kainuussa 254, mikä on 21 % enemmän (+44) kuin vuotta aikaisemmin. Joulukuun lopussa avoimia työpaikkoja oli Kainuussa yhteensä 216 kpl. Työvoiman saatavuus on parantunut väliaikaisesti, kun työpaikkojen määrä on laskenut matalasuhdanteen takia. Joulukuun lopussa vähiten työttömänä työnhakijana per avoin työpaikka oli terveydenhuollon erityisasiantuntijoita (mm. lääkärit, hammaslääkärit ja eläinlääkärit), suojele- ja vartiointityöntekijöitä sekä siivoojia, kotiapulaisia ja muita puhdistustyöntekijöitä.

Alueellinen taulukko

TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT JA AVOIMET TYÖPAIKAT KUNNITTAIN 2025 JOULUKUUN LOPUSSA
ELY-KESKUS: KAINUU

Kunta	Työvoima	Työttömät työnhakijat				Alle 20- vuotiaat	Alle 25- vuotiaat	Yli 50- vuotiaat	Pitkäaik. työttömät	Vamm. ja pitkäaik. sairaat	Avoimet työ- paikat
		Osuus-% työvoimasta	Yhteensä	Miehet	Naiset						
Hyrnsalmi	695	13,5	94	64	30	60	26	12	...
Kajaani	16 710	12,8	2 147	1 288	859	114	380	682	615	280	149
Kuhmo	2 927	13,8	404	279	125	12	34	214	110	58	12
Paltamo	1 183	13,3	157	102	55	7	16	79	42	38	5
Puolanka	839	19,0	159	118	41	...	13	84	47	17	5
Ristijärvi	445	9,2	41	26	15	0	...	21	8	10	...
Sotkamo	4 684	8,5	400	246	154	15	52	175	55	83	24
Suomussalmi	2 695	15,0	405	275	130	7	40	218	106	86	17
Yhteensä	30 178	12,6	3 807	2 398	1 409	162	544	1 533	1 009	584	216

Kuva 6: Kainuun ELY-keskus Työllisyyskatsaus, joulukuu 2025.

Ristijärven kunnan taloudellinen huoltosuhte oli vuonna 2024 193,7 ja se kuvaa työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien yhteenlaskettua määrää suhteessa työllisten määrään. Alueella olevien työllisten määrä oli vuonna 2024 396.

1.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Olennaiset tuloperusteiset muutokset

Vuoden 2025 tuloveroprosentti oli 9,3 ja kiinteistöveroprosentit:

- yleinen, rakennukset 1,10
- yleinen, maapohja 1,30
- vakituinen asuinrakennus 0,55
- muu asuinrakennus 1,55
- rakentamaton asuinpaikka ei määritelty
- yleishyödyllinen yhteisö 0,00
- voimalaitos 3,10

Vuoden 2025 tuottojen (toiminta- ja rahoitustuotot, verotulot ja valtionosuudet) kokonaismäärä oli yhteensä 5 117 729 euroa. Toimintatuotot kasvoivat edellisestä vuodesta 191 724 euroa, mikä johtuu edellisvuotta paremmasta puun myyntituotosta.

Toiminta- ja rahoitustuotot olivat vuonna 2025 yht. 1 007 629 e (2024: 814 972 e).

Verotuloja kertyi 34 118 euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Yhteisöveroja kertyi 37 520 enemmän kuin edellisenä vuonna, mutta kiinteistövero vain 298 enemmän.

Verotulot verolajeittain	TA 2025	Muutokset TA 2025	Muutettu TA 2025	TOT 2025	Poikkeama
Kunnan tulovero	1 885 000	61 000	1 946 000	1 934 599	-11 401
Kiinteistövero	914 000	13 000	927 000	913 835	-13 165
Osuus yhteisöveron tuotosta	336 000	28 000	364 000	382 440	18 440
Yhteensä	3 135 000	102 000	3 237 000	3 230 874	-6 126

Valtionosuudet kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 74 249 euroa, mikä johtui ennustettua paremmasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja verotulojen tasauksesta. Peruspalvelujen

valtionosuus sisältää 130 620 euroa valtiolta kunnille siirtyneiden TE-palvelujen korvausta. Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuus väheni noin 1,2 %.

Valtionosuudet	TA 2025	Muutokset TA 2025	Muu- tettu TA 2025	TOT 2025	Poikkeama
kunnan peruspalvelujen vos	402 566			392 443	-10 123
verotulojen tasaus	468 437			470 743	2 306
opetus- ja kulttuuritoimen vos	-189 123			-200 264	-11 141
verotulomenetysten komp.	213 908			216 304	2 396
Yhteensä	895 788	0	0	879 226	-16 562

Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset kirjataan toimintatuloihin ja –menoihin, joten ne eivät sisälly edellä esitettyyn kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen.

Toimintamenojen ja rahoituskulujen summa oli yhteensä -4 707 671 euroa (2024: -4 481 371 e) talousarvion ollessa -5 034 021 euroa.

Ristijärven kunnan vuoden 2025 tulos on 148 771 euroa ylijäämäinen. Tulosta paransivat ennakoitua paremmat toimintatuotot sekä pienemmät toimintakulut.

Olellaiset toiminnalliset muutokset

Hallintosääntö päivitettiin useampaan otteeseen. Rakentamislain muutosten takia päivitettiin lupa- ja valvontalautakunnan sekä rakennustarkastajan toimivaltaan liittyvät määräykset. Tekniset palvelut -palvelualueelta poistettiin ateria- ja puhtaanapitopalvelut, sillä palvelut ostetaan ulkoiselta palveluntuottajalta.

Sivistyspalvelujen osalta muutokset koskivat vararehtorin nimikkeen muutosta apulaisrehtoriksi sekä sivistyspäällikön sijaisen määräämistä. Kirjasto- ja kulttuurivastaavan tehtävät ja toimivalta on poistettu, koska kunnassa ei ole enää kyseistä tehtävää. Ristijärven kunnan kirjastonjohtaja on Paltamon kunnan työntekijä ja hän vastaa Ristijärven kunnan kirjastonjohtajan tehtävistä. Myös vakanssiluettelo päivitettiin ajan tasalle.

Vuoden 2025 aikana kilpailutettiin kaikki kunnan vakuutukset. Matkustusohje päivitettiin kh 24.03.2025 § 50.

Kunnan kiinteistöjen yhtiöittämisselvityksen tuloksena perustettiin Ristijärven hyvinvointikiinteistöt Oy (kh 25.08.2025 § 143). Kiinteistöjen yhtiöittämistä ei ole vielä saatettu loppuun.

Kunnan taloutta rasittavat useampien saatavien oikeudelliset ja sovitut perintätoimet. Näitä ovat mm. Kainuun käräjäoikeuden päätös vuokralaisen konkurssista, käräjäoikeudessa oleva haastehakemus koskien häätöä, selvittely omavelkaisen takauksen maksusta sekä saatavat eräänntyneistä laskuista. Valitus koskien rehtori/sivistyspäällikön valintaa on kesken hallinto-oikeudessa.

Senioripolis Oy on lopetettu yhtiökokouksen päätöksellä 11.12.2024, jonka seurauksena Osuuskunta Seniorisilta on luovuttanut osuutensa kunnalle. Valtiokonttori on tarjonnut kunnalle perintöä, johon kuuluu kiinteistö Ristijärvellä, mutta perintöä ei ole vielä haettu maaperäselvitysten takia.

1.1.5 Ristijärven kunnan henkilöstö

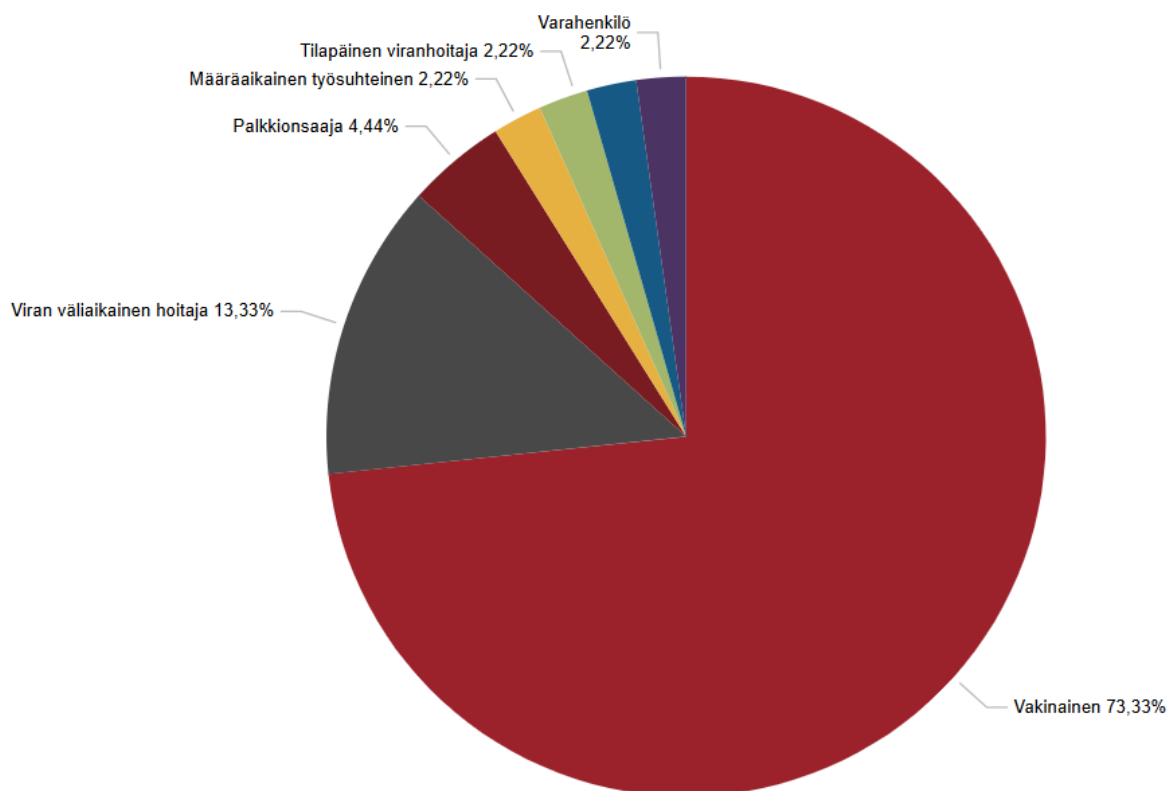
Toimintakertomuksessa on henkilöstön osalta oleelliset tiedot. Yleisen tietosuojakäytännön mukaisesti sellaisia tietoja ei julkaista, jotka koostuvat alle kuuden henkilön tiedoista. Tilastotiedot perustuvat henkilöstöhallinnon ohjelman tuottamiin raportteihin tilanteesta 31.12., ellei muuta mainita. Erillistä henkilöstötilinpäätöstä tai henkilöstökertomusta ei laadita.

Henkilöstömäärä

Henkilöstön kokonaismäärä tarkasteluajankohtana 31.12.2025 oli 39 henkilötyövuotta (41 henkilöä). Miehiä työntekijöistä oli 8 (19,51 %) ja naisia 31 (80,49 %).

palvelualue	henkilöstö 2025	htv 2025	TA 2025	keski-ikä 2025
hallinto ja elinvoimapalvelut	6	6	5	48
sivistyspalvelut	32	30	30,1	46
tekniset palvelut	3	3	4,4	55
yhteensä	41	39	39,5	47

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ

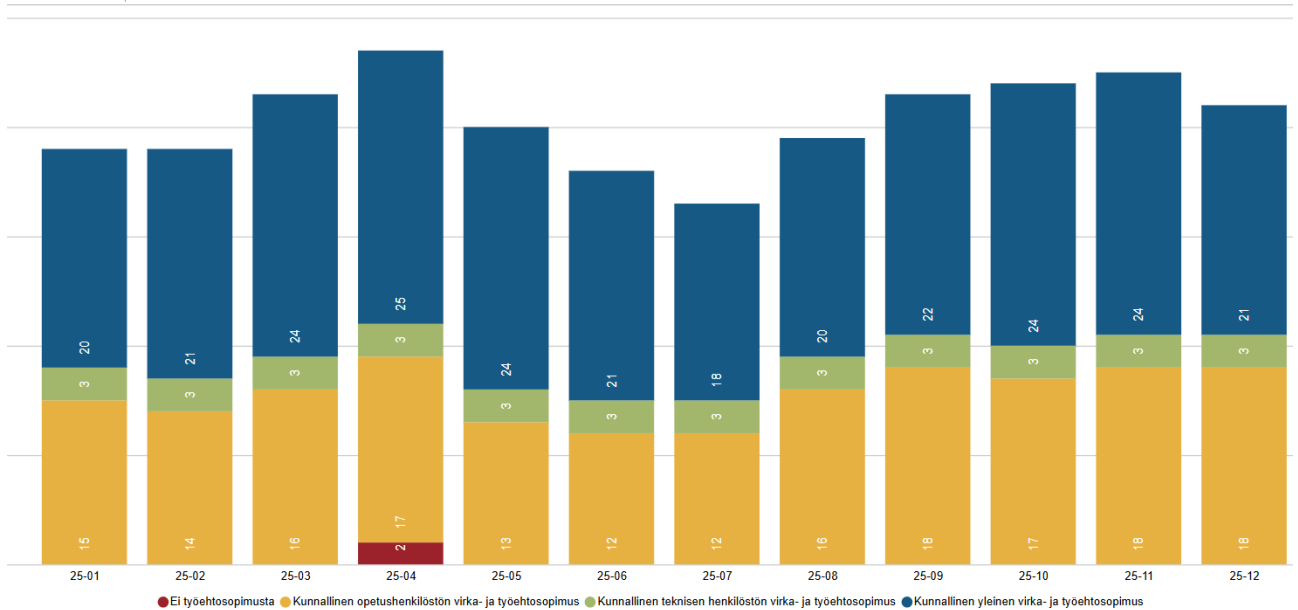


PalvelussuhteenLuonteenSelite	Kokoaikainen	Osa-aikainen	Sivuvirka tai -toimi	Yhteensä
Määräaikainen työsuhteinen	1	1		1
Palkkionsaaja			2	2
Tilapäinen viranhoitaja	1			1
Työsuhteisen sijainen	1	1		1
Vakinainen	30	3		33
Varahenkilö		1		1
Viran väliaikainen hoitaja	3	1	2	6
Yhteensä	36	4	2	41

Kuva 7. Henkilöstön määrä palvelussuhteen lajin mukaan.

Henkilöstörakenne

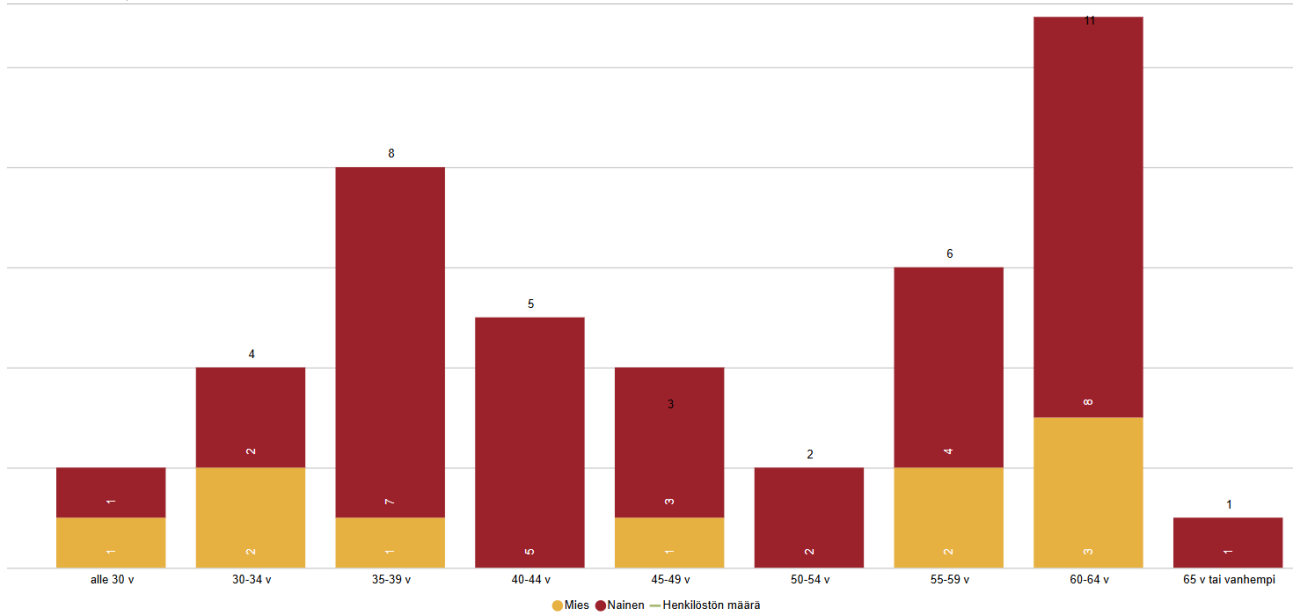
Henkilöstön palvelussuhteet ovat virka- tai työsuhteita. Vakituisia virka- tai työsuhteita oli 33 ja määräaikaisia 1, muita palvelussuhteita 8.



Kuva 8. Henkilöstön määrä työehtosopimuksittain.

Ikärakenne

Vakinaisen henkilöstön keski-ikä tarkasteluajankohtana 31.12.2025 oli 47. Yli 50-vuotiaita henkilöstöstä oli 49 %.



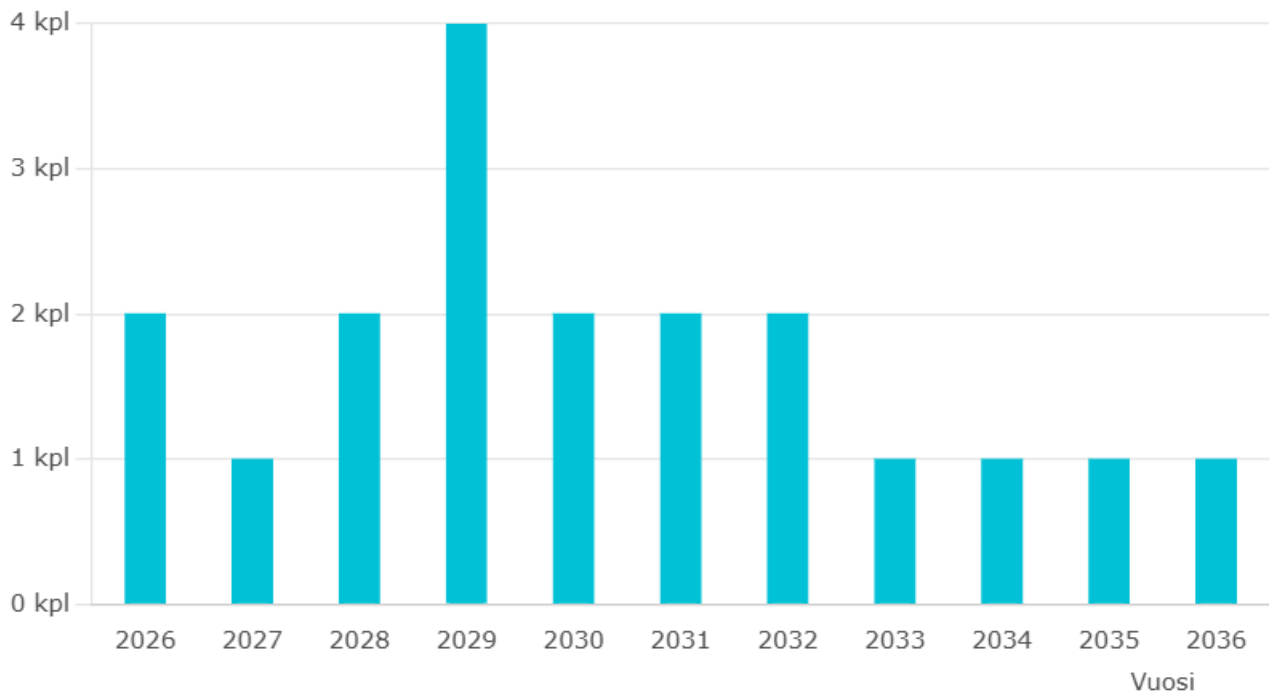
Kuva 9. Henkilöstön ikäjakauma.

Henkilöstön vaihtuvuus ja eläköityminen

Kunnan palveluksessa ollaan keskimäärin 7,4 vuotta.

Työntekijät voivat hakeutua vanhuuseläkkeelle joustavasti 63–68 vuoden iässä. Eläkkeelle siirtyi vuoden aikana neljä henkilöä. Vuosina 2026–2036 vanhuuseläkkeelle siirtyy Kevan ennusteen mukaan 19 työntekijää.

Eläköitymisennuste eläkelajeittain



Kuva 10. Eläköitymisennuste eläkelajeittain Keva.

Poissaolot

Poissaolopäiviä koko henkilöstölle kertyi 1308 päivää ilman vuosilomia ja ylityövapaita.

Poissaolo	2024	2025
Muu poissaolo	120	40
Kuntoutus/kuntoutustuki	0	18
Ylityövapaa	54	13
Opintovapaa	157	183
Perhevapaa	215	119
Sairaslomat ja tapaturmat	278	578
Työvapaa, palkallinen	119	115
Työvapaa, palkaton	366	255
yhteensä	1311	1308

Perhevapaa sisältää äkillisesti sairastuneen lapsen hoidon, hoitovapaan, isyysvapaan, pakottavat perhesyyt ja perheenjäsenen/omaisen hoidon.

Sairaslomat ja tapaturmat sisältää myös ammattitaudit ja työnantajan myöntämät sairauslomat.

Työvapaa, palkallinen sisältää merkkipäivien lisäksi mm. työajan tasausvapaat.

Työvapaa, palkaton kattaa lomautuksen lisäksi yksityisvapaat.

Sairauspoissaolot

Sairauspoissaolopäiviä ml. tapaturmat oli 578 (14,1 pv/hlö, sairauspoissaolo-% 3,93). Työtapaturmista aiheituneita poissaolopäiviä oli 3. Sairauspoissaolot kasvoivat 108 % edellisvuoteen verrattuna.



Kuva 11. Sairauspoissaolot kalenteripäivinä.

Terveydellinen toimintakyky, työhyvinvointi ja työsuojelu

Henkilöstöllä on ollut käytössään 100 euron arvoinen ePassi tai vaihtoehtoisesti 100 euron arvoinen liikuntaseteli Virtaalaan omaehtoiseen työkyvyn ylläpitämiseen. Koko kunnan yhteistä henkilöstön virkistysiltapäivää ei pidetty, virkistysiltapäiviä on pidetty vastuualueittain.

Kehityskeskustelut pidettiin vakituisen henkilöstön osalta joko yksilö- tai ryhmäkeskusteluina kesäkuun loppuun mennessä.

Yhteistyötoimikunta (ml. työsuojelu) kokoontui kaksi kertaa asialistalla vuosikellon mukaisten asioiden lisäksi mm. tasopalkkaus ja lomarahen vaihtaminen vapaaksi.

Työsuojelupäälliköksi nimettiin elinvoimapäällikkö ja työsuojeluvälit pidettiin marraskuussa.

Kevan työhyvinvointikysely toteutettiin ensimmäistä kertaa syyskuussa ja se toteutetaan jatkossa vuosittain. Työterveyshuollon palvelut hankitaan Mehiläinen Oy:ltä, sopimus on voimassa vuoden 2026 loppuun saakka.

Osaamisen kehittäminen ja johtaminen

Johtoryhmätyöskentelyn lisäksi vastuualueet pitävät tiimipalavereita. Koko organisaatiota on kannustettu opiskeluun ja erityisesti omatoimiseen jatkuvaan oppimiseen. Korona-ajalta vakiintunut etäkoulutus ja etäpalaverit ovat tulleet jäädäkseen, mikä on lisännyt kustannustehokkuutta ja työtehoa, mutta myös työhyvinvointia. Lisäksi henkilöstö on voinut osallistua useampiin tilaisuuksiin, kun osallistuminen on ollut mahdollista etäyhteydellä.

Koko kunnan yhteinen koulutussuunnitelma hyväksyttiin hallituksessa loppuvuodesta. Erillistä järjestelmää osaamisen kehittämiseen tai koulutusten seuraamiseen ei ole käytössä, joten raportointi on tältä osin puutteellinen. Pääsääntöisesti osallistutaan eri järjestelmä- ja palvelutoimittajien koulutuksiin, sekä mm. Kuntaliiton infoihin. Käytössä on lisäksi Eduhousen itseopiskeluportaali. Työntekijät suorittivat opintoja portaalissa vuoden aikana n. 50 tuntia.

Henkilöstön palkkakustannukset

Henkilöstökulut olivat -2 087 696 euroa, joka oli 2,8 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Luottamushenkilöille maksettiin kokouspalkkioita yhteensä -39 010 e (+17,3 %).

Henkilöstökulut	Toteuma	Toteuma	Muutos %
	2024	2025	2025–2024
PALKAT JA PALKKIOT	-1 623 786	-1 691 161	4,1
ELÄKEKULUT	-361 104	-346 421	-4,1
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-45 633	-50 114	9,8
HENKILÖSTÖKULUT YHT.	-2 030 524	-2 087 696	-2,8

Kunta-alan pääsopijajärjestöt sopivat vuoden 2024 lopulla kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) sekä varhaiskasvatuksen opetushenkilöstön (OVTES OSIO G) palkkausjärjestelmien uudistamisesta. Uudistuksen myötä niin sanottu tasopalkkajärjestelmä korvasi aiemman tehtävän vaativuuden arviointiin perustuneen järjestelmän (TVA). Tasopalkkamalli hyväksyttiin kunnanhallituksessa 6.10.2025 § 170. Vuonna 2025 työehtosopimusten mukaisten palkkojen yleiskorotus oli 1.10.2025 alkaen 2,5 %. Kehittämisohjelmaerät neuvoteltiin 1.6.2025 alkaen.

Työnantaja ja työntekijä/viranhaltija voivat sopia, että lomanmääräytymisvuodelta maksettava lomarahaa tai osa siitä annetaan vastaavana vapaana. Kunnanhallitus hyväksyi (15.12.2025 § 219) yleiset periaatteet lomarahaa vaihtamisesta vapaaksi.

1.1.6 Arvio tulevasta kehityksestä

Kainuun kehitysnäkymien arviointi on haastavaa toimintaympäristön epävarmuuden takia. Kainuun geopoliittinen sijainti strategisella alueella lisää alueen merkitystä turvallisuuspolitiikassa ja huoltovarmuudessa, mutta saattaa samalla hillitä yritysten investointiaktiivisuutta ja kansainvälistä yhteistyötä. Mahdollisuuksiin ja riskeihin vastaaminen edellyttää määrätietoista aluekehittämistä, investointien tukemista ja saavutettavuuden parantamista.

Kainuun merkittävimpiä kehitysaskelia ovat vireillä ja suunnitteilla olevat datakeskushankkeet, jotka lisäävät palveluiden kysyntää, mutta myös paikallisten yritysten kehityshankkeita. Investoinnit tuovat mukanaan sekä työpaikkoja että luottamusta alueen kehittämiseen ja vetovoimaan. Alueella toteutetaan myös edistyksellisiä energiaratkaisuja, jotka tukevat kestävä kehitystä ja paikallista elinvoimaa. Ristijärven kunnan yrittäjät ovat pääosin mikro- ja pienyrittäjiä lukuun ottamatta maakunnan isoimpia palveluntuottajia Kainuun hyvinvointialuetta ja Osuuskauppa Maakuntaa.

Matkailuala on edelleen vahvistamassa asemaansa Kainuussa. Matkailualan merkittävät investoinnit erityisesti Vuokatissa tukevat kasvua ja vahvistavat Kainuun asemaa matkailun kärkialueena Suomessa, minkä lisäksi ne tuottavat merkittäviä työllisyysvaikutuksia sekä rakentamisen että palvelutuotannon vaiheissa. Matkailu- ja majoituspalveluyrittäjät ovat tervetulleita myös Ristijärvelle. Vaikka kunnan väestö vanhenee, on Ristijärvellä potentiaalia matkailupalveluille ja muualta tuleville matkailijoille.

Monipuolinen kulttuuri on olennainen osa Kainuun elinvoimaa ja houkuttelevuutta. Maakunnalliset hankkeet edistävät taiteen saavutettavuutta, vahvistavat yhteisöllisyyttä ja tukevat kulttuurimatkailua. Kulttuuri toimii myös matkailun toimialaa vahvistavana tekijänä, luoden uusia yhteistyömahdollisuuksia ja rikastuttaen Kainuun matkailukokemusta.

Puolustusteollisuuden toimialan ympärille on valtakunnallisesti jo muodostettu yhteistyöverkostoja, ja nyt myös Kainuussa käynnistetään puolustusteollisuuden klusterin rakentaminen. Tavoitteena on tunnistaa ja koota alueelle potentiaalisia yrityksiä, joilla voisi olla mahdollisuuksia kasvattaa liiketoimintaan puolustusteollisuuden tarpeisiin.

Metsäbiotalous on säilyttänyt vahvan asemansa Kainuussa, vaikka raakapuun kysyntä ja hinnat ovat taittuneet ja energiapuun kysyntä heikentynyt. Paikalliset sahayritykset ovat investoineet tuotantoon, mikä vahvistaa niiden vientivalmiuksia, vaikka sahatavaran markkinat ovat haastavat. Pohjois-

Suomen tehdasinvestoinnit ovat lisänneet kuitupuun kysyntää, ja Kainuussa valmistuneet ratahankkeet ja puutavaraterminaalit tukevat sen kuljetusta jalostettavaksi muualle Suomeen. Kunnan metsäsuunnitelman mukaiset hakkuutulot näkyvät ennakoitua suurempina vuoden 2025 myyntituotoissa.

Pitkään jatkunut haasteellinen taloustilanne on vaikuttanut vahvasti sekä Kainuun että koko maan työttömyystilanteeseen, vaikka työttömyys onkin pitkällä aikavälillä merkittävästi vähentynyt. Työttömyyskehitykseen on vaikuttanut vahvasti palveluiden käytön vähentyminen uudella Kainuu-Koillismaan työllisyysalueella. Talouden elpymistä hidastaa korkea työttömyys, joka pitää kotitalouksien kulutushalut heikkona. Kunnan työpaikkaomavaraisuus on heikko ja suurin osa kuntalaisista käy työssä naapurikunnissa. Työväestön osuus on vain 38 % koko kunnan asukasmäärästä.

Määrällisesti eniten Kainuuseen kaivataan suorittavan työn tekijöitä ja kovin pula on sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä metalli-, ICT-, metsä- ja ravintola-aloilla. Rakennusala nousee jälleen seuraavan parin vuoden aikana pula-alojen joukkoon datakeskus- sekä muiden toimialojen investointien ansiosta. Tulevina vuosina tekijäpula yhä vaikeutuu työikäisten määrän laskiessa. Pula tekijöistä on väestörakenteen lisäksi ehkä Kainuun suurin haaste. Ristijärven keskeinen sijainti nähdään mahdollisuutena houkutella työntekijöitä kuntaan ja Kainuuseen.

Työ- ja elinkeinoministeriö. Alueelliset kehitysnäkymät syksyllä 2025

Taseeseen kertynyttä ylijäämää kasvattaa toimintavuoden ylijäämä 148 771 euroa. Vaikka viime vuosina on tehty ylijäämää, tulee taloudessa varautua keskeneräisten lakimuutosten taloudellisiin vaikutuksiin. Tavoitteena on edelleen tulojen kanavoiminen taseen vahvistamiseen, jonka avulla kunta saisi aidosti kasvatettua elinvoimaansa, mutta pystyisi järjestämään lakisääteiset palvelut taloudellisesti tasapainossa ja ohjaamaan rahoitusta myös elinvoimaa lisääviin investointeihin.

Talouden tasapaino ei ole saavutettavissa ilman elinvoimaa, etenkin yritystoimintaa vahvistavia toimenpiteitä ja palvelurakenteen ennakoivaa sopeutusta. On kuitenkin hyvä muistaa, mikä on kunnan ydintoimintaa ja suhteuttaa elinvoimaan kohdennettu rahoitus muuhun kunnan talouteen. Väestön vähenemisen ja vanhenemisen seurauksena kunnan pienenevä rahoitus kääntää katseet yrittäjiin, kuntalaisiin, yhdistyksiin ja heidän kanssaan tehtävään yhteistyöhön elinvoiman ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi.

Lakisääteisten palvelujen taso on säilytettävä, mutta oman toiminnan käyttötalousmenoja on tarkasteltava kriittisesti ja kuntayhteistyötä lisättävä entisestään. Taloudellinen liikkumavara on hyvin kapea. Liikkumavaraa talouteen voi tuoda esimerkiksi tuulivoima tai kunnan kokoon suhteutettuna erityisen vahva yritystoiminta, joita meillä ei kumpaakaan toistaiseksi ole.

1.1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Yleiset epävarmuustekijät

Maakunnassa työttömyys on kääntynyt jälleen kasvuun. Toistaiseksi kaikkiin rekrytointeihin on saatu osaavaa henkilöstöä, vaikkakin eritoten varhaiskasvatuksessa on ollut vaihtuvuutta. Tehtävät ovat usean eri palvelualan yhdistelmiä, jonka takia se edellyttää laajakirjoista osaamista ja asiantuntijuutta jokaiselta uudelta työntekijältä.

Kuntatalouden tila yleisesti heikkeni odotetusti edellisvuodesta. Ristijärven kunnan TE-kustannukset ja valtionosuudet olivat suunnitelman mukaiset ja verotulokertymä oli ennustettua parempi. Valtion kompensatio vuoden alussa tapahtuneeseen TE-palveluiden siirtoon on kuitenkin riittämätön, eikä rahoitus riitä kunnille siirtyneisiin palveluihin.

Suomen talouden elpyminen on käynnistynyt. Teollisuuden tilauskertymät vahvistuvat ja suurimpien pörssiyritysten tulokset ovat kääntyneet nousuun. Myös bruttokansantuote alkoi vihdoinkin kasvaa vuoden 2025 viimeisellä neljänneksellä neljän peräkkäisen miinusmerkkisen vuosineljänneksen jälkeen.

Korot ovat vakiintuneet, ja päivittäinen kassa on riittävä. Alkuvuodesta nostetut ylimääräiset kuntatodistukset on lyhennetty ja käytössä oleva kuntatodistus on vakiintunut 1 150 000 euroon. Uutta lainaa investointeja varten ei toistaiseksi ole otettu.

Euroopassa käytävä sota jatkuu, eikä vaikutuksia pystytä kuntakentällä tarkkaan arvioimaan. Amerikan presidentin heiluvat päätökset tuontitullien määräämisestä voivat nopeasti muuttua, mikä näkyy suoraan Suomen talouskasvun hiipumisena. Tätä kirjoitettaessa myös Lähi-Idän tilanne on arvaamaton ja tulee vaikuttamaan erityisesti polttoaineiden hintaan kuluvana vuonna.

Strategiset riskit

Strategiset riskit liittyvät kunnan pitkän aikavälin tavoitteisiin ja menestystekijöihin sekä toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin. Kunnan toimintaan oleellisesti liittyviä strategisia riskejä ovat edelleen vähenevä ja ikääntyvä väestö sekä työttömyys ja työpaikkaomavaraisuus, mikä näkyy investoinneissa, rakentamisessa sekä väestön hyvinvoinnissa.

Pitkän aikavälin tavoitteena on ollut kunnan väkiluvun vakauttaminen. Työikäisen väestön ja lapsiperheiden saaminen pysyvästi asumaan kuntaan varmistaisi palveluiden saatavuuden, mutta lisäksi myös verotuloja. Etätöön mukanaan tuoma ilmiö monipaikkaisesta työntekemisestä vahvistaa ja monipuolistaa kunnan palvelurakennetta.

Toiminnalliset riskit

Toiminnallisia riskejä on tunnistettavissa päivittäisessä toiminnassa erityisesti henkilöstöressurssien riittävydessä. Pienen kunnan organisaatiossa ei ole särkeävaraa, vaan kaikki tehtäväkuvat ovat tarkkaan mietittyjä. Henkilöstöressurit ovat erittäin haavoittuvat ja osin vajaat. Osaaminen on laaja-alaista ja se on keskittynyt yksittäisille henkilöille, jonka takia riskinä on erityisesti pitkien loma-aikojen ja äkillisten poissaolojen sijaisuudet. Kuntayhteistyö ja kuntien yhteiset resurssit ovat edellytys päivittäisten palvelujen järjestämisessä. Henkilöstön ikääntymisen ja työssä jaksamisen lisäksi osaan henkilöstön saatavuus ovat keskeisiä haasteita tarkasteltaessa henkilöstöriskejä.

Vastuu tietojärjestelmien toimivuudesta on Lounealla, mutta tietosuoja- ja tietoturvallisuus ovat kunnan vastuulla. Kunta tekee yhteistyötä kaikkien Kainuun kuntien kanssa tietohallinnon projekteissa. Erityisesti Ukrainan sodan mukanaan tuoma kyberturvallisuus on edelleen merkittävä riski myös kunnalle. Vuoden aikana esiintyi joitakin kalasteluviestejä, mutta ne saatiin torpattua valveutuneen henkilöstön avulla.

Vaikka päätöksenteko on sujuvaa, ei kaikkia lainsäädännöstä aiheutuvia tietosuojan ja tietoturvan, sähköiseen asianhallintaan ja palvelujen digitalisaatioon liittyviä velvoitteita ole saatu toteutettua aikataulussa. Tämä näkyy erityisesti toiminnallisena riskinä, mutta myös taloudellisena ja henkilöstöriskinä, koska asiantuntijapalvelut joudutaan ostamaan ulkopuolelta. Järjestelmätoimittajien versio päivitykset ja järjestelmien lisäosat ovat toimittajan hinnoittelemaa ja iso menoerä järjestelmien muiden ylläpitokustannusten lisäksi.

Sopimusriskeihin varaudutaan tarkemmin osana sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan seuranta- ja hallituksen itsearviointia. Sopimushallinta on tärkeä osa investointi- ja hankesuunnittelua. Jatkossa kilpailutuksia pyritään entistä paremmin ennakoimaan julkaisemalla hankintakalenteri kunnan nettisivulla.

Tarpeettomien kiinteistöjen myynti tai kylmilleen laitto jatkuu. Rakennuksiin kohdistuvia taloudellisia riskejä minimoidaan ajantasaisilla vakuutuksilla. Vakuutus katselmus pidetään tarvittaessa ja vähintään joka toinen vuosi. Korjausvelkaa pidetään hallinnassa pitkän aikavälin suunnittelulla. Meneillään ole sote- ja pela-kiinteistöjen yhtiöittäminen on kesken.

Riskienhallinnassa keskeistä on varautuminen mahdollisiin häiriötilanteisiin. Valmiussuunnitelmaa päivitetään tarpeen mukaan ja se kattaa myös varautumisen tietohallinnon uhkatilanteisiin.

Kunnantalon henkilöstö ja vähintään johtoryhmä osallistuu erilaisiin valtakunnallisiin harjoituksiin lähes vuosittain.

Taloudelliset riskit

Ristijärven kunnalle vuoden 2025 tulos on ylijäämäinen. Kunnan tulorahoitus perustuu verotuloihin ja valtionosuuksiin, joiden muutokset vaikuttavat vakavaraisuuteen ja maksuvalmiuteen. Maksuvalmiuden turvaamiseksi kunta käyttää Kuntarahoitus Oyj:n kuntatodistusohjelman kassalainaa. Investointeihin otetaan tarvittaessa pitkäaikaista lainaa, mutta pieniä investointeja rahoitetaan myös kassasta ja mahdollisesti myymällä omaisuutta. Rahoitusriskinä konkretisoituu investointeihin otetun lainan määrä sekä korkotason kehittyminen.

Kunnan lainakanta on vähenevä niin kauan kuin uutta lainaa ei nosteta. Mahdolliset investointilainat tulevat näkymään välittömästi korkomenoissa. Valtuuston hyväksymä talouden sopeuttamisohjelma päivitetään ajan tasalle ja uusia taloutta kohentavia toimenpiteitä tulee selvittää sekä talousarvion että tilinpäätöksen yhteydessä. Rahoitustuotot ja -kulut ovat pysyneet edellisvuoden tasolla, vaikkakin vuoden vaihteessa alaskirjattiin epävarmoja saatavia. Koska uutta lainaa ei nostettu ja entistä on maksettu pois, on korkokulut maltilliset. Kunnalla on pieniä sijoituksia S-pankissa sekä Evli Oyj:ssä. Kunnalla ei ole käytössä erillistä sijoitussuunnitelmaa, mutta salkunhoitajan kanssa käydään vuoropuhelua vuosittain.

Eriyisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan kriisikuntakriteerit eivät täyty, mutta ne on hyvä pitää mielessä valtionosuusuudistusta odotellessa.

Kunnalla on omavelkaisia takauksia kuntakonsernin yhteisöjen lainoille. Taloudellisia riskejä lisäävät lainan takausvastuu Ristijärven Vuokratalot Oy:lle sekä konsernin ulkopuoliset takausvastuut Ristijärven vesiosuuskunnalle. Vakuuksien lisäksi riskinä on, että pääosin kaukolämpölaskuista eräänntyneitä saatavia ei saada perittyä ja niitä joudutaan jo nyt alaskirjaamaan. Kunta on myös myöntänyt ns. siltarahoitusta kahdelle yhdistykselle, joita ei ole vielä kokonaan maksettu takaisin kunnalle.

Taloudellisena riskinä on vuokralaisen konkurssi, jossa kunnalla on 28 108 euron saatavat. Samaa kiinteistöä rasittaa myös omavelkainen takaus, jonka selvittely jatkuu vielä vuonna 2026.

Yleinen taloudellinen riski on kirjanpidon ajantasaisuus ja oikeellisuus sekä talouden ja toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen liittyvien ohjeiden ja päätösten noudattaminen. Riskiä voidaan ehkäistä huomioimalla varovaisuuden periaate, järjestämällä koulutusta ja kehittämällä talousohjelmien raportointia. Laskujen huolellinen asiatarkastus ja hyväksyminen, sopimusseuranta sekä palveluntoimittajan kanssa käytävä säännöllinen vuoropuhelu ehkäisevät suurempia talousriskejä.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskien hallinta perustuu ajan tasalla oleviin vakuutuksiin. Vakuutuksia päivitetään aina, kun omaisuudessa tai henkilöstössä tapahtuu muutoksia. Vakuutukset kattavat kunnan omaisuuteen kohdistuvat vahingot, kunnan toiminnasta ulkopuolisille aiheutuvat vahingot ja kunnan omalle henkilöstölle työtehtävien suorittamisessa aiheutuvat vahingot. Vakuutusten kattavuus suhteessa hyväksytyyn riskitasoon tarkistetaan vuosittain vakuutusyhtiön edustajan kanssa pidettävässä vakuutuskatselmuksessa.

Vakuutusta laajennettiin koskemaan oikeusturvavakuutusta, joka kattaa vakuutetussa toiminnassa vakuutetulle aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikustannukset.

Vuonna 2026 hallinto-oikeudessa on edelleen käsittelyssä valitus rehtori/sivistyspäällikön valinnasta.

1.1.8 Ympäristöasiat

Kuntien ympäristönvalvontaa koskeva lainsäädäntö on vuosien saatossa uudistunut ja kunnille on asetettu useita ympäristönvalvontaa koskevia tehtäviä. Ristijärven kunta on aloittanut kuntayhteistyön ympäristönvalvonnan osalta vuonna 2023. Kuntayhteistyössä ovat mukana Suomussalmi,

Hyrynsalmi, Paltamo ja Ristijärvi. Ympäristönvalvonnan tehtäviä suorittaa kaksi ympäristötarkastajaa. Isäntäkuntana toimii Suomussalmi.

Vuonna 2025 kunnan alueelle laadittiin ympäristönsuojeluviranomaisen valvontasuunnitelma ja siihen liittyvä valvontaohjelma. Valvontaohjelman mukainen valvonta keskittyy ympäristönsuojelulain mukaisiin määräaikaistarkastuksiin ja maa-ainesten oton valvontaan. Kunnan alueella suoritettiin vuonna 2025 yhteensä 9 maa-ainesalueiden määräaikaistarkastuksiin liittyvää valvontakäyntiä.

1.2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan järjestäminen

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeiden mukaan sisäisestä valvonnan järjestämisestä ja yhteisestä ohjeistamisesta vastaavat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on osa päivittäistä toimintaa ja palvelualueiden päälliköt vastaavat siitä, että heidän alaisten vastuualueiden sisäinen valvonta on järjestetty lainsäädännön ja viranomaisohjeiden pohjalta ja että se on riittävää ja luotettavaa.

Kunnanhallitus antaa vuosittain talousarvion täytäntöönpano-ohjeet, joita vastuualueiden tulee toiminnassaan noudattaa. Lisäksi kunnanhallitus hyväksyy sisäisen valvonnan suunnitelman. Kunnan hallinnossa noudatetaan valtuuston hyväksymää hallintosääntöä ja hallituksen antamia toimintaa ohjaavia ohjeita sekä voimassa olevaa lainsäädäntöä. Konsernijohto antaa kuntakonsernille ohjeet konsernitalouden ja –toiminnan kannalta tarpeelliseksi katsomissaan asioissa.

Lähtevä ja tuleva posti kirjataan asianhallintajärjestelmä Dynastyyn. Järjestelmässä käsitellään kokousasiakirjojen lisäksi mm. viranhaltijapäätökset, sopimukset ja kauppakirjat. Henkilötietoja sisältäviä dokumentteja ei tallenneta verkkolevyille. Vuoden 2025 aikana on siirretty sähköiseen arkistoon rakennusluvut ja -piirustukset ja muiden asiakirjojen arkistointia selvitetään vielä vuoden 2026 aikana. Vuosittainen sopimuskatselmus yhdessä kunnanhallituksen arvioinnin kanssa sisäisestä valvonnasta ja neljännesvuosittainen talouden raportointi ovat osa sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa ja sen tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus organisaation tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä. Riskienhallintaprosessi perustuu

- riskien tunnistamiseen ja kuvaamiseen
- riskin toteutumisen vaikutusarviointiin ja riskin toteutumisen todennäköisyyteen
- mahdollisuuden hallita riskiä eri menetelmillä
- riskeistä raportointiin ja riskien seurantaan
- riskin toteutumisesta toipumisen suunnitteluun.

Kunnan riskienhallinnan tasoa ja riittävyyttä arvioidaan sekä varsinaiseen toimintaan, investointeihin, rahoitukseen että vahinkoihin liittyvissä riskeissä. Jokaisen palvelu- ja vastuualueen on omalta osaltaan tiedostettava, mitä riskejä toimintoihin ja prosesseihin sisältyy ja arvioitava niiden tuomat uhat, epävarmuustekijät ja myös positiiviset mahdollisuudet.

Arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilasta

Keskeiset riskit on tunnistettu ja niitä analysoidaan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa. Toimintakertomuksen sanallisessa arvioinnissa ja talousarvion toteumavertailussa arvioidaan toteutuneita riskejä. Riskeistä raportoidaan kunnanhallitukselle ja kunnanjohtajalle säännöllisin väliajoin sekä voimassa olevien ohjeiden ja periaatteiden mukaisesti.

Riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa käsitellään konserniohjeessa, hallintosäännössä, sopimushallinnon ohjeissa sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeessa. Riskejä on tiedostettu ja

suunnitelmallisia toimenpiteitä riskien tunnistamiseksi ja hallitsemiseksi on tehty.

Toteutuneet merkittävimmät riskit

Riskienhallinnan toimenpiteet ovat olleet riittävällä tasolla eikä korvaus- tai muita oikeudellisia vastuita ole päässyt toteutumaan. Kunnan on kyettävä hoitamaan tehtävänsä ja turvaamaan asukkaiden hyvinvointi ulkoisen tai sisäisen toimintaympäristön häiriöistä, uhkista ja riskeistä huolimatta.

Merkittävää toteutuneita riskejä ovat saatavien erääntyminen ja niistä aiheutuneet toimenpiteet. Näitä ovat mm. vuokrasaatavat, lämpölaskut ja pääomalainasaamisesta aiheutunut luottotappio, joka on alaskirjattu vuonna 2025.

Erityisesti varhaiskasvatuksessa on ollut henkilöstön vaihtuvuutta. Riittävät ja osaavat henkilöstöressit ovat tärkein palvelutuotannon ja päivittäisen toiminnan kivijalka, johon tulee kiinnittää erityisesti huomiota.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Kunnanhallitus päättää vuosittain maksujen hyväksyjät ja antaa talousarvion täytäntöönpano-ohjeet sekä vahvistaa itselleen hallintosäännössä säädetyn toimivallan edelleen delegoinnista alaisilleen viranhaltijoille. Viranhaltijapäätökset tehdään Dynasty –asianhallintajärjestelmässä ja ne julkaistaan muutoksenhakuohjeineen kunnan internet-sivuilla niiltä osin, kun ne eivät sisällä EU-tietosuoja-asetuksen tai salassapitoa koskevan lainsäädännön mukaisia tietoja. Kuntaan on nimetty tietosuojavastaava.

Saatavien perintä on ulkoistettu, mutta julkisten ulosottojen hakemukset tehdään itse. Saatavien seuranta on järjestetty siten, että vastuuhenkilöillä on ajantasainen tieto oman toimialansa laskutuksen toteutumista. Monetran myyntireskontra lähettää kuukausittain vastuualueille maksumuistutus- ja perintäehdotelmat hyväksyttäväksi ennen perinnän aloittamista. Vuosittain tehdään alaskirjaukset luottotappioehdotelman pohjalta. Perinnästä vastaavat Revire Oy ja Lowell Suomi Oy. Vastuualueen päälliköt ja vastuualueiden esimiehet vastaavat oman palvelualueensa talouden aktiivisesta seurannasta.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnittelukaudella

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa kehitetään edelleen tavoitteena systemaattiset ja koordinoituidet toimintamallit. Henkilöstön työssäjaksamiseen ja työhyvinvointiin on kiinnitettävä huomiota jokapäiväisessä työssä.

Ohjeet ja periaatteet jalkautetaan henkilöstölle ja muutokset päivitetään tarvittaessa ohjeistukseen. Valtuusto päivitti hallintosääntöä teknisen päällikön sijaisen ja lupa- ja valvontalautakunnalle kuuluvien vastuualueiden osalta. Valtuuston itsearviointi toteutettiin keväällä, jonka pohjalta aloitettiin uuden strategian valmistelu. Omistajapoliittiset linjaukset ja mahdolliset muut toimintaa ohjaavat suunnitelmat (ml. elinvoimaohjelma) päivitetään strategian kanssa vuoden 2026 aikana.

Huomiota on kiinnitettävä edelleen talousarvion ja toiminta- sekä taloussuunnitelman laadintaprosessiin ja rakenteeseen siten, että toiminnan ja tulosten arviointi sekä seuranta helpottuvat. Taloussuunnittelun ohjelmaa FPM Talsua on kehitetty ja se alkaa olla toimiva työkalu taloussuunnittelussa. Edellisten vuosien tapaan, talous- ja henkilöstöhallinnon sekä tietohallinnon kustannukset vyörytetään toimialoille ja kustannusten jakoperusteet tarkastetaan vuosittain.

Edellisen vuoden investoinneista on tehty loppuraportti, joka antaa hyvän kokonaiskuvan investoinneista ja niiden vaikutuksista. Investointien suunnittelua varten otetaan käyttöön hankintakalenteri. Sopimustietojen ja yleensäkin viranhaltijoiden asiakirjojen tallentamiseen asianhallintajärjestelmään tulee kiinnittää huomiota.

Yleisesti voidaan todeta, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta on pääosin kunnossa, vaikkakin

suunnitelmallisuutta tulee kehittää ja ohjeiden toimeenpanoa edelleen tehostaa. Riskien hallinnan ja sisäisen valvonnan tulee olla tukena päätöksenteolle ja toimia osana jokapäiväistä työskentelyä.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1 Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Kunnan tulot ja menot ovat vertailukelpoiset edelliseen tilikauteen nähden.

1.3.2 Tuloslaskelma ja tunnusluvut

Tuloslaskelma osoittaa, miten tilikauden tuotot riittävät kattamaan palvelujen tuottamisesta aiheutuneet kulut. Tuloslaskelmassa esitetään ulkoiset erät eli tuotoista ja kuluista on eliminoitu organisaatioiden sisäiset erät, kuten sisäiset vuokrat.

TULOSLASKELMA	2025	2024	Erotus
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	995 531	803 807	191 724
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-4 629 446	-4 398 463	-230 983
TOIMINTAKATE	-3 633 915	-3 594 657	-39 258
Verotulot	3 230 874	3 264 992	-34 118
Valtionosuudet	879 226	804 977	74 249
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHT.	-66 127	-71 742	5 615
VUOSIKATE	410 058	403 571	6 487
Poistot ja arvonalentumiset	-275 608	-285 365	9 757
TILIKAUDEN TULOS	134 450	118 206	16 244
Poistoeron lis.(-) tai väh.(+)	14 321	14 321	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	148 771	132 527	16 244

Tuloslaskelman tunnusluvut	2025	2024
Toimintatuotot/Toimintakulut %	21,50	18,3
Vuosikate/Poistot %	148,78	141,4
Vuosikate euro/asukas	357	348
Väestö	1 150	1 161

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista.

Toimintatuotot/Toimintakulut % osoittaa maksurahoituksen osuutta toimintamenoista.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä.

Vuosikate prosenttia poistoista = $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää päteväenä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoa valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot, ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Tulorahoituksen voidaan katsoa olevan riittävä, jos poistot kattavat pitkällä aikavälillä keskimääräiset poistonalaiset investoinnit. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä. Asukasmääränä tunnusluvussa käytetään asukaslukua tilikauden lopussa. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

1.3.3 Rahoituslaskelma ja tunnusluvut

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Tilinpäätöksen rahoituslaskelma koostuu varsinaisen toiminnan ja investointien sekä rahoitustoiminnan rahavirtojen muutoksista. Rahoituslaskelma johdetaan tuloslaskelmasta ja taseesta. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä sekä rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen sekä muun maksuvalmiuden muutosten nettomäärä.

RAHOITUSLASKELMA	2025	2024
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	410 058	403 571
Tulorahoituksen korjauserät	25 224	-18 660
TOIMINNAN RAHAVIRTA	435 282	384 911
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-62 163	-97 215
Rah.osuudet investointimeno	50 000	19 305
Pys.vast.hyöd.luovutustulot	0	30 255
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-12 163	-47 655
Toiminnan ja invest. rahavirta	423 119	337 256
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaam.vähennykset	42 700	19 600
Antolainauksen muutokset	42 700	19 600
Lainakannan muutokset		
Pitkäaik.lainojen lisäys	0	0
Pitkäaik.lainojen vähennys	-210 000	-285 000
Lyhytaik.lainojen muutos	-300 000	300 000
Lainakannan muutokset	-510 000	15 000
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant.var.ja po:n muut	22 064	-13 012
Saamisten muutos	49 319	-40 036
Korottomien velkojen muutos	26 576	-56 302
Muut maksuvalmiuden muutokset	97 959	-109 349
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-369 341	-74 749
RAHAVAROJEN MUUTOS	53 778	262 507
Rahavarojen muutos	-53 778	-262 507
Rahavarat 31.12.	1 690 213	1 636 435
Rahavarat 1.1.	1 636 435	1 373 928

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2025	2024
Investointien tulorahoitus, %	3 367,7	518,0
Laskennallinen lainanhoitokate	1,5	1,3
Lainanhoitokate	1,8	1,3
Kassan riittävyys, pv	123,9	122,8
Asukasmäärä	1 150	1 161
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	2 459 319	2 377 410

Investointien tulorahoitus % = 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Investointien tulorahoitus kertoo, kuinka paljon investointien omahankintameno on rahoitettu tulorahoituksella.

Laskennallinen lainanhoitokate = (vuosikate+korkokulut)/(korkokulut+laskennalliset lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate = (Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset + Korkokulut - Tuloverot) / (korkokulut + laskennalliset lainanlyhennykset) kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi.

Kassan riittävyys pv, ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavarioihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Rahoituslaskelman **Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta**: Tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

1.3.4 Tase ja tunnusluvut

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettujen tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset, kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta. Tarkemmin eriteltä tase esitetään tilinpäätöslaskelmat –osassa.

TASE	2025	2024
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	2 952	29 893
Aineettomat hyödykkeet yht.	2 952	29 893
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	945 607	945 607
2. Rakennukset	3 184 235	3 362 959
3. Kiinteät rakenteet ja laitt	369 680	434 197
4. Koneet ja kalusto	28 163	20 390
6. Ennakkomaksut ja kesk.eräis	-1 036	5 465
Aineelliset hyödykkeet yht	4 526 650	4 768 618
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	1 524 637	1 524 137
3. Muut lainasaamiset	162 466	224 926
4. Muut saamiset	60 000	60 000
Sijoitukset yhteensä	1 747 103	1 809 063
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	6 276 705	6 607 574
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
2. Lahjoitusrahastojen varat	11 086	31 259
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHT	11 086	31 259
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	8 750	16 250
3. Muut saamiset	0	4 552

Pitkäaik.saamiset yhteensä	8 750	20 802
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	87 699	100 460
2. Lainasaamiset	28 743	134 354
3. Muut saamiset	44 206	27 462
4. Siirtosaamiset	90 049	26 187
Lyhytaikaiset saamiset yht.	250 697	288 464
Saamiset yhteensä	259 447	309 266
III Rahoitusarvopaperit		
1. Osakkeet ja osuudet	1 009	1 009
2. Sijoitukset rahamarkkinains	734 222	742 513
Rahoitusarvopaperit yht.	735 231	743 522
IV Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset yht.	954 982	892 913
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 949 660	1 945 701
VASTAAVAA YHTEENSÄ	8 237 451	8 584 534
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	-3 080 091	-3 080 091
IV Ed.tilikausien yli/alijäämä	-1 742 509	-1 609 982
V Tilikauden yli/alijäämä	-148 771	-132 527
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-4 971 372	-4 822 600
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
1. Poistoero	-465 441	-479 762
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.YHT	-465 441	-479 762
C PAKOLLISET VARAUKSET		
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
2. Lahjoitusrahastojen pääoma	-83 243	-81 352
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHT.	-83 243	-81 352
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
2. Lainat vakuutus- ja rah.lai	-720 000	-880 000
Pitkäaikainen vieras po. yht.	-720 000	-880 000
II Lyhytaikainen		
1. Joukkovelkakirjalainat	-1 150 000	-1 450 000
2. Lainat rahoitus- ja vak.lai	-160 000	-210 000
5. Saadut ennakot	-26 162	-44 729

6. Ostovelat	-324 361	-282 031
7. Liittymismaks. ja muut vela	-38 534	-39 760
8. Siirtovelat	-298 338	-294 300
Lyhytaikainen vieras po. yht.	-1 997 396	-2 320 820
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	-2 717 396	-3 200 820
VASTATTAVAA	-8 237 451	-8 584 534

Taseen tunnusluvut	2025	2024
omavaraisuusaste %	66,2	62,1
suhteellinen velkaantuneisuus %	52,7	64,8
kertynyt yli-/alijäämä 1000 e	1 891	1 743
kertynyt yli-/alijäämä e/as.	1 644	1 501
lainakanta 31.12. 1000 e	2 030	2 540
lainakanta 31.12. e/as.	1 765	2 188
lainat ja muut vuokravastuut 1000 e	2 050	2 562
lainat ja muut vuokravastuut, e/asukas	1 782	2 207
lainasaamiset 1000 e	162	225
henkilöstön lukumäärä	41	39

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääristä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka monta prosenttia kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisin maksuun.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) = edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana tai paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) e/asukas = [edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)+tilikauden ylijäämä (alijäämä)] / asukasmäärä. Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12. = vieras pääoma - (saadut ennakot+ostovelat+siirtovelat+muut velat) Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

Lainat euroa/asukas Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12. = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Lainasaamiset 31.12. = Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.3.5 Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Kokonaistulo ja -meno -käsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön. Vähennyksenä toimintatuotoissa ovat käyttöömaisuuden myyntivoitot ja menoissa käyttöömaisuuden myyntitappiot sekä pakollisen varauksen muutos.

TULOT	2025	MENOT	2025
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	995 531	Toimintamenot	-4 629 446
Verotulot	3 230 874	Korkokulut	-44 237
Valtionosuudet	879 226	Muut rahoituskulut	-33 988
Korkotuotot	1 772	Satunnaiset kulut	0
Muut rahoitustuotot	10 326		
Satunnaiset tuotot	0		
Tulorahoituksen korjaukset		Tulorahoituksen korjaukset	
- pys. vast. hyöd. luovutusvoitot	0	- pakollisten varausten muutos lis (-) väh(+)	0
- muut tulorah.korjaukset rahl	25 224	- pys. vast. hyöd. luovutustappiot	0
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet	50 000	Investointimenot	-62 163
Pysyvien vast. hyöd. luov.tu- lot	0		
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähen- nys	42 700	Antolainasaamisten lisäys	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-210 000
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	-300 000
Muut maksuvalmiuden muu- tokset	97 959	Muut maksuvalmiuden muutok- set	0
Kokonaistulot yhteensä	5 333 612	Kokonaismenot yhteensä	-5 279 834

1.4 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.4.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Konsernirakenne 31.12.2025	Yhdistelty (kpl)	Omistusosuus %
Tytäryhteisöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	2	
Kt Oy Ristijärven Vuokratalot Oy		100
Ristijärven hyvinvointikiinteistöt Oy		100
Osuuskunnat	1	
Osuuskunta Seniorisilta		88,20
Kuntayhtymät	2	
Kainuun liitto		1,89
Kainuun jätehuollon ky (Ekokymppi)		2,04
Osakkuusyhteisöt	1	
Ristijärven vesihuolto-osuuskunta		47,00
Yhteensä	6	

1.4.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Konsernin toimintaa ohjaa kunnanhallitus ja valtuuston 14.3.2018 hyväksymä konserniohje. Konserniohje päivitettiin konsernirakenteen osalta 15.12.2025 § 225. Konsernijohto ja kunnan edustajat raportoivat tytäryhteisöstä kunnanhallitusta ja valtuustoa kaksi kertaa vuodessa. Toinen raporteista on tilinpäätösraportti.

Valtuusto on asettanut konsernille talousarviossa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Yhtiöiden tulee antaa kunnanhallitukselle raportti toiminnastaan kaksi kertaa vuodessa 15.2. (ed. vuosi) ja 15.8. (kuluva vuosi) mennessä. Kunnanhallitukselle on toimitettu raportit Ristijärven Vuokratalot Oy:n ja Osuuskunta Seniorisillan toiminnasta 15.09.2025 § 125.

Kunnanhallitus nimeää edustajat tytär- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokouksiin tai vastaaviin sekä nimeää kunnan ehdokkaat tytäryhteisöjen hallitukseen. Kunnanjohtaja johtaa kunnanhallituksen alaisena kuntakonsernia ja päättää omistajaohjauksesta kiireellisissä asioissa. Kunnanjohtajalla on oikeus tarvittaessa sisäisen tarkastuksen järjestämiseen kunnan tytäryhteisöissä. Yhtiöt ja yhteisöt ovat velvollisia antamaan selvitystoimituksen edellyttämät tiedot.

Kunnanhallitus antaa tarvittaessa ohjeet yhtiökokouksessa tai vastaavissa elimissä kuntaa edustaville henkilöille kunnan kannan ottamiseen käsiteltäviin asioihin. Lisäksi kunnanhallitus antaa tarvittaessa asiakohtaisia konserniohjeita.

Kunnanvaltuusto päättää kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista talousarvion yhteydessä. Kunnanhallituksen tulee osavuositarkastuksen yhteydessä saattaa valtuuston tietoon konserniraportti. Valtuusto on saanut selostuksen tytäryhteisöjen toiminnasta 8.10.2025 § 45. Lisäksi tytäryhteisöihin nimetyillä kokousedustajilla on velvollisuus raportoida konsernijohtolle merkittävistä konsernia koskevista asioista. Tytäryhteisöjen taloudellisen aseman seuranta on ollut riittävää.

Kunnanjohtajalla on oikeus osallistua kunnan määräysvallassa olevan tytäryhteisön hallituksen tai vastaavan toimielimen kokoukseen. Tytäryhteisöjen tulee antaa kunnalle puolivuositin ja tarvittaessa useammin raportti sille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan ja talouden kehityksestä sekä arvio niihin liittyvistä riskeistä.

1.4.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Ristijärven kunnan konserniin kuuluvat tytäryhteisöt Ristijärven Vuokratalot Oy, Ristijärven hyvinvointikiinteistöt Oy ja Osuuskunta Seniorisilta.

Ristijärven Vuokratalot Oy

Yhtiön tarkoitus on tuottaa kuntalaisille vuokra-asumisen palvelua. Toiminta keskittyy siten vuokra-asuntojen vuokraustoimintaan sekä asuntojen hallintaan ja markkinointiin. Toiminnan tavoitteena on ylläpitää asuntojen korkea käyttöaste (yli 90 %) ja ylläpitää rakennukset siten, että asunnot ovat houkuttelevia ja viihtyisiä sekä turvallisia käyttää ja asua.

Ristijärven Vuokratalot Oy:n hallinnoitavana on 56 asuinhuoneistoa. Kunnan suoraan omistamien asuinhuoneistojen määrä on 12 osoitteessa Aholantie 30. Ristijärven Vuokratalot Oy tarjoaa asumista pari- ja rivitalotyypisissä kohteissa, ja kunnan omistamat huoneistot tarjoavat kerrostalotyypistä asumismuotoa. Yhtiön hallituksessa on kolme jäsentä. Kunnanhallituksen edustajaksi on nimetty kuluvalle valtuustokaudelle Arto O. Tolonen. Yhtiön toimintaa johtaa toimitusjohtaja, jona toimi 25.4.2025 asti Hannu Hälinen ja 26.4.2025 lähtien Johanna Alaluusua.

Vuoden 2025 toimintasuunnitelmana oli jatkaa suunnitellusti rakennusten kunnostustoimintaa, toteuttaa loput sauna-pesuhuoneremontit kiinteistössä Kunnaksenkujalla 1 sekä tehdä suunnitelmat Kunnaksenkujan (Lämpösaukon) lämpökeskuksen saneeraukselle. Myös Kirkkotien paritalon lämmitysjärjestelmä kaipaa uudistusta ja tämä oli tuotu talousarviossa esille.

Vuokrataloyhtiön hallitus päätti kokouksessaan 30.6.2025, ettei Kunnaksenkujalla 1 sauna-pesuhuoneremontteja eikä Kirkkotien kiinteistön lämmitysjärjestelmän uusimista toteuteta vuonna 2025. Samalla hallitus linjasi, että Kunnaksenkujan lämpökeskuksen (Lämpösaukon) saneerauksen suunnitelmia voidaan edistää sekä koota parempaa kokonaiskuvaa nykytilanteesta ja mahdollisista riskeistä. Lämpösaukon kokonaistilannekuvan kartoitusta on tehty loppuvuonna 2025 sekä alkuvuonna 2026 ja asiaa on käsitelty hallituksen kokouksessa.

Vuonna 2025 suurimpia korjaustoimia olivat mm. keittiön peruskorjaus, huoneiston IV-laitteiston vaihto sekä laajempi huoneiston korjaus. Näiden kokonaiskustannus oli noin 11 000 euroa. Nämä korjauskustannukset jätettiin yhtiön tuloslaskelmalle. Muutoin vuokra-asunnoissa tehtiin normaaleja pienimuotoisia pintaremontteja, vuosikorjauksia sekä viallisten koneiden uusimisia. Syksyllä kaikkien kiinteistöjen vesikatoille tilattiin kuntotarkastus, jonka perusteella vesikattojen huoltoa ja korjausta suoritetaan jatkossa.

Tavoite	Mittarin tavoite	Toteuma
Asukasviihtyvyys	Asukasvaihtuvuus < 15 uutta vuokrasopimusta	Vuokratalot: 8 uutta vuokrasopimusta, 7 irtisanotua sopimusta. Aholantie 30: 3 uutta vuokrasopimusta, 1 irtisanottu sopimus.
Asuntojen korkea käyttöaste	Käyttöaste > 90 %	Käyttöaste 31.12.2025: Vuokrataloilla 94,6 % (3 vapaata asuntoa) ja Aholantie 30:lla 100%.
Talouden tasapaino	tulot > kulut + poistot	Tilikauden voitto 10 414,48e

Ristijärven Vuokratalot Oy	TP 2024	TA 2025	TOT 2025	Poikkeama
Kiinteistön tuotot	384 014	360 000	359 292	-708
Muut kulut	-202 532	-221 000	-225 331	-4 331
LIIKEVOITTO/-TAPPIO	181 482	139 000	133 961	-5 039
Poistot ja arvonalennukset	-88 692	-90 000	-84 186	5 814
Rahoitustuotot ja -kulut	-46 691	-43 000	-30 198	12 802
Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja	46 100	6 000	19 577	13 577

ja veroja				
Tuloverot	-12 786	-14 000	-9 163	4 837
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	33 313	-8 000	10 414	18 414

Konsernin sisäisiä eriä ei ole eliminoitu.

Kiinteistön tuotot toteutuivat talousarvion mukaisesti, joskin pienempänä kuin vuonna 2024. Kiinteistön käyttökustannukset toteutuivat myös talousarvion mukaisesti. Kustannusten kasvu vuoteen 2024 verrattuna koostuu pääosin korjauskustannuksista sekä kaukolämmöstä. Rahoitustuotot- ja kulut toteutuivat korkojen laskun myötä arvioitua pienempinä. Hallitus päätti syksyllä 2025 siirtää osa kasvavaroista määräaikaiselle talletustilille, josta saatiin hieman korkotuottoa vuodelle 2025. Alkuvuonna 2026 hallitus päättää ylimääräisestä lainanlyhennyksestä, jolla pyritään edelleen madaltamaan korkokustannuksia.

Osuuskunta Seniorisilta, VIRTAALA

Osuuskunta Seniorisillan liiketoiminta-ajatuksen tavoitteena on asiakaskunnan kokonaisvaltaisen palvelukokonaisuuden toteuttaminen perustuen hyvinvointi- / liikuntapalvelujen, ohjelmapalvelujen, majoituspalvelujen ja kahvilapalvelujen myymiseen. Osuuskunnan tarkoituksena on terveyttä, kunnon pysymistä ja hyvää oloa edistävien palveluiden tuottaminen erityisesti ikääntyville henkilöille kannattavan liiketoiminnan muodossa. Lisäksi tarjotaan palveluita ja tiloja kaiken ikäisille asiakkaille sekä yrityksille.

Osuuskunta Seniorisilta ylläpitää Liikuntatalo Virtaalan toimintaa ja harjoittaa vuokraustoimintaa omistamissaan Apartamentos -huoneistoissa osoitteessa Verkkotie 10 sekä mahdollisuuksien mukaan kunnan vapaana olevissa asuntotiloissa. Toiminnan tavoitteena on löytää uusia käyttäjäryhmiä palvelujen piiriin ajankohtaisilla teemoilla ja palvella paikkakuntalaisia sekä matkailijoita. Asuntojen vuokraustoimintaa lyhyt- ja pitkäaikaiseen käyttöön jatketaan.

Vastuuorganisaationa toimii osuuskunnan hallitus, jossa ovat edustettuina osuuksien omistajat. Kunnan omistusosuus on ollut suoraan 58,8 % ja Seniorpolis Oy:n kautta 29,4 %. Seniorpolis Oy:n lopettamisen myötä Osuuskunta ja Ristijärven kunta sopivat, että kunta lunasti Seniorpolis Oy:n osuudet. Näin kunnan omistusosuus on 88,20 %. Osuuskunnalla on yksi varsinainen työntekijä.

Tavoite	Mittari	Toteuma
Positiivinen tulos	Tulos ilman avustusta	Tulos 4 734e ilman kunnan avustusta.

Osuuskunta Seniorisilta	TP 2024	TA 2025	TOT 2025	Poikkeama
Liikevaihto	69 694	70 000	59 500	-10 500
Kunnan avustus	0	0	0	0
Muuttuvat kustannukset	-10 684	-6 500	-4 672	1 828
Myyntikate	59 010	63 500	54 828	-8 672
Kiinteät kustannukset	-43 996	-41 240	-46 444	-5 204
Käyttökate	15 014	22 260	8 384	-13 876
Poistot	0	0	-1 600	-1 600
LIIKEVOITTO/-TAPPIO	15 014	22 260	6 784	-15 476
Rahoitustuotot ja -kulut	-625	-500	-719	-219
Välittömät verot	-2 947		-1 330	-1 330
VOITTO / TAPPIO	11 442	21 760	4 734	17 026

Konsernin sisäisiä eriä ei ole eliminoitu.

Osuuskunnan taloudellinen tilanne on heikentynyt lyhytaikaisten majoitusten vähentymisen myötä. Aukioloaikojen optimoinnilla ja liikuntaryhmien kausihinnittelulla talous on saatu pidettyä tasapainossa. HYDROHEX virtuaalijumprat ovat olleet ahkerassa käytössä. Liikunnanohjaajan puute

hidastaa Virtaalan kehittymistä. Kokoukset ym. tilaisuudet tarjoiluineen lisäävät Virtaalan liikevaihtoa. Osuuskunnan omistamat yksiöt ja kunnan omistama kaksio ovat olleet lyhytaikaisessa vuokrauksessa vaihtelevasti.

1.4.4 Arvio konsernin todennäköisestä kehityksestä

Ristijärven Vuokratalot Oy jatkaa toimintaansa Ristijärven merkittävimpänä vuokranantajana. Asukkaita kuunnellaan ja turvallisuuteen ja asumisviihtyvyyteen panostetaan. Talous pidetään kunnossa ja yhtiölle kuuluvat vastuut hoidetaan.

Osuuskunta Seniorisillan toiminta jatkuu entisen kaltaisena. Osuuskunnan henkilöresurssit ovat ohuet.

1.4.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Ristijärven valtuusto on hyväksynyt 14.3.2018 konserniohjeen, jolla luodaan puitteet omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti.

Sisäisen valvonnan järjestämisessä kunnan tehtävänä on ohjeistaa, valvoa ja arvioida sisäisen valvonnan järjestelmän ja menettelyjen toimivuutta. Konserniohjeen mukaan Ristijärven kunnan konsernijohdolla tarkoitetaan kunnanhallitusta ja kunnanjohtajaa. Toimivallan- ja vastuujako konserniohjauksessa ovat toteutuneet kunnanvaltuuston hyväksymän konserniohjeen mukaisesti, eikä vastuunjakoon ole tullut muutoksia. Yhteisöjen vakuutusten tulee olla riittävät yhteisön toiminnan luonne ja laajuus huomioiden.

Yhtiöiden hallitukset vastaavat oman yhtiönsä riskienhallinnasta ja valvovat sen toteuttamista. Kunnan tytäryhteisöt ovat raportoineet kerran vuodessa kunnanhallitukselle ja valtuustolle olennaisista toimintaansa koskevista asioista.

Konserniyhtiöiden tilintarkastuspalvelun hankinta on toteutettu yhteistyössä kunnan kanssa.

Yhteenvetona todetaan, että konsernivalvonnan kohdealueissa ei ole havaittu sellaisia puutteita ja virheitä, joista tulee tehdä erityistä selvitystä.

Riskienhallinnan tarkastuskohteet

Toiminto	Toimenpide
Vuokrien tarkistuksiin tehdään sopimusten mukaiset korotukset ml. kunnan vuokra-asunnot.	Vuokrien korotukset on käsitelty Vuokrataloyhtiön hallituksessa sekä kunnanhallituksessa.
Konsernivalvonnan tehokkuus ja toimivuus	Valvontaa on suoritettu konserniohjeen mukaisesti. Puutteita ei ole havaittu.

1.4.6 Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vuonna 2025 perustettiin Ristijärven Hyvinvointikiinteistöt Oy, mutta kiinteistöjä ei ole siirretty uuden osakeyhtiön nimiin, vaan varsinainen yhtiöittäminen sote- ja pelakiinteistöjen osalta on edelleen kesken.

1.4.7 Konsernitalinpäätös ja tunnusluvut

Konsernin tuloslaskelma ja tunnusluvut

TULOSLASKELMA	TP 2025	TP 2024
Myyntituotot	1 172 015,17	916 108,65
Maksutuotot	29 940,78	37 287,67
Tuet ja avustukset	124 102,69	158 079,17
Muut toimintatuotot	225 042,38	267 788,15
Toimintatuotot	1 551 101,02	1 379 263,64
Palkat ja palkkiot	-1 764 555,40	-1 693 007,70

Eläkekulut	-358 047,18	-372 150,92
Muut henkilösivukulut	-51 869,56	-47 187,82
Henkilöstökulut	-2 174 472,14	-2 112 346,44
Palvelujen ostot	-1 713 287,13	-1 624 798,59
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-610 020,07	-579 569,70
Avustukset	-201 141,19	-130 304,71
Muut toimintakulut	-316 187,04	-339 608,36
Toimintakulut	-5 015 107,58	-4 786 627,78
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-14 337,26	6 468,99
TOIMINTAKATE	-3 478 343,81	-3 400 895,16
Verotulot	3 223 368,00	3 257 369,84
Valtionosuudet	879 226,05	804 977,25
Korkotuotot	2 668,49	530,28
Muut rahoitustuotot	10 232,37	9 178,36
Korkokulut	-78 132,21	-125 331,27
Muut rahoituskulut	-35 833,29	-8 292,20
Rahoitustuotot ja -kulut	-101 064,64	-123 914,83
VUOSIKATE	523 185,59	537 537,10
Suunnitelman mukaiset poistot	-378 605,76	-385 265,28
Omistuksen eliminointierot	7 418,43	84 988,16
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Poistot ja arvonalentumiset	-371 187,32	-300 277,12
Satunnaiset erät	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	151 998,27	237 259,98
Poistoeron muutos	0,00	0,00
Varausten muutos	0,00	0,00
Rahastojen muutos	1 282,52	2 124,68
Tilinpäätössiirrot	1 282,52	2 124,68
Tilikauden verot	-10 492,79	-15 732,83
Laskennalliset verot	0,00	0,00
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	-558,59	-4 714,15
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	142 229,40	218 937,68

Tuloslaskelman tunnusluvut	TP 2025	TP 2024
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	30,9	28,8
Vuosikate/Poistot, %	138,2	139,5
Vuosikate, €/asukas	455	463
Asukasmäärä	1 150	1 161

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista = 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Konsernin koko ja konserniin kuuluvien yhteisöjen luonne vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät konsernikohtaisia eroja. Vuosikate osoittaa konsernin tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennykseen. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä.

Vuosikate prosenttia poistoista = 100 * Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat konserniyhteisöjen keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoista valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä konsernitiilinpäätökseen yhdisteltävien yhteisöjen ja säätiöiden vuotuista investointitasoa.

Tulorahoituksen voidaan katsoa olevan riittävä, jos poistot kattavat pitkällä aikavälillä keskimääräiset poistonalaisten investoinnit. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyden arvioinnissa. Konsernikohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä. Keskimääräistä, kaikkia kuntakonserneja koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Muun muassa konserniyhteisöjen toimintojen sisältö vaikuttaa vuosikatetavoitteen määrittämiseen konsernissa. Asukasmääränä tunnusluvun laskennassa käytetään kunnan asukasluvua tilikauden lopussa.

Konsernitase ja tunnusluvut

TASE	TP 2025	TP 2024
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat oikeudet	66 624,67	93 875,49
Konserniliikearvo		
Muut pitkävaikutteiset menot	2 682,06	2 682,06
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet		0,00
Aineettomat hyödykkeet	69 306,73	96 557,55
Maa- ja vesialueet	945 607,37	945 607,37
Rakennukset	3 828 682,44	4 065 566,92
Kiinteät rakenteet ja laitteet	474 212,74	530 643,71
Koneet ja kalusto	64 478,94	72 160,43
Muut aineelliset hyödykkeet	54 744,38	70 751,98
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4 738,25	10 784,88
Aineelliset hyödykkeet	5 372 464,11	5 695 515,30
Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä	0,00	0,00
Kuntayhtymäosuudet	0,00	0,00
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	195 392,21	209 729,47
Liikelaitosten peruspääomaosuudet		
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonorotukset	74 169,35	75 485,16
Joukkovelkakirjasaamiset		
Muut lainasaamiset	0,00	19 759,71
Muut saamiset	60 371,30	60 102,17
Sijoitukset	329 932,87	365 076,52
PYSYVÄT VASTAAVAT	5 771 703,72	6 157 149,37
Valtion toimeksiannot	55 049,60	105 740,81
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	11 085,69	31 259,29
Muut toimeksiantojen varat		0,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	66 135,29	137 000,10
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Aineet ja tarvikkeet	0,00	0,00
Keskeneräiset tuotteet		
Valmiit tuotteet	435,56	435,56
Muu vaihto-omaisuus		
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta		0,00
Vaihto-omaisuus	435,56	435,56
Myyntisaamiset	8 750,00	16 250,00
Lainasaamiset	11 898,06	11 898,06
Laskennalliset verosaamiset		
Saamiset kunnalta		
Muut saamiset	0,00	4 552,12
Siirtosaamiset	4 517,78	
Pitkäaikaiset saamiset	25 165,84	32 700,18
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	104 107,65	112 529,26
Lainasaamiset	28 742,94	134 354,36

Laskennalliset verosaamiset		
Saamiset kunnalta	0,00	0,00
Muut saamiset	45 307,18	29 279,20
Siirtosaamiset	97 861,83	36 102,35
Lyhytaikaiset saamiset	276 019,60	312 265,18
Saamiset	301 185,44	344 965,35
Osakkeet ja osuudet	1 716,20	1 716,20
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	734 221,73	742 513,04
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Muut arvopaperit		
Rahoitusarvopaperit	735 937,93	744 229,24
Rahat ja pankkisaamiset	1 874 986,39	1 775 854,47
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 912 545,32	2 865 484,62
VASTAAVAA	8 750 384,32	9 159 634,09
VASTATTAVAA		
Peruspääoma	3 080 091,41	3 080 091,41
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma		
Ylikurssirahasto		
Arvonkorotusrahasto		
Muut omat rahastot	8 038,51	9 321,02
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) (pl. muuntoerot)	1 287 956,44	1 069 018,75
Muuntoerorahasto		
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	1 287 956,44	1 069 018,75
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	142 229,40	218 937,68
OMA PÄÄOMA	4 518 315,75	4 377 368,87
VÄHEMMISTÖOSUUDET	16 701,80	24 061,64
KONSERNIRESERVI		
Poistoero	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset		
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0,00	0,00
Eläkevaraukset		
Muut pakolliset varaukset	18 304,61	19 054,89
PAKOLLISET VARAUKSET	18 304,61	19 054,89
Valtion toimeksiannot	55 051,00	105 742,13
Lahjoitusrahastojen pääomat	83 242,55	81 352,15
Muut toimeksiantojen pääomat	4 130,14	4 130,14
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	142 423,69	191 224,42
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 937 682,78	2 099 143,75
Pääomalainat	0,00	0,00
Lainat kunnalta	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta		0,00
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	1 937 682,78	2 099 143,75
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Korottomat velat kunnalta		

Liittymismaksut ja muut velat	0,00	0,00
Siirtovelat		
Laskennalliset verovelat		
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	0,00	0,00
Pitkäaikainen vieras pääoma	1 937 682,78	2 099 143,75
Joukkovelkakirjalainat	1 150 000,00	1 450 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	193 154,24	239 009,01
Pääomalainat		
Lainat kunnalta	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta		
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	1 343 154,24	1 689 009,01
Saadut ennakot	56 647,56	73 801,16
Ostovelat	348 444,93	318 021,13
Korottomat velat kunnalta		
Liittymismaksut ja muut velat	45 100,49	46 290,91
Siirtovelat	323 608,46	321 658,30
Laskennalliset verovelat		
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	773 801,45	759 771,51
Lyhytaikainen vieras pääoma	2 116 955,69	2 448 780,52
VIERAS PÄÄOMA	4 054 638,47	4 547 924,28
VASTATTAVAA	8 750 384,32	9 159 634,09

Taseen tunnusluvut	TP 2025	TP 2024
Omavaraisuusaste	52,2	48,4
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	70,7	82,2
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 e	1 430	1 288
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), e/asukas	1 244	1 109
Lainat ja vuokravastuut 1000 e	3 281	3 788
Lainat ja vuokravastuut, e/asukas	2 853	3 263
Lainasaamiset	0	19 760

Konsernitaseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, % = $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Kun käytetään lyhennettyä konsernikaavaa, laskennassa voidaan jättää saadut ennakot pois. Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan pitää 50 %:n ylittävää omavaraisuutta. Alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntakonsernissa merkittävää velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuivat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku konsernien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) = Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko konsernilla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas = $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvouden päättämispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Konsernin lainakanta 31.12. = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoinnilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Konsernin lainat euroa/asukas lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Konsernin lainat ja vuokravastuut 31.12. = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokra-vastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä konsernin lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Konsernin lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Konsernin lainasaamiset 31.12. = Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja konsernin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Konsernin rahoituslaskelma ja tunnusluvut

RAHOITUSLASKELMA	TP 2025	TP 2024
VUOSIKATE	523 185,59	537 537,10
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot	-10 492,79	-15 732,83
Tulorahoituksen korjauserät	32 134,99	-24 314,89
Toiminnan rahavirta	544 827,80	497 489,38
Investointimenot	-78 912,71	-119 218,77
Rahoitusosuudet investointimenoihin	50 608,96	19 305,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 527,51	14 155,65
Investointien rahavirta	-25 776,25	-85 758,12
Toiminnan ja investointien rahavirta	519 051,55	411 731,26
Antolainasaamisten lisäykset	-269,13	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Antolainauksen muutokset	-269,13	0,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	15 671,80	7 840,52
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-211 899,60	-292 618,80
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-311 087,94	303 828,25
Lainakannan muutokset	-507 315,74	19 049,96
Oman pääoman muutokset	0,00	16 061,27
Muutokset vähemmistön osuudessa	0	0,00
Oman pääoman muutokset	0,00	16 061,27
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	22 064,08	-13 012,92
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos	43 817,11	-46 966,41
Korottomien velkojen muutos	13 492,74	-56 222,25
Muut maksuvalmiuden muutokset	79 373,94	-116 201,58
Rahoituksen rahavirta	-428 210,94	-81 090,34
Rahavarojen muutos	90 840,61	330 640,92
Rahavarat 31.12.	2 610 924,32	2 520 083,71
Rahavarat 1.1.	2 520 083,71	2 189 442,79

Rahoituslaskelman tunnusluvut	TP 2025	TP 2024
Investointien tulorahoitus, %	1 848,5	538,0
Laskennallinen lainanhoitokate	1,2	1,1
Lainanhoitokate	2,1	1,6

Kassan riittävyys, pv	175,5	172,0
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	3 043 793	2 464 363

Investointien tulorahoitus, % = 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenoilla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Lainanhoitokate = (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos konsernin lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan konsernin lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Konsernin lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kassan riittävyys (pv) = 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Konsernin maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

1.5 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

1.5.1 Asiaa koskeva sääntely

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

1.5.2 Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tuloslaskelman tulosta ennen varaus- ja rahastosiirtoja. Kirjaimellisesti tuloksen käsittely on ylijäämäisen tuloksen siirtämistä taseen vapaaehtoiseen varaukseen, rahastoon tai tilikauden ylijäämä –tilille.

Tilikauden tulos	134 449,86 e
Poistoeron vähennys	14 321,28 e
Tilikauden ylijäämä	148 771,14 e

Kunnanhallitus esittää tilikauden 1.1.-31.12.2025 tuloksen 134 449,86 euron käsittelystä seuraavaa:

- kirjataan poistoeron vähennystä suunnitelman mukaan 14 321,28 euroa
- kirjataan tilikauden ylijäämä 148 771,14 euroa tilikauden yli-/alijäämätilille.

1.5.3 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kuntalain 115 §:n mukaan, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Ristijärven kunnan taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää 1 742 508,98 euroa. Tilinpäätösvuoden 2025 tuloksen lisäyksen 148 771,14 e jälkeen kertynyttä ylijäämää on 1 891 280,12 euroa, 1 644,59 e/as.

Valtuuston sopeuttamishjelmaa on toteutettu jo kevästä 2024 lähtien ja sitä on tarkasteltu aina talousarvion laadinnan yhteydessä. Talouden sopeuttamissuunnitelma päivitetään kokonaisuutena keväällä 2026 kuntastrategian yhteydessä. Kaikkia toimintoja ja palvelujen tuottamistapoja tarkastellaan kriittisesti ja uusia säästökohteita kartoitetaan päivittäisessä toiminnassa ja luopumalla mm. kunnalle tarpeettomista kiinteistöistä tai palveluista, jotka eivät ole lakisääteisiä. Erityisesti yhteistyötä Kainuun kuntien ja sidosryhmien kanssa pyritään lisäämään joka hallinnon alalla.

Vaikka tällä hetkellä taseessa on kertynyttä ylijäämää ja tulos on tilinpäätösvuonnakin ylijäämäinen, on varauduttava lainsäädännöstä aiheutuviin rahoitustarpeisiin ja jo olemassa olevien tarpeiden rahoitustarpeen kattamiseen.

Rahoituksen turvaaminen

Kunnanhallituksen tulee ottaa toimintakertomuksessa kantaa kuluvan vuoden toiminnan rahoittamiseen esimerkiksi silloin, kun kuluvan vuoden talousarviossa katetaan maksuvalmiuden muutoksella olennaisesti suurempi määrä, kuin mitä kunnalla on tilinpäätöksen mukaan kassavaroja.

Tilinpäätösvuoden toteutunut toiminnan ja investointien sekä rahoituksen rahavirran summa on 0,091 milj. euroa. Tilinpäätöksessä kunnan rahavarat, mukaan lukien rahoitusarvopaperit, ovat 1,69 milj. euroa, josta kassavarojen osuus on 0,95 milj. euroa.

2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1 Kuntastrategian toteutuminen

Kunnanvaltuusto hyväksyi uuden kuntastrategian **Keskellä Kainuuta – Sisukkaasti uudistuva kasvupitäjä** kesäkuun kokouksessaan vuosille 2022–2026. Kuntastrategiassa määritellyt tavoitteet ohjaavat niin luottamushenkilöiden päätöksiä kuin viranhaltijoiden valmistelua ja kunnan toimijoita. Toimintaa ohjaavat arvot ovat *yhteisöllisyys, luonnonläheisyys ja sinnikkyys*.

Kuntastrategian mittarit on määritelty hyväksyttäessä valtuustokauden tavoitteet. Tavoitteita ja mittareita tarkennetaan vuosittain talousarvion yhteydessä, ja jokainen palvelu- ja tehtäväalue määrittelee omat strategiaa tukevat tavoitteet. Kaikkia strategiamittarit eivät toteudu yhtenä vuonna, vaan ne jakautuvat koko valtuustokaudelle.

Päämäärä 1 Virikkeellinen kasvupitäjä	
Kunta yhteistyökumppaneineen tarjoaa lapsille ja nuorille monipuolista tekemistä ja vaihtoehtoisia harrastuksia turvallisessa elinympäristössä	
Toiminnallinen tavoite	Keskeiset toimenpiteet, vastuualue ja mittareiden toteutuminen 2025
aktiivisen harrastustoiminnan lisääminen ja monipuolistaminen	<p>Yhteistyötä Ristijärven Eläkeyhdistyksen kanssa on jatkettu vesijumppien osalta kevät- ja syyslukukaudella yhteensä 24 kertaa (2 ryhmää).</p> <p>Voimaa vanhuuteen -mentorointiohjelman toimenpiteiden kehittäminen ja edistäminen ikäihmisten liikunta-aktiivisuuden lisäämiseksi. Koulutuksia on tarjottu ammattilaisille ja yhdistystoimijoille monipuolisesti.</p> <p>Vauvaintia järjestettiin Virtaalassa kevät- ja syyslukukaudella yhteensä 24 kertaa.</p> <p>Harrastamisen Suomen mallin kerhotoimintaa sekä OPH:n rahoittamaa kerhotoimintaa on järjestetty peruskoulun oppilaille monipuolisesti syys- ja kevätlukukaudella.</p>
uusien kuntalaisten huomioiminen	Virtaalan joulunavaustapahtuman yhteydessä 13.12.2025 muistettiin uusia kuntalaisia lahjakassilla.
osallisuuden kehittäminen, kuntalaisten aktivoiminen	<p>Kuntalaisia on kuultu eri tilaisuuksissa sekä kyselyiden muodossa vuoden aikana. Kuntalaisille järjestettiin kuntastrategiaan liittyen kysely syyskuussa 2025 ja keskustelutilaisuus 2.12.2025 Pyrylässä. Myös yrittäjille ja yhdistyksille järjestettiin oma keskustelutilaisuus 2.12.2025. Kyselyitä on järjestetty myös Onnellisuusrahastohakuun, OUMO-Oulujoen vesistön puitesopimukseen ja vapaisiin tontteihin kunnan alueella liittyen. Kehittämisehdotuksia on viety eteenpäin tiedoksi päättäjille.</p> <p>Oppilaskunnan ja Nuorisovaltuuston ehdotuksien pohjalta on kehitetty mm. kerhotoimintaa ja välituntitoimintaa.</p> <p>Osallistavaa budjetointia ei ole toteutettu.</p> <p>Maksuton varhaiskasvatus tarjoaa lapsille tasavertaisen mahdollisuuden varhaiskasvatukseen osallistumiseen. Maksuttomuus voi myös kannustaa lapsiperheitä muuttamaan kuntaan.</p>

väestömäärän vakiinnuttaminen	<p>Vuoden aikana väestömäärä väheni 11 henkilöllä johtuen kuolleiden (18) määrästä suhteessa syntyneiden määrään (8). Kunta sai kuntienvälistä nettomuuttoa 2 henkilöä lisää.</p> <p>Uusille asukkaille kunnalla on tarjolla eritasoisia ja -kokoisia tontteja mm. Saukkovaaralla, liniemellä ja Putkosenniemellä. Tontit on viety myyntiin Oikotielle ja kunnan verkkosivuja on päivitetty niiden osalta. Muutamista tonteista on tullut kyselyjä. Rakentaminen on ollut talouden epävarmana vuotena kuitenkin vähäistä.</p>
hyvinvointisuunnitelma vs. raportti	Laaja hyvinvointikertomus vuosilta 2022–2025 hyväksyttiin valtuustossa. Hyvinvointisuunnitelmaa työstettiin syksyn aikana.
vanhus- ja vammaisneuvoston lausuntopyynnöt sekä nuorisovaltuuston osallistuminen valtuustoseminaareihin	<p>Ristijärven vanhus- ja vammaisneuvosto on antanut lausuntoja Kainuun hyvinvointialueen vanhus- ja vammaisneuvostolle heitä koskevissa asioissa.</p> <p>Nuorisovaltuusto ei ole osallistunut valtuustoseminaareihin.</p>
kuntahenkilöstön hyvinvointi ja osaamisen kehittäminen	<p>Henkilöstön koulutustarpeiden kartoittaminen on osa henkilöstösuunnittelua. Koulutusta järjestetään kehityskeskusteluissa nousseiden tarpeiden pohjalta.</p> <p>Toteutettiin KEVA:n työhyvinvointikysely koko henkilöstölle syksyllä 2025 ensimmäistä kertaa.</p>

Päämäärä 2 Luonnonläheinen harrastekunta

Luontoarvojen kunnioittaminen edistää vastuullisia valintoja ja luontomatkailun tukemista

Toiminnallinen tavoite	Keskeiset toimenpiteet, vastuualue ja mittareiden toteutuminen 2025
retkeilyreittien kunnossapito ja kehittäminen	Vuonna 2025 on tehty pienimuotoista retkeilyreittien raivausta ja kelkkaurien merkkauksen parantamista sekä raivausta.
kunnan markkinoinnin lisääminen, elinkeinotoiminnan vahvistaminen, yrittäjyyden tukeminen	<p>Kuntaan perustettiin elinvoimatoimikunta 2024 ja se aloitti aktiivisen toimintansa vuonna 2025.</p> <p>Kunnan oman Ristijärven matkailun tulevaisuuden tiekartta-hankkeen tulokset saatiin vuonna 2025 ja käytiin läpi elinvoimatoimikunnassa. Hankkeen myötä kunnalla on useampi kehittämisaikio, joille lähteä hakemaan rahoitusta. Hankkeita on priorisoitu elinvoimatoimikunnan toimesta.</p> <p>Työvoimapalvelut sijoittuvat elinvoimapalveluihin ja starttirahaa myönnettiin vuonna 2025. Yrittäjäkahvit on aloitettu vuonna 2025 ja tapaamisia pidettiin kesäkuussa sekä joulukuussa 2025. Myös Kainuun Yrittäjät, Ristijärven yrittäjien puheenjohtaja, Kainuun yrittäjäpalvelut ym on tavattu ja heidän kanssaan on keskusteltu yrittäjien tukemisesta Ristijärvellä.</p> <p>Kunnan internet sivuja on päivitetty mm. kunnan tonttien osalta.</p> <p>Markkinointia ja mainostamista on lisätty sosiaalisen median kanavissa ja tuotu esiin kunnan ja sidosryhmien tapahtumia ja palveluita. Myös kuntamarkkinointisuunnitelman luonti on aloitettu sisäisenä työnä ja se saatetaan loppuun vuonna 2026.</p> <p>Kunta osallistunut myös muihin hankkeisiin KAMK kautta mm. Kainuun kalastusmatkailu uudistuu, Uusiutuvan energian Kainuu, Yrittäjyyden ja omistajavaihdosten edistäminen, Kelkka Kainuu ja Kasvun paikka – investointeja Kainuuseen, sekä JTF</p>

	Ylä- ja Itä-Kainuun Vihreän siirtymän osaamiskeskittymä -hankkeeseen.
järjestöjen ja yhdistysten tukeminen	Kunta on tavannut useita järjestöjä Oulu2026-vuoden tiimoilta ja pyrkinyt opastamaan heitä rahoitusmahdollisuuksien hakemisessa. Myös yrittäjien & yhdistyksien kahveilla on kuultu eri toimijoiden esittelyitä rahoitusmahdollisuuksista. Kunta on osallistunut myös yhteisöparlamenttiin. Kunnanjohtaja on käynyt tutustumassa myös eri yhteisöjen toimintaan. Kunta avusti Ristijärvi Soi -tapahtumaa.
tuulivoiman hallittu lisääminen	Pieni-Paljakan tuulivoima osayleiskaava hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 28.5.2025 § 20. Hyväksymispäätöksestä jätettiin neljä valitusta Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeus ei ole antanut päätöstä valituksista vuoden 2025 loppuun mennessä. Isolehdon tuulivoimapuiston osayleiskaavoitus eteni luonnos vaiheeseen. Louhenkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava on kuulutettu vireille 15.4.2025. Isolehdon ja Louhenkankaan hankkeet siirtyivät Abo Energy Suomi Oy:ltä Fortum Oy:lle joka jatkaa hankkeiden eteenpäin viemistä. Kylkiväärän tuulipuiston kaavoitus on pysähtynyt puolustusvoimien kielteisen kannan vuoksi.
päästömittareiden seuranta	HINKU-verkoston liittymisen lisäksi kunta on tehnyt kunta-alan energiatehokkuussopimuksen (KETS) 8.5.2024. Sopimus on voimassa 31.12.2025 saakka, jonka jälkeen sopimus uusitaan (JETS) vuosille 2026–2035. Sopimukseen sisältyy energiatehokkuuden parantamista ja lisäksi uusiutuvan energian edistämiseen liittyviä toimenpiteitä.
luontomatkailu osaksi kunnan imagoa	Kunta osallistunut Kainuun kalastusmatkailu uudistuu, Kelkka Kainuu ja Kasvun paikka – investointeja Kainuuseen hankkeisiin, jotka liittyvät matkailuun. Tämän lisäksi kunnalla on ollut oma Ristijärven matkailun tulevaisuuden tiekartta -hanke. Kunta on tuonut matkailumahdollisuuksia aktiivisesti esille sosiaalisessa mediassa ja kuntamarkkinointisuunnitelman työversion sisältämää markkinoinninvuosikelloa on hyödynnetty sisältöjen suunnittelussa. Kunnan sosiaalisessa mediassa on nostettu esille myös Sotkamon kansalaisopiston tarjonnassa olevaa Matkailun peruskursseja. Kuntaa haastaa luontomatkailuyrittäjien puuttuminen kunnasta, vaikka kunnan alueella on hyvät puitteet ja mahdollisuudet toteuttaa luontomatkailua. Potentiaalisia yrittäjiä on kontaktoitu ja työtä tullaan jatkamaan myös tulevana vuosina. Esi- ja perusopetus on järjestänyt opetusretkiä mm. Saukkoväärälle ja Lahtaselle.

Päämäärä 3 Mahdollisuuksien kunta	
Unelmien asuinpaikka on vaaramaisemissa ja vesistöjen äärellä keskellä Kainuuta	
Toiminnallinen tavoite	Keskeiset toimenpiteet, vastuualue ja mittareiden toteutuminen 2025
sähköisten asiointipalveluiden kehittäminen	Otettiin käyttöön useita sähköisiä lomakkeita ja valmisteltiin sähköistä arkistointia.
hanketoiminta yhdessä yhdistysten kanssa	Uusia siltarahoituksia ei ole myönnetty vuonna 2025, mutta kunnalla on saatava aikaisempaa siltarahoitusta Hiisijärvi ry:ltä 10 354,16 euroa ja Ristijärven metsästysseura ry:ltä 18 388,78

	<p>euroa.</p> <p>Voimaa vanhuuteen mentorointiohjelmassa yhdessä kunnan kanssa ovat mukana Ristijärven eläkeyhdistys ja Kirkonkylän kyläyhdistys.</p>
yksityisten tontit osaksi kunnan tarjontaa	Kesäkuussa 2025 toteutettiin kysely maanomistajille heidän halukkuudestaan myydä tai vuokrata maata Ristijärvellä yksityiseen tai yrityksen käyttöön. Tuloksia on käsitelty elinvoimatoimikunnassa ja jatkotoimenpiteitä tarkastellaan vuoden 2026 aikana.
perikuntien ja yksityisten omistuksessa olevien kiinteistöjen markkinointi	Kunnan verkkosivuilla ei ole ollut osiota yksityisten kiinteistöjen markkinointiin, vaan se on keskittynyt kunnan omien kiinteistöjen myyntiin. Yksityisten kiinteistöjä on ollut myynnissä mm. Oikotielä, Etuovessa ja Huutokaupat.com sekä muissa palveluissa, joiden kautta ne saavuttavat laajemman kohdeyleisön.
viestinnän kehittäminen, ulospäin näkyvä positiivinen meininki	<p>Viestinnässä ml. sosiaalinen viestintä on tapahtunut positiivista kehitystä. Ajankohtaisista asioista tiedotetaan aktiivisesti useissa kanavissa. Kunta on lisännyt näkyvyyttä sosiaalisen median kanavissa. Kunnan ja sidosryhmien tapahtumia ja palveluita on tuotu esille viestinnässä. Kotisivujen on uudistettu pienimuotoisesti.</p> <p>Varhaiskasvatuksessa on käytössä Daisy (11/2025 asti Wilma), joka tarkoitus on toimia tiedotuskanavana päiväkodin ja asiakasperheiden välillä. Päiväkodin ja koulun asioista ja tapahtumista on tiedotettu myös kunnan kotisivuilla ja somekanavilla.</p>
kuntalaisten ja yrittäjien säännöllinen kohtaaminen ja kuuleminen	<p>Kuntalaisilla ja yrittäjillä on matala kynnyksellä asioida ja tavata kunnan työntekijöitä kunnantalolla. Kuntaa on helppo lähestyä.</p> <p>Yrittäjäkahvit on aloitettu vuonna 2025 ja tapaamisia pidettiin kesäkuussa sekä joulukuussa 2025.</p> <p>Kunnanjohtaja ja elinvoimapäällikkö aloittivat myös yritysvierailut vuonna 2025 tavaten loppuvuonna kaksi paikallista yritystä.</p> <p>Myös Kainuun Yrittäjät, Ristijärven yrittäjien puheenjohtaja, Kainuun yrittäjäpalvelut ym on tavattu ja heidän kanssaan on keskusteltu yrittäjien tukemisesta Ristijärvellä.</p>
kuntakuvan muuttaminen myönteisemmäksi investointien myötä	Elinvoimapuolella tehdään töitä uusien investointien saamiseksi kuntaan eri toimialoille.
suhtaudutaan avoimesti ja kannustavasti vaihtoehtoenergian hyödyntämiseen	<p>INKU-verkoston liittymisen myötä fossiilisten polttoaineiden käytöstä luovutaan tulevien kiinteistösaneerausten yhteydessä. Katvela-kiinteistön lämmitysmuoto muutettiin lämmitysöljystä maalämpöön vuoden 2025 loppupuolella.</p> <p>Huomioidaan uusiutuvan energian käyttö aina, kun tehdään korjausrakentamista tai lämpölaitoksia uudistetaan. Tuulivoimaa edistetään kaavoituksella. Selvitetään aurinkovoiman/maalämmön hyödyntäminen omassa toiminnassa.</p>
työllisyysaste ja työttömien määrä	Työttömien määrä on jälleen kääntynyt kasvuun eikä kunnalla ole juurikaan mahdollista vaikuttaa siihen. Työllistämismahdollisuudet Ristijärvellä ovat rajalliset, eikä kunnassa ole avoimia työpaikkoja. Joulukuussa työttömyysprosentti oli 9,2 % ja työttömien määrä 41 henkilöä. Joulukuun lopussa työnhakija-asiakaita oli Ristijärvellä 71.

2.2 Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

2.2.1 Käyttötalouden toteutuminen

Jos tehtävällä ei ole tilikaudelta laskennallisia kustannuksia, niin ao. otsikkoriviä ei ole sisällytetty taulukkoon. Jos toimintakate ja ulkoinen toimintakate ovat samat, ei ulkoista toimintakatetta ole esitetty omana rivinään. Mikäli alkuperäiseen talousarvioon ei ole tullut muutoksia, Muutettu TA 2022 -sarake on silloin tyhjä.

Toteutumavertailussa on määrärahat, tuloarviot ja niiden toteutuneet menot sekä tulot ja niiden erotus (toimintakate/netto). Toteutumisvertailuun otetaan alkuperäinen talousarvio, talousarviomuutokset, muutettu talousarvio ja toteuma sekä poikkeama muutetun talousarvion ja toteuman välillä. Toteutumisvertailussa tehdään selkoa merkittävän poikkeaman syistä.

Keskusvaalilautakunta

Toiminta

Valtuusto asettaa keskusvaalilautakunnan toimikaudekseen, ja sen tehtävistä ja kokoonpanosta säädetään vaalilaissa. Keväällä toimitettiin kuntavaalit.

Keskusvaalilautakunta	TA 2025	Muutokset TA 2025	Muutettu TA 2025	TOT 2025	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	4 000			1 400	-2 600
Henkilöstökulut	-7 150			-6 857	294
Palvelujen ostot	-1 400			-1 264	136
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-300			-287	13
TOIMINTAKULUT	-9 051			-8 407	643
TOIMINTAKATE	-5 051	0	0	-7 007	-1 957

Tarkastuslautakunta

Toiminta

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on huolehtia kuntakonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen yhteensovittamisesta. Lautakunta valmistelea valtuuston päätettäväksi hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset kunnan ja kuntakonsernin tavoitteet toteutuneet.

Tilintarkastusyhteisönä vuosina 2024–2025 toimii BDO Audiator Oy Ab ja vastuullisena tilintarkastajana KHT JHT Jyri Pesonen (19.9.2024 lähtien).

Tarkastuslautakunta	TA 2025	Muutokset TA 2025	Muutettu TA 2025	TOT 2025	Poikkeama
Henkilöstökulut	-3 052			-4 697	-1 645
Palvelujen ostot	-10 800			-11 567	-767
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-200			-104	96
TOIMINTAKULUT	-14 052			-16 368	-2 317
TOIMINTAKATE	-14 052	0	0	-16 368	-2 317

Kunnanvaltuusto

Toiminta

Kunnanvaltuuston tehtävänä on asettaa alaisilleen toimielimille taloussuunnitelmassa toiminnan tavoitteet sekä hyväksyä toiminnalle määrärahat. Lisäksi kunnanvaltuusto hyväksyy tilinpäätöksen

sekä päättää kuntalaissa ja muissa laeissa sekä hallintosäännössä valtuuston päätettäväksi sääde-
tyistä asioista.

Kunnanvaltuusto	TA 2025	Muutokset TA 2025	Muutettu TA 2025	TOT 2025	Poikkeama
Henkilöstökulut	-8 647			-14 461	-5 814
Palvelujen ostot	-10 200			-11 694	-1 494
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				-175	-175
Muut toimintakulut				-251	-251
TOIMINTAKULUT	-18 847			-26 580	-7 733
TOIMINTAKATE	-18 847			-26 580	-7 733

Valtuuston henkilöstökulut kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 67 % (2024: -7 904 e). Palvelujen ostot nousivat 44 % (2024: -8 139 e). Toimintakatteen kasvu oli 65 % (2024: -16 068 e).

Kunnanhallitus

Palvelualue KUNNANHALLITUS
Vastuuhenkilö kunnanjohtaja

Toiminta

Palvelualue sisältää kunnanhallituksen ja maakunnallisen toiminnan, strategisen kehittämisen, maankäytön ja elinkeinopolitiikan. Kunnanhallituksen vastuualueelle kuuluvat myös asiointiliikenne ja työllisyysalueen toiminta sekä hallintopalvelut. Kunnanhallitus johtaa hallintoa ja käyttää ratkaisuvalltaa kaikilla kunnan toimialoilla.

Kunnanhallitus yhteensä	TA 2025	Muutokset TA 2025	Muutettu TA 2025	TOT 2025	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	204 160			236 801	32 641
Henkilöstökulut	-365 025	-25 000	-340 025	-347 361	-7 336
Palvelujen ostot	-598 936	25 000	-623 936	-560 746	63 190
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 710			-5 312	-602
Avustukset	-145 000			-150 967	-5 967
Muut toimintakulut	-170 579			-147 132	23 447
TOIMINTAKULUT	-1 284 250		-1 284 250	-1 211 517	72 733
TOIMINTAKATE	-1 080 090		-1 080 090	-974 716	105 374

Tehtäväalue Kunnanhallitus ja asiointiliikenne
Vastuuhenkilö kunnanjohtaja

Kunnanhallitus	TA 2025	Muutokset TA 2025	Muutettu TA 2025	TOT 2025	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT				200	200
Henkilöstökulut	-126 498			-164 049	-37 551
Palvelujen ostot	-58 397	-25 000	-83 397	-79 356	4 041
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 400			-2 008	-608
Avustukset	-3 000			-10 319	-7 319
Muut toimintakulut	-42 754			-13007,37	-7534,61
TOIMINTAKULUT	-224 048	-25 000	-249 048	-286 397	-37 349
TOIMINTAKATE	-224 048	-25 000	-249 048	-286 197	-37 149

Asiantuntijapalveluihin käytettiin rahaa 28 448 e, vakuutuksiin 4 808 e ja matkustus- ja majoituspalveluihin 11 119 e. Palvelujen ostot sisältää myös osuuden verotuksen kustannuksista (12 167 e), joilla katetaan Verohallinnon toimintamenoja. Jäsen- ja vuosimaksuja kertyi 4 151 e ja eläkeläisten kuntosaliin käytettiin 3 767 e. Muita toimintakuluja oli mm. koneiden ja laitteiden vuokrat sekä muis-tamiset 2 461 e.

Asiointiliikenteen menot vuonna 2025 oli 4 554 e.

Tehtäväalue **Maakunnallinen yhteistoiminta**
Vastuuhenkilö **kunnanjohtaja**

Maakunnallinen yhteistoiminta	TA 2025	Muutokset TA 2025	Muutettu TA 2025	TOT 2025	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	0			0	0
Palvelujen ostot	-122 039			-125 671	-3 632
TOIMINTAKULUT	-122 039			-125 671	-3 632
TOIMINTAKATE	-122 039			-125 671	-3 632

Maksusuudet	TP 2025	TP 2024
Kainuun liitto	-44 287	-46 306
Ympäristöterveydenhuolto	-81 384	-71 192

Kainuun liiton maksusuus sisältää Kainuun kuntien yhteisen (pl. Kajaani) tietohallintopäällikön maksusuuden. Tietohallintopäällikön tehtäviin kuuluu kuntien yhteisten projektien ja hankintojen koordinointi ja yhteydenpito toimittajiin.

Tehtäväalue **Hallintopalvelut**
Vastuuhenkilö **hallintopäällikkö**

Toiminta

Hallintopalvelut tuottaa keskitetysti kunnan organisaation tarvitsemat hallinnon tukipalvelut siltä osin kuin ne tuotetaan itse. Monetra Oy tuottaa kunnan talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalvelut. ICT-palvelut tuotti Atea Oy. Palvelusihteerin työajasta 40 % kohdennetaan teknisiin palveluihin. Talousasiantuntijan työajasta 20 % kohdennetaan teknisiin palveluihin, 40 % sivistyspalveluihin ja 40 % hallintopalveluihin.

Hallintopalveluiden palvelualueeseen kuuluu yleishallinnon lisäksi talous- ja tietohallinto, kokous- ja asiakirjahallinto, henkilöstöhallinto, asiointipalvelu ja sisäinen viestintä. Hallintopalvelut vastaa myös vaalien järjestämisestä. Hallintopalvelut sisältää myös yhteiset henkilöstöpalvelut, kuten tyhy-toiminta, koulutuslisenssit sekä henkilöstöetuudet (ePassi ja polkupyöräetu). Henkilöstöpalvelujen osuus toteumasta on 9 041 e.

Hallintopalvelut	TA 2025	Muutokset TA 2025	Muutettu TA 2025	TOT 2025	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	204 160			224 262	20 102
Henkilöstökulut	-175 358			-157 553	-17 805
Palvelujen ostot	-211 900			-201 314	10 586
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 200			-2 503	-1 303
Muut toimintakulut	-98 465			-86 653	11 811
TOIMINTAKULUT	-486 922			-448 023	38 899
TOIMINTAKATE	-282 762			-223 761	59 001

Hallintopalveluiden budjetti alittui 59 001 euroa. Toimintatuotoissa sisäiset erät on 17 969 e budjetoitua suuremmat. Sisäiset erät jaetaan palvelu- ja vastuualueittain henkilöstön ja työasemien suhteessa. Toimintakulujen alitus johtui mm. sähköisen arkistoinnin hankinnan siirtymisestä sekä henkilöstökulujen arvioitua pienemmästä toteumasta. Sähköinen arkistointi on otettu käyttöön vaiheittain ja vuoden 2025 kustannukset on budjetoitu tekniselle toimialalle.

Valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Mittari	Tavoitearvo
Kehitämme digitaalisia palveluja, jotta asiointi olisi helppoa ja vaivatonta kaikkina vuorokauden aikoina.	uusien sähköisten palvelujen käyttöönotto ja kunnan tehtävien automatisointi ja digitalisointi, mm. sähköinen arkistointi	sähköinen arkistointi käytössä vuoden 2025 loppuun mennessä - ei toteutunut täysin, rakennuspiirustukset ja -luvut digitalisoitu
		Palvelutietovaranto (PTV) ja Suomi.fi palvelujen käytön tehostaminen (+20 uutta palvelukuvausta) - toteutui, kunnan palveluita kuvattu yli 1000 - sähköiset lomakkeet uudistettu kunnan nettisivuilla
Pidämme tärkeänä, että lapset ja nuoret ovat osa kunnan kehittäjätiimiä ja heidän äänensä kuuluu päätöksenteossa aikuisten tuella.	nuorisovaltuuston, kuntalaisten ja luottamushenkilöiden yhteiset tilaisuudet, mm. valtuuston kyselytunti, nuorten tutustuminen kunnantalolla	valtuuston kyselytunti 1 krt/v nuorisovaltuuston osallistuminen ainakin talousarvioseminnaariin - palvelualueet esittäytyneet nuorisovaltuustolle syksyn aikana - toteutettu strategiakysely kuntalaisille

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Toiminto	Toimenpiteet
Verotulot ja valtionosuudet	Valtionosuusuudistus on siirtynyt myöhemmäksi alkuperäisestä aikataulusta, eikä sen vaikutuksista tai aikataulusta ole vielä tietoa. Verotulot ovat kasvaneet edellisvuodesta kevään palkkaratkaisujen takia. Myös työttömien osuus työvoimasta oli Ristijärvellä hetkellisesti edellisvuotta parempi.
Palvelut	Palvelujen digitalisointia tehdään resurssien puitteissa. Sähköinen arkistointi on aloitettu digitalisoimalla rakennuspiirustukset ja -luvut.
TE-uudistus	TE-uudistuksen vaikutuksia arvioidaan työllisyyspalvelujen osuudessa. Työllisyyspalveluista vastaa elinvoimapalvelut.
Henkilöstöresurssit	Talousasiantuntijan tehtäviin on kuulunut myös vuokra-asuntojen isännöinti 04/25 alkaen. Isännöintiin on varattu 40 % työajasta, mikä on nyt pois muiden palvelualueiden työpanoksesta.
Taloussuunnittelu	Taloussuunnittelua on päivitetty vuoden aikana ja se alkaa olla luotettava työkalu. Ongelmana on ennemminkin aikataulu, jotta kaikki palvelualueet pystyvät aloittamaan talousarviovalmistelut hyvissä ajoin alkusyksystä. Edelleen kokonaisvastuu talousarvion ja tilinpäätöksen valmisteluista on vastuualueilla, hallintopalvelut on tarvittaessa tukena.
Saatavien perintä	Yhteistyö Revire Oy:n ja Monetran maksuliikenteen kanssa on toiminut hyvin. Monetra toimittaa perintäehdotelmat ja maksumuistutukset kuukausittain.

Talouden sopeuttamissuunnitelman toimet talousarvio- ja suunnitelmavuosina

Toiminto	Toimenpide
Toimielimet	Toimielinten koko säilyi entisellään kuntavaalien jälkeen
Tietohallinto	Tietotekniikkapalvelut kilpailutettu yhdessä Kainuun kuntien kanssa
	Sähköiset lomakkeet uudistettu ja vaihdettu edullisempaan palveluntoimittajaan
	Vain välttämättömät versiopäivitykset tehty järjestelmiin

Tehtäväalue Maankäyttö ja strategiaprosessi
Vastuhenkilö kunnanjohtaja

Toiminta

Kunta harjoittaa aktiivista maapolitiikka. Tavoitteena on maankäytön ja asumisen edellytysten kautta, kuten kaavoittamalla ja kunnallisteknisellä rakentamisella ja suunnittelulla, toteuttaa vetovoimaisia asunto- ja yritystontteja.

Palveluiden ostot olivat 23 524 euroa, joista 6740 euroa Kimmo Kaavalle kaavoitustyöstä Iijärven ja Ristijärven rantayleiskaavan osalta. Iijärven - Ristijärven rantayleiskaavan osittainen muutos hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 12.3.2025 § 9 kunnanvaltuustossa ja kuulutettiin voimaan 12.5.2025. Paltamon ja Ristijärven kuntien yhteinen kaavoittaja toimii Sotkamon kunnassa, joka tuottaa kaavoituspalvelut kunnille. Ristijärven kunta maksoi kaavoituspalveluista Sotkamon kunnalle 14 946 euroa.

Pieni-Paljakan tuulivoima osayleiskaava hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 28.5.2025 § 20. Hyväksymispäätöksestä jätettiin neljä valitusta Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeus ei ole antanut päätöstä valituksista vuoden 2025 loppuun mennessä. Isolehdon tuulivoimapuiston osayleiskaavoitus eteni luonnos vaiheeseen. Louhenkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava on kuulutettu vireille 15.4.2025. Isolehdon ja Louhenkankaan hankkeet siirtyivät Abo Energy Suomi Oy:ltä Fortum Oy:lle joka jatkaa hankkeiden eteenpäin viemistä. Kylkivaaran tuulipuiston kaavoitus on pysähtynyt puolustusvoimien kielteisen kannan vuoksi.

Strategiset tavoitteet 2025

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
Tonttitarjonnan riittävyys; yksityisten tontit osaksi kunnan tarjontaa	Kaavoitus ja vapaiden tonttien lukumäärä	Toteutuneet kaavat *1 (toteutui 1, Iijärven Ristijärven muutos voimaan) ja kunnan omistamien tonttien kaupat 2 (toteutui 0)
Tuulivoiman hallittu lisääminen, vireillä Pieni-Paljakka ja Isolehto sekä Louhenkangas	Tuulivoimayleiskaavat, kpl	Vähintään yksi uusi tuulivoimayleiskaava vireillä Uusia tuulivoimahankkeita ei käynnistynyt. Pieni-Paljakan kaava hyväksyttiin.
Kohti hiilineutraalia kuntaa	Päästömittareiden seuranta Määritellään Hinku -kunta työryhmän loppuraportissa	Kunta on liittynyt Hinku -kunta verkostoon. Uusiutuvan energian käytön edistäminen huomioidaan kunnan omassa toiminnassa toteutettavissa hankkeissa.

Sisäisen valvonnan suunnitelma ja riskien arviointi

Toiminto	Toimenpide
Seurataan kaavoitustilannetta ja kaavoitusprosessien etenemistä ml. tuulivoimakäyttöä niin, että vireillä oleva kaavoitus valmistuu suunnitellusti.	Tuulivoimayleiskaavojen käsittelyssä ja päätöksenteossa huomioidaan esteellisyys. Kaavoitusprosessit ja päätöksenteko on edennyt joustavasti ja hallinnollinen käsittely ei ole hidastanut kaavoitusta.

Talouden sopeuttamissuunnitelman toimet talousarvio- ja suunnitelmavuosina

Toiminto	Toimenpide
Tonttien ja kiinteistöjen myynti, tavoite on myydä vähintään 5 omakotitonttia	Tonttien kysynnässä on pientä aktivoitumista loppuvuonna 2025. Rakentamisen vähäinen määrä näkyy myös tonttikysynnässä. Kiinteistöjen myynnin tehostamistoimenpiteet aloitettiin viemällä vapaita tontteja myyntiin Oikotielle ja päivittämällä kunnan kotisivut tonttien osalta.

Maankäyttö ja strategia	TA 2025	Muutokset TA 2025	Muutettu TA 2025	TOT 2025	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT				12 338	12 338
Palvelujen ostot	-26 500			-23 524	2 976
Muut toimintakulut				421	421
TOIMINTAKULUT	-26 500			-23 103	3 397
TOIMINTAKATE	-26 500			-10 764	15 736

Tehtäväalue Elinvoimapalvelut
Vastuhenkilö kunnanjohtaja

Toiminta

Kunnan elinkeinotoimintaa johtaa kunnanhallitus. Käytännön kehittämistyötä johtaa kunnanjohtaja. Kunnanhallitus päätti perustaa elinvoimatoimikunnan (kh 28.10.2024 § 133) ja päätti 25.8.2025 (Khall § 134), että jäseniksi valitaan kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanvaltuuston puheenjohtaja, kolme muuta jäsentä, kunnanjohtaja ja elinvoimapäällikkö. Toimikunnan jäsenet valitaan toistaiseksi valtuustokausittain.

Edellinen elinvoimapäällikkö irtisanoutui ja siirtyi pois kunnan palveluksesta huhtikuun alussa 2025 ja elinvoimapäällikön työt siirtyivät uudelle kunnanjohtajalle hänen aloitettuaan huhtikuun lopussa. Uusi elinvoimapäällikkö aloitti työt lokakuussa 2025. Resurssien rajallisuuden ja tiedonsiirron puutteiden vuoksi työtä jouduttiin priorisoimaan. Vuoden 2025 aikana aloitettiin uuden kuntastrategian ja kuntamarkkinointisuunnitelman luonti, uusien yritysavauksien etsiminen ja verkkosivuja uudistettiin kunnan tonttitarjonnan osalta. Kunnan pientalo- ja vapaa-ajantontteja on viety myyntiin Oikotielle 2025. Myös käynnissä olevia hankkeita vietiin eteenpäin ja uusia ideoitiin.

Elinvoimapäällikön työpanos on suunnattu kunnan yrityskontaktien, markkinoinnin, tapahtumien, yrityskiinteistöjen ja matkailun toimenpiteisiin. Kunnan yritys- ja hanketoiminnan yhteistyökumppaneita ovat Kajaanin ammattikorkeakoulu KAMK, Kainuun Liitto, Elävä Kainuu Leader ry, yrittäjäjärjestöt, ELY ja työllisyyspalvelut. Kunta haluaa verkostoitua paikallisen yrittäjäjärjestön ja yksittäisten yrittäjien ja toimijoiden kanssa.

Kunta kehittää näkyvyyttään kuntamarkkinoinnin, kunnassa järjestettävien tapahtumien ja erillisten

hankkeiden avulla. Kunta tukee yrittäjyyttä, uusien yritysten syntymistä ja yritysten sukupolvenvaihdoksia. Kunta toimii linkkinä yrittäjien ja elinkeinojen kehittäjien välillä, tavoitteena myönteisen yritysilmapiirin luominen. Yrittäjiä ohjataan myös Kajaanin kaupungin työllisyysalueelle tarjoaminen yrityspalveluiden äärelle.

Henkilöstömuutoksien ja rajallisten resurssien vuoksi vuonna 2025 palkkakulut, palveluiden ostot ja muut toimintakulut toteutuivat ennakoitua pienempinä. Henkilöstökulut muodostuivat elinvoimapaäl-likön palkasta.

Palveluiden ostot pitivät sisällään viestintäpalveluiden oston, painatukset ja ilmoitukset, hankerahoi-dukset ja maaseutupalveluiden ostot, jotka muodostivat suurimman yksittäisen kuluerän. Maaseutu-viranomaisen tehtävät ostetaan Puolangan kunnalta. Talousarviossa oli varattu 20 000 euron mää-räraha markkinointisuunnitelman laatimiseen. Suunnitelman laatiminen on aloitettu sisäisenä työnä 2025 ja sen valmiiksi saattaminen siirtyy seuraavaan vuoteen.

Avustuksiin ei käytetty niihin varattuja määrärahoja.

Muut toimintakulut muodostuivat sisäisistä toimintakuluista.

Elinvoimapaalvelut	TA 2025	Muutokset TA 2025	Muutettu TA 2025	TOT 2025	Poikkeama
Henkilöstökulut	-59 962	25 000	-34 962	-25 759	9 202
Palvelujen ostot	-82 900			-60 579	22 321
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 110			-800	1 310
Avustukset	-3 000			0	3 000
Muut toimintakulut	-18 993			-15 069	3 924
TOIMINTAKULUT	-166 964	25 000	-141 964	-102 207	39 757
TOIMINTAKATE	-166 964	25 000	-141 964	-102 207	39 757

Elinkeinotoimen osallisuushankkeet ja muu rahoitus vuonna 2025

Hallinnoija	Hanke	Maksuosuus e
Elävä Kainuu Leader ry	Leader-rahoituksen kuntaosuus	6519+20
KAMK	Kuntapalvelusopimus	1521
Oulujoen vesistövisio	Oulujoen vesistövisio 2035	2000
Hyrnsalmen kunta	JTF Ylä- ja Itä-Kainuun Vihreän siirtymän osaamis-keskittymä	7068+325
KAMK-hankkeet, omarahoitusosuus yhteensä		
	KAMK-hankkeet:	
	- Kainuun kalastusmatkailu uudistuu	1071
	- Uusiutuvan energian Kainuu	116
	- Yrittäjyyden ja omistajavaihdosten edistäminen	566
	- Kelkka Kainuu	-
	- Kasvun paikka – investointeja Kainuuseen	304,3
	- Ristijärven matkailun tulevaisuuden tiekartta	420
		0

Vuodelle 2026 jatkuvat hankkeet:

- Yrittäjyyden ja omistajavaihdosten edistäminen
- Kainuun matkailun DMO-toimintamallin kehittäminen
- Kalastusmatkailu
- Oulujoen vesistöalueen vesistökoordinaatio -hanke, kolmevuotinen hanke 2025–2027

Kunta jatkaa aktiivista markkinointia sosiaalisessa mediassa.

Uusia siltarahoituksia ei ole myönnetty vuonna 2025, mutta kunnalla on saatava aikaisempaa siltarahoitusta Hiisijärvi ry:ltä 10 354,16 euroa ja Ristijärven metsästysseura ry:ltä 18 388,78 euroa.

Valtuuston asettamien tavoitteiden toteutuminen

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
Markkinoinnin lisääminen	Markkinointisuunnitelman laatiminen.	Kuntamarkkinointisuunnitelman ja -ohjeen laatiminen on aloitettu vuonna 2025 ja se saatetaan valmiiksi vuonna 2026.
Elinkeino toiminnan vahvistaminen, yrittäjyyden tukeminen	Yritysten lukumäärän kehittyminen.	Uusia yrityksiä perustetaan vähintään yksi enemmän kuin niitä lakkaa. Toteutui kaksi uutta yritystä.
	Kontaktit ja tilaisuudet yrittäjien kanssa, osallistujien lukumäärä/tilaisuus.	Yrittäjille on järjestetty yrittäjien kahvit kesäkuussa ja joulukuussa 2025. Myös yritysvierailuja tehtiin marraskuussa ja joulukuussa 2025.

Sisäisen valvonnan suunnitelma ja riskien arviointi

Toiminto	Toimenpide
Vastuualue seuraa kuukausittain määrärahojen riittävyttä sekä raportoi poikkeamista ja niihin johtaneista syistä. Taloudellinen riski on kohtuullinen.	Määrärahaa vähennettiin muutostalousarviossa 25 000 euroa ja tämänkin jälkeen se alitti budjetin 39 757 eurolla. Toimintakate oli 102 207 euroa.

Tehtäväalue **Työllisyyspalvelut**
Vastuuhenkilö **elinvoimapäällikkö**

Työllisyyden hoito

TE-palvelut siirtyivät vuoden 2025 alusta kokonaan kuntien vastuulle ja uusi Kainuu-Koillismaa työllisyysalue aloitti toimintansa. Työllisyysalueen vastuukuntana toimii Kajaanin kaupunki. Paltamon kunta hoitaa Kajaanin kaupungin kanssa tehdyn toimivallan siirtosopimuksen perusteella Paltamon, Hyrynsalmen ja Ristijärven henkilöasiakas- ja työnvälityspalvelut kokonaisuudessaan, lukuun ottamatta kotoutumisaikaisten vieraskielisten asiakkaiden työllisyyspalveluja, jotka Ristijärven kunta ostaa sopimusperusteisesti Suomussalmen kunnalta. TE-palvelujen uudistuksen myötä Paltamon työllisyyspalvelujen organisaatio on muuttunut siten, että työllisyyspalvelujen toimintaa ohjaa työllisyyspäällikkö ja työllisyysohjaajia on neljä. Lisäksi ei-lakisääteistä eläke- ja kuntoutusedellytysten selvitystä tehdään yhden palveluohjaajan toimesta.

Työllisyyspalveluiden käytännön työhön vaikutti työllisyyspäällikön ja kolmen työllisyysohjaajan rekrytoinnit huhti-syyskuun välisenä aikana. Lakisääteisten palveluiden priorisoinnin ja toiminnan järjestäytymisen vuoksi uuden kehittäminen jäi taka-alalle. Tiivis yhteistyö Paltamon, Hyrynsalmen ja Ristijärven kuntien kesken jatkui siitä, mihin se oli työllisyyden kuntakokeilun päätyttyä jäänyt. Kuntien eri toimijoiden kanssa on järjestetty säännölliset seurantakokoukset kuukausittain ja yhteydenpito muutoin operatiivisista asioista on ollut Paltamon ja Ristijärven välillä lähes päivittäistä. Muita tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat olleet työllisyysalueen keskitetyt palvelut (opinto- ja uraohjaus, ammatinvalintapsykologi, yritys- ja rekrytointipalvelut, viestintä), työllisyysalueen muut kunnat, hyvinvointialue, Kela, työeläkelaitokset, oppilaitokset, työnantajat sekä hankkeet (mm. KYLE-hanke, Virkku, PLATE).

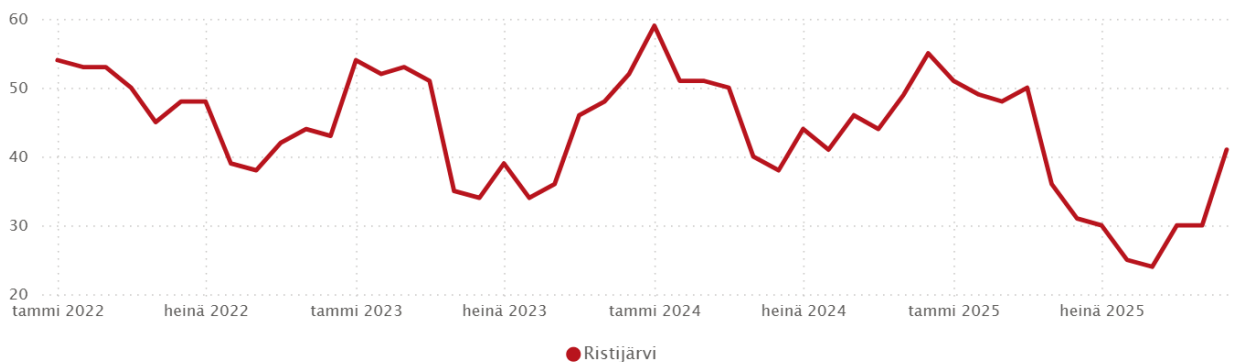
Kuntien työttömyysetuuksien maksuosuuksiin tuli vuoden alussa suuri muutos. Aiemmin kuntien maksuosuudet koskivat yli 300 päivää työttömänä olleita henkilöitä ja vain työmarkkinatuen osalta, mutta vuoden alusta maksuosuus muuttui koskemaan jo 100 päivää työttömänä olleita ja työmarkkinatuen lisäksi peruspäivärahaa ja ansiosidonnaista työttömyyspäivärahaa.

Työllistämisen kuntalisä otettiin käyttöön palkkatuen sijaan. Kuntalisää myönnettiin neljälle (4) työnantajalle työttömän työnhakijan työllistämisen tueksi.

Työllisyyden kehitys

Toukokuussa Ristijärven työttömyysprosentti oli 8,1 % ja työttömien määrä 36 henkilöä. Paltamon kunnan työllisyyspalveluissa oli kesäkuun lopussa yhteensä 446 työnhakija-asiakasta, joista Paltamosta 234, Hyrynsalmelta 146 ja Ristijärveltä 66.

Alkuvuoden hyvä työllisyystilanne heikkeni loppuvuotta kohden (kuva 1). Joulukuussa työttömyysprosentti oli 9,2 % ja työttömien määrä 41 henkilöä. Joulukuun lopussa työnhakija-asiakkaita oli yhteensä 502 henkilöä, joista Paltamosta 271, Hyrynsalmelta 160 ja Ristijärveltä 71.



Kuva 1. Ristijärven työttömät työnhakijat laskentapäivänä 2022–2025 (lähde KEHA-keskus, Työväilystilasto)

Paltamon työllisyyspalvelujen eläke- ja kuntoutus selvittelyissä on ollut vuonna 2025 34 ristijärveläistä asiakasta. Heistä erilaisia päätöksiä on saanut 10 henkeä, näitä ovat muun muassa työkyvyttömyyseläkepääätös, kuntoutustukipääätös, päätös varhennetusta vanhuuseläkkeestä, kuntoutuspääätös sekä sairauspäivärahapääätös. Sairausrahapääätöksen osalta sairauspäivärahaa on muodostunut 12 kuukautta.

Työllisyyden hoidon talous

Työllisyyden hoidon kustannukset ovat esitetty ohessa alla jaoteltuna toiminta-alueittain ja talouden kokonaistarkastelun osalta.

Suurin kuluerä ovat työmarkkinatuki, peruspäiväraha ja ansiopäiväraha, joista maksettiin yhteensä 100 854 euroa. Työmarkkinatuki oli 77 653 euroa, peruspäiväraha 4512 euroa ja ansiopäiväraha 18 689 euroa vuonna 2025.

Ostopalveluiden osalta Paltamon kunnalle maksettiin 38 437 euroa lakisääteisistä palveluista, eilakisääteiset palvelut olivat 3318 euroa ja kuntalisän osuus oli 37 308 euroa. Työllistämistukea ei maksettu vuonna 2025 yli 55-vuotiaille.

Kesätyöseteleitä myönnettiin 1120 euroa nuoria työllistävälle toimijoille. Kuntaan työllistyvän nuoren palkkakustannuksiin oli varattu edellisvuoden tapaan 330 e/2 vkoa ja yksityiselle työllistyvän nuoren palkkauskustannuksiin 160 e/2 vkoa. Kunnassa oli työllistettynä 1 henkilöä ja yrityksissä 7.

4H sai avustuksia 1366 euroa.

Työllisyyspalvelut	Toteuma 2025
Kainuu-Koillismaa työllisyysalueen kuntakohtainen maksuosuus	-17 124
Starttiraha	-4 837
Ostopalvelut (Paltamon kunta), kuntalisä, yli 55 v työllistämistuki	-79 063
Vieraskielisten henkilöasiakkaiden palvelut	-4 380
Kansaneläkelaitos (työmarkkinatuki, perus- ja ansiopäiväraha)	-100 854
Kesätyösetelit, avustukset	-2 486
Yksittäiset koulutukset (Edukai), valmennukset	-2 039
Sisäiset vuokrat, palvelut	-10 779

Ristijärven 4H-yhdistys on keskeinen toimija kunnan työllisyyden hoidossa. Työllisyydenhoitoon kuuluu myös kierrätysmyymälän ylläpito kuntouttavan työtoiminnan, työkokeilujen, velvoitetyöllistämisen ja palkkatukityön toimintapaikkana.

Ristijärven 4H yhdistyksen asiakasmäärät vuonna 2025:

Työhönvalmennus	asiakasmäärä
- työllistämistuki / kuntalisä	3
- kuntouttava työtoiminta	6
- työkokeilu te-hallinnon kautta	1
- työllistetty muutoin, esim. nuoret	9
yhteensä	19

Kaikki Ristijärveläiset asiakkaat ovat olleet 4H -yhdistyksen Ristijärven toimipisteessä. 4H-yhdistyksen kautta voi työllistyä myös muihin yhdistyksiin ja muiden kuntien kierrätysmyymälöihin, joiden toiminnasta 4H-yhdistys vastaa.

Työllisyysalue	TA 2025	Muutokset TA 2025	Muutettu TA 2025	TOT 2025	Poikkeama
Henkilöstökulut	-3 208			0	3 208
Palvelujen ostot	-97 200			-70 302	26 898
Avustukset	-139 000			-140 647	-1 647
Muut toimintakulut	-10 368			-10 612	-244
TOIMINTAKULUT	-249 776			-221 564	28 215
TOIMINTAKATE	-249 776			-221 561	28 215

Valtuuston asettamien tavoitteiden toteutuminen

Tavoite	Mittari	Toteuma
Hyödynnämme hankerahoitusta ja yhteistyökumppaneiden osaamista alueen markkinoinnissa ja elinvoimaisuuden kehittämisessä.	hankkeiden määrä ja verkosto yhteistyö	elinvoimaohjelma kevät 2025 Resurssipulan ja uuden kuntastrategian luonnin vuoksi elinvoimaohjelma valmistuu vuoden 2026 aikana. Hankerahoitusten haku elinvoimahankkeille on aloitettu syksyn 2025 aikana ja hankkeita on käyty läpi elinvoimatoimikunnassa. Kuntamarkkinointisuunnitelman

		työstäminen on aloitettu vuonna sisäisenä työnä 2025 ja se jatkuu vuoden 2026 aikana.
Tarjoamme puitteet etä- ja monipaikkaiselle työlle ja nykuteknologian hyödyntämiselle. Annamme tilaa myös ulkomaisille osaajille.	kunnan tilojen markkinointi ja yritys kiinteistöjen vuokrausaste	Virtaalan kehittämissuunnitelma osana elinvoimaohjelmaa Resurssipulan ja uuden kuntastrategian luonnin vuoksi elinvoimaohjelma valmistuu vuoden 2026 aikana. Kainuun alueen kuntien etätyöpisteet on kerätty yhteen esitteeseen EDIN-hankkeen tiimoilta. Kunnan kiinteistö kantaa on kartoitettu ja vapaat vuokratilat pyritään saattamaan kunnan verkkosivuille. On hyvä huomioida, että kiinteistö kannan korkea vuokrausaste johtaa kiinteistöjen yhtiöittämiseen.
Kunta on ajattoman arjen mahdollistaja, jossa arvostamme yrittäjyyttä, yhdistys toimintaa ja yhteisöllisyyttä.	yrittäjien ja yhdistysten tukeminen ja yrittäjien määrä	myönnetty kuntalisät työttömien palkkaukseen > 3 kpl. Toteuma 4 myönnettyä kuntalisää. yritysseteli yritystoiminnan aloittamiseen > 1 kpl. Starttirahaa on myönnetty 4837 euron edestä yrityksille ja tehtiin 1 myönteinen ja 1 kielteinen päätös
Sisäisen valvonnan suunnitelma ja riskien arviointi		
Taloudellisena ja toiminnallisena riskinä on varauduttava te-palveluiden järjestämisvastuun muutoksen onnistumiseen sekä kustannusten hallitsemattomaan kasvuun. Valtiolta saatu Yhteenlaskettu summa työvoima- ja kotoutumispalveluiden rahoitukseen/Palveluiden rahoitus ml. siirtymäajan rahoitus ja tehtävämuutokset oli 130 620 euroa vuonna 2025. Kulut olivat 221 561 euroa. Valtiolta saatu rahoitus ei riitä kattamaan työvoima- ja kotoutumispalveluiden kustannuksia.		

Sivistyspalvelut

Palvelualue
Vastuuhenkilö

SIVISTYSPALVELUT
sivistyspäällikkö / rehtori

Toiminta-ajatus

Sivistyspalvelut vastaa kunnan varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen, kirjasto- ja kulttuuri, sekä nuoriso- ja liikuntatoimen järjestämisestä kunnassa. Sivistystoimi osallistuu myös kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseen. Sivistyspalvelut suunnittelee ja toteuttaa palveluita yhteistyössä muiden Kainuun kuntien kanssa. Tiivistä yhteistyötä tehdään kaikilla sivistystoimen osa-alueilla, joka parantaa toiminnan kustannustehokkuutta ja laadukkuutta. Tavoitteena on mahdollistaa monipuoliset elinikäisen oppimisen edellytykset Ristijärvellä, luoda turvalliset peruspalvelut lapsiperheille sekä ylläpitää ja kehittää virkeää liikunta- ja kulttuurielämää kaikille ikäryhmille kunnassa.

Sivistyspalvelut	TA 2025	Muutokset TA 2025	Muutettu TA 2025	TOT 2025	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	115 121	28 000	143 121	144 477	1 356
Henkilöstökulut	-1 517 643	-28 901	-1 546 543	-1 528 880	17 664
Palvelujen ostot	-604 618		-604 618	-581 417	23 201
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-64 820		-64 820	-55 151	9 669
Avustukset	-40 000		-40 000	-21 671	18 329
Muut toimintakulut	-503 991		-503 991	-483 113	20 878
TOIMINTAKULUT	-2 731 072	-28 901	-2 759 973	-2 670 232	89 741
TOIMINTAKATE	-2 615 951	-901	-2 616 852	-2 525 755	91 097

Toiminta vuonna 2025

Sivistyspalveluiden toiminnassa on tapahtunut monia muutoksia vuoden 2025 aikana. Vuoden alussa uusi sivistyspäällikkö aloitti johtamaan sivistyspalveluita. Vuoden 2025 tilinpäätös koko sivistyspalveluiden osalta on 91 097 e (+ 3,48 %) ylijäämäinen. Ylijäämä muodostuu sivistyspalveluiden eri vastuualueilta seuraavan taulukon mukaisesti:

Vastuualue	Alijäämä/ylijäämä e	Ero suhteessa TA25
Sivistyspalveluiden hallinto	+ 28 704,15	23,91 %
Varhaiskasvatus	+ 24 165,06	3,84 %
Perusopetus	- 4 709,57	0,29 %
Vapaa-aika	- 1 068,86	1,23 %
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	+ 44 006,34	25,5 %
Yhteensä	+ 91 097,12	3,48 %

Tilinpäätöksessä tarkastellaan vastuualueittain selitteitä talouden toteuman eroavaisuuksille suhteessa talousarvioon 2025. Vastuualueet käsitellään omina kappaleinaan.

Tehtäväalue
Vastuuhenkilö

Sivistyspalveluiden hallinto
sivistyspäällikkö/rehtori

Toiminta-ajatus

Sivistyspalveluiden hallinto vastaa kunnan koulutus-, varhaiskasvatus-, kulttuuri-, kirjasto- ja vapaa-ajanpalveluiden kokonaisuudesta. Tehtäväalueen tehtävänä on suunnitella, kehittää ja seurata palveluita sekä huolehtia palveluiden toteuttamisesta lakien, asetusten ja kunnan strategisten tavoitteiden mukaisesti.

Sivistyspalveluiden hallinto vastaa talousarvion valmistelusta ja seurannasta sekä toiminnan laadun ja vaikuttavuuden arvioinnista sivistyspalveluiden osalta. Lisäksi sivistyspalveluiden hallinnossa koordinoidaan yhteistyötä eri toimijoiden kanssa.

Sivistyspalveluiden hallinto	TA 2025	Muutokset TA 2025	Muutettu TA 2025	TOT 2025	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT				12 390	12 390
Henkilöstökulut	-92 477			-77 412	15 065
Palvelujen ostot	-19 580			-20 434	-854
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-150			-263	-113
Muut toimintakulut	-7 825			-5 609	2 216
TOIMINTAKULUT	-120 032			-103 718	16 315
TOIMINTAKATE	-120 032			-91 328	28 704

Talusasiantuntijan työaika/palkkakustannuksia siirretty pois sivistyspalveluiden hallinnosta ja sivistyspäällikön palkkakustannukset olleet pienemmät aiempaan nähden. Nämä näkyvät ylijäämäisenä henkilöstökuluna. Kelan työterveyshuollon tuottama korvaus näkyy kasvaneina toimintatuotoina, koska työterveyshuollon kustannukset olivat suuremmat talousarviossa oletettuun nähden.

Tehtäväalue Varhaiskasvatus
Vastuhenkilö varhaiskasvatuksen vastaava

Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatus on lapsen suunnitelmallisen ja tavoitteellisen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostama kokonaisuus, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatus tukee lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus on lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävä sekä syrjäytymistä ehkäisevä palvelu. Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa. Kunta järjestää varhaiskasvatusta siinä laajuudessa kuin vanhempien työssäkäynti tai opiskelu sitä vaatii. Varhaiskasvatustilain mukaan kaikilla alle kouluikäisillä lapsilla on oikeus täysiaikaiseen varhaiskasvatukseen.

Ristijärven kunnassa päiväkodin aukioloaika on määritelty arkipäivisin klo 7–17 välille, riippumatta vanhempien työllisyystilanteesta tai opiskelusta. Kunnassa toimii 1 päiväkotia, jossa on 2 ryhmää: 12-paikkainen 0–3 v ryhmä ja 21-paikkainen 3–6 v ryhmä. Kolmantena ryhmänä toimii esiopetus ko-keiluluontoisesti varhaiskasvatuksen yhteydessä päiväkodin tiloissa lukuvuoden 2025–2026 aikana. Koululaisten apip-toiminta järjestetään varhaiskasvatuksen alaisuudessa, päiväkodin tiloissa, aamuisin klo 8.30 asti ja klo 16 jälkeen iltapäivisin.

Valtuuston asettamien tavoitteiden toteutuminen

Tavoite	Mittari	Toteuma
Laadukkaat varhaiskasvatuspalvelut	Riittävä koulutettu henkilöstö ja erityisopettajan palvelut	Tuen tarpeiset lapset huomioitiin henkilöstömitoituksessa. Samoin henkilöstön ja lapsimäärän suhdeluku toteutui. Henkilöstössä vaihtuvuutta erityisesti syyskaudella, sittemmin tilanne rauhoittunut ja päteviä opettajia riittävästi. Erityisopettajan palvelut tammi-toukokuussa ostopalveluna, elokuusta alkaen perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen laaja-alainen

		erityisopettaja 1 päivä/vko päiväkodissa.
Hyvä kasvupitäjä	Varhaiskasvatussuunnitelman (Vasun) mukainen toiminta. Lakisääteiset palvelut.	Vasun perusteiden ja paikallisen vasun tavoitteiden mukainen toiminta ja arviointi toteutuivat. Pystyimme tarjoamaan hakemusten mukaisesti lapsille varhaiskasvatuspaikan. Vuorohoito ja kesäsulun aikainen hoitopaikka lapselle järjestyi ostopalveluna Paltamon kunnasta. Varhaiskasvatus on ollut elokuusta 2023 alkaen maksutonta.

Varhaiskasvatus	TA 2025	Muutokset TA 2025	Muutettu TA 2025	TOT 2025	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	17 810			8 000	-9 810
Henkilöstökulut	-367 205			-376 576	-9 371
Palvelujen ostot	-92 110			-79 815	12 295
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-4 350			-4 676	-326
Avustukset	-40 000			-21 371	18 629
Muut toimintakulut	-142 756			-130 008	12 748
TOIMINTAKULUT	-646 421			-612 446	33 975
TOIMINTAKATE	-628 611			-604 446	24 165

Määrälliset tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025
<i>Päiväkoti (sis.hallinto, erityisvarhaiskasvatus ja projektit)</i>	-438 901	-473 281	-519 487	-556 802	-584 467	-583 075
päiväkodin läsnäolopäivät 0–6 v	4 614	5 234	5 316	6056	*5 959	3842
päiväkoti €/kk/0–6 v	795	839	1082	967	1 571	1943
0–6 v./paikkaa tarvitsevat	46	47	40	48	31	25
päiväkodin läsnäolopäivä €	95	90	98	92	98	152
€/hoidossa ollut lapsi	9 541	10 069	12 987	11 402	18 853	23 323
<i>Muu lasten päivähoito:</i>						
- kuntalisä	-18 923	-4 536	-3 630	-7 074	-2 484	-2 514
- kotihoidontuki	-52 546	-30 825	-26 363	-33 789	-20 356	-18 857
Koko varhaiskasvatus yht.	-510 421	-508 642	-549 480	-597 665	-607 307	-604 446

*Vuoden aikana vaihtelua: 1/2024 39 lasta, 12/2024 22 lasta. 11 kk:n keskiarvo 31

Sisäisen valvonnan suunnitelma ja riskien arviointi

Toiminto	Toimenpide
Rekrytoinnit	Pätevän henkilöstön rekrytoinnin onnistuminen, henkilöstön sitoutuminen ja pysyvyys. Panostetaan työnantajamielikuvan ja työyhteisön perustoiminnan positiiviseen kehittämiseen sekä siitä viestimiseen.
Henkilöstön resursointi ja sijaisjärjestelyt	Henkilöstön ja lasten lakisääteinen suhdeluku riittävä päivittäin. Henkilöstön työaikojen tarkoituksenmukainen

	<p>kohdentaminen. Huomioidaan säännölliset henkilöstön palaverit, suunnitteluajat ym.</p> <p>Sijaisrekisteriä pyritty saamaan toimivaksi, ja siinä on osittain onnistuttu.</p>
Vastuiden ja työtehtävien määrittely	<p>Tasopalkkausjärjestelmän käyttöönottoprosessin yhteydessä varhaiskasvatuksen henkilöstön tehtävänkuvia tarkasteltiin ja määriteltiin.</p> <p>Tehtävänkuvien määrittäminen tuo selkeyttä ja mielekkyyttä omaan työhön kaikille työyhteisön jäsenille, ja sitä kautta voidaan hyödyntää henkilöiden asiantuntijuutta ja osaamista.</p> <p>Varhaiskasvatuksen esihenkilön ja varajohtajan tehtävänkuvan määrittäminen on edelleen ajankohtainen. Tämän prosessin avulla on tarkoituksena suunnata kunnan varhaiskasvatuksen johtamiskulttuuria jaetun johtajuuden mallin suuntaan, jotta voitaisiin herkemmin ja vaikuttavammin vastata toiminnan nykyisiin ja tulevaisuuden tarpeisiin.</p>
Työhyvinvointi ja jaksaminen muuttuvissa olosuhteissa	<p>On tärkeää tunnistaa työhön liittyviä haasteita ja kuormittavia tekijöitä sekä löytää ratkaisuja työssä jaksamiseen. Yhteisöllisyyteen ja tiimien toiminnan kehittämiseen panostaminen vahvistaa työyhteisön kykyä ennakoida ja kohdata muutoksia.</p> <p>Sekä ennakoitua että ennakoimattomia muutoksia, kuten uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto ja esiopetuksen kokeiluluontoinen siirtyminen päiväkodin tiloihin sekä henkilöstön useat vaihtumiset ja poissaolot ovat aiheuttaneet useita arjen käytäntöjen uudelleen järjestelyjä varhaiskasvatuksessa.</p> <p>2025 lopussa vakituisessa palvelussuhteessa olevan henkilöstön keski-ikä 55 vuotta.</p>
Osaamisen varmistamisen ja ylläpidon käytännöt	<p>Perehdyttäminen, osaamisen päivittäminen. Tuen tarpeiset lapset: erityisopettajan ja terapeuttien ohjeistukset ja tuki henkilöstölle.</p>
Tietoturvallinen toiminta	<p>Käyttöoikeuksien ajantasaisuus. Puhelimet, tabletit, läppärit, yleisavaimet, luottokortit ja salassa pidettävät asiakirjat säilytetään lukituissa kaapeissa.</p> <p>Laitekantaa on uudistettu ja ajantasaistettu henkilökunnan tietokoneiden osalta vuonna 2025, mikä on mahdollistanut ajantasaisten tietoturvapäivitysten saamisen käyttöön.</p>

Talouden sopeuttamissuunnitelman toimet talousarvio- ja suunnitelmavuosina

Toiminto	Toimenpide
Vuorohoidon järjestäminen	Vuorohoidon toteutus 2025 ostopalveluna Paltamosta. Vuorohoidon tarve oli heinäkuussa kahdelle lapselle ja marras-joulukuussa kahdelle lapselle.
Kesäsulku	Heinäkuussa 2025 päiväkotitoiminta oli kiinni 4 viikkoa. Varhaiskasvatuspaikka 2 lapselle Paltamosta. Sulkuajalle keskitettiin henkilöstön lomien, ei sijaisten tarvetta.
Päiväkodin tilat	Esiopetus siirtyi lukuvuodeksi 2025–2026

	kokeiluluontoisesti päiväkodin tiloihin. Esioppilaiden ja varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä oli sen verran maltillinen, että kokeilu oli mahdollinen. Päiväkodin tilaratkaisuja selvitettiin vuoden 2025 aikana.
--	--

Toiminta vuonna 2025

Päiväkodissa työskenteli vuonna 2025 1 varhaiskasvatusvastaava/varhaiskasvatuksen opettaja määräaikaisena 31.7.2025 saakka ja 1.8.2025 alkaen vakituksena, jolloin hän otti määräaikaisesti esiopettajan tehtävät. Toisena varhaiskasvatuksen opettajana työskenteli määräaikaisesti vakituinen varhaiskasvatuksen lastenhoitaja 31.7.2025 asti. Elokuusta alkaen kyseistä tehtävää on hoitanut kaksi eri henkilöä. Varhaiskasvatuksen lastenhoitajia työskenteli 4 vakituista ja 1 määräaikainen. Yksi lastenhoitaja jäi elokuussa opintovapaalle. Kokoaikainen päiväkotiapulainen vastasi aamupalan laitosta, kaikkien aterioiden esillepanosta, keittiön siisteydestä ja pyykkihuollosta. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan palvelut toteutuivat kevätkaudella ostopalveluna ja elokuusta alkaen kunnan oman laaja-alaisen erityisopettajan lähipäivinä päiväkodilla 1pv/vko.

Päiväkodilla toimi 2 ryhmää ja elokuusta alkaen kolmantena esiopetusryhmä. 0-3-vuotiaiden ryhmä Silmuissa on 12 paikkaa ja 3–6-vuotiaiden ryhmä Saukoissa 21 paikkaa. Joulukuussa 2025 Saukotryhmässä oli kirjoilla 13 lasta ja Silmuilla 7 lasta, joista 5 alle 3-vuotiaita. Esiopetusryhmässä oli 7 lasta, joista 6 oli päivittäin esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa. Erityislapset huomiointiin henkilöstömäärässä.

Vaikka 2025 lapsia iältään 0-6v. oli päiväkodilla aiempiin vuosiin nähden vähemmän kirjoilla, ei läsnäolopäivien määrä laskenut merkittävästi, 3842 pv / 25 lasta = 153 pv. (Vastaavat luvut olivat 2024 vuotena 5959 pv /31 lasta = 192 pv ja 2023 vuotena 6056 pv / 48 lasta = 126 pv.) Läsnäolopäivien määrää lisäävänä tekijänä mahdollisesti vaikuttaa maksuton varhaiskasvatus. Lisäksi yleinen suuntaus on alle 3-vuotiaiden lasten osallistumisasteen kasvu varhaiskasvatuksessa, mihin vanhempien kohentunut työllisyystilanne on myös mahdollisesti vaikuttanut. Alle 3-vuotiaiden osallistumisella varhaiskasvatukseen on puolestaan vaikutus kotihoidon tuen määrään vähenemiseen.

Lapsen hoitopäivien kuukausittainen ja vuosittainen kulu nousivat edellisiin vuosiin verrattuna. Lapsimäärän vähentyessä kustannukset yhtä lasta kohden nousevat samalla, kun myös yleinen kustannustaso nousee. Toisessa kunnassa kirjoilla olevan lapsen hoidon maksuperusteet päivitettiin 2025. Varhaiskasvatuksessa oli yksi toisen kunnan lapsi ja Ristijärvi maksoi yhden lapsen varhaiskasvatuksesta toisessa kunnassa.

Päiväkodin tiloissa järjestetään myös perusopetuksen ap-toiminta ja klo 16 jälkeen ip-toiminta. Apip:ssa oli kirjoilla joulukuussa 10 oppilasta. Toiminta on hallinnollisesti varhaiskasvatuksen alaisuudessa ja varhaiskasvatus maksaa osan (42 %) ip-toiminnasta vastaavan koulunkäynninohjaajan palkasta. Ohjaajan tehtäviin kuuluu aamuisin koululaisten saattaminen päiväkodilta koululle, iltapäivätoiminnan järjestäminen koululla 13–16.00, minkä jälkeen hän saattaa hoitoa tarvitsevat lapset päiväkodille. Apip-toiminnan maksuperusteita päivitettiin 2025.

Kaikki koululaiset eivät ole päivittäin läsnä, mutta koululaisten ja varhaiskasvatuksen lasten yhteismäärät vaikuttavat henkilöstöresurssiin erityisesti päiväkodin aikaisten aamujen suhteen. Henkilöstön määrään vaikuttaa myös täydentävässä varhaiskasvatuksessa päiväkodilla läsnä olevat esioppilaat.

Esiopetuksen kokeiluluontoisella siirtymisellä lukuvuoden 2025–2026 ajaksi varhaiskasvatukseen on ollut seuraavia vaikutuksia toimintojen järjestelyihin ja kustannuksiin:

- Esiopetusryhmään tarvittiin opettajan lisäksi kaksi määräaikaista varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa, joista toinen toimi tukea tarvitsevien lasten omahoitajana.
- Täydentävässä varhaiskasvatuksessa olevat esioppilaat olivat päiväkodilla aamuisin ennen klo 9 ja iltapäivisin klo 13 jälkeisen ajan.
- Esiopetuksen henkilöstön palkkakuluja jaettiin: 50 % varhaiskasvatus, 36 % esiopetus, 14 %

muu vammaisopetus.

- Päiväkodin vuokratulaja jaettiin: 80 % varhaiskasvatus, 20 % esiopetus, jakoperusteena nelimäärä per lapsi.
- Varhaiskasvatukseen palkattiin toinen varhaiskasvatuksen opettaja määräaikaisena 31.5.2026 saakka, mikä osaltaan näkyy henkilöstökuluissa. Näin oli kuitenkin tehtävä, jotta kaikkiin kolmeen ryhmään saatiin varhaiskasvatuslain ja perusopetuslain edellyttämä henkilöstörakenne sekä saatiin selkeyttä ryhmien / työtiimien arkeen ja pystyttiin panostamaan suunnitelmalliseen pedagogiseen toimintaan. Lisäksi toimenpiteellä ennakoitiin tiedossa olevat vuoden 2026 alussa hoitoon tulevat lapset.

Vuorohoito on järjestetty huhtikuusta 2024 alkaen ostopalveluna Paltamon kunnasta. Käytäntö jatkui vuonna 2025, kuten myös kesäsulku heinäkuussa neljän viikon ajan. Kyseiselle ajalle lasten varhaiskasvatuspaikat järjestettiin Paltamosta. Vuorohoitoa tarvitsi heinäkuussa yhdestä perheestä kaksi lasta. Marras- ja joulukuussa vuorohoidon tarve oli arki-iltoina yhden perheen kahdella lapsella. Vuoden 2025 talousarvioon varattiin vuorohoitokustannuksia 22000e edellisen vuoden toteutuneitten kustannusten perusteella, joiden ennustettiin jatkuvan. Tarve oli 2025 yllättäen huomattavasti vähäisempi, kun vuorohoidon kulut olivat yhteensä 3840e. Heinäkuun neljän viikon sulkuajalle keskittettiin henkilöstön vuosilomia. Sijaisia ei kesäksi tarvittu. Säästöä kertyi esim. ateriatilauksissa, jotka olivat 120e heinäkuussa 2025. (Vrt. 561e vuonna 2024 ja 1584e vuonna 2023.)

Siivouspalvelut tuotti Sol-siivouspalvelu ja ateriapalvelut Vireko Oy. Vuoden 2025 ateriapalvelujen kulut jäivät huomattavasti vähäisemmiksi (33 000e) verrattuna talousarvioon (48 000e). Budjetoitua alhaisempiin kustannuksiin todennäköinen tekijä on 2024 joulukuussa alkanut Aromi-järjestelmään ateriatilauksen tekeminen, mikä on selkiyttänyt tilausmäärien seuranta ja laskutusta. Toisena tekijänä on vaikuttanut se, että ateriat on pystytty tilaamaan tarkemmin. Tämän on mahdollistanut hoito- ja apipäivien tarkempi ilmoittaminen.

Tehtäväalue **Perusopetus**
Vastuuhenkilö **rehtori/sivistyspäällikkö**

Toiminta-ajatus

Ristijärven keskuskoulu tuottaa esi- ja perusopetuksen palvelut kunnan oppivelvollisuuden piirissä oleville. Toiminnan tavoite on tuottaa laadukasta perusopetusta ja vahvaa osaamista jatko-opintoja ja työelämää varten. Keskiössä on yhteiskunnallisen osallisuuden vahvistaminen ja perusopetuslain hengen mukainen oppimisen takaaminen jokaiselle yksilölle lähtökohdista riippumatta. Yhteistyötä tehdään Kainuussa yli kuntarajojen monissa eri muodoissa perusopetuksen tehtäviä tuottaessa.

Toiminta vuonna 2025

Lukumääriä

Lukuvuonna 2024–2025 oppilaita esiopetuksessa oli 6 ja perusopetuksessa 95. Pienryhmän oppilaita oli 7. Kuljetusoppilaita lukuvuonna oli 55.

Lukuvuonna 2025–2026 esiopetuksessa on oppilaita 8 ja pienryhmässä oppilaita 8. Perusopetuksessa oppilaita on 90. Kuljetusoppilaita on oppilaita 55.

Pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä on ollut vuonna 2025 kahdeksan oppilasta ja luokkamuotoisessa erityisopetuksessa opiskeli kahdeksan oppilasta. Pidennetty oppivelvollisuus tarkoittaa oppivelvollisuuden alkamista vuotta säädettyä aiemmin, oppivelvollisuus ei pidenny perusopetuksen keskeltä tai lopusta. Oppivelvollisuus päättyy, kun opiskelija täyttää 18 vuotta tai kun hän tätä ennen suorittaa toisen asteen tutkinnon (ylioppilastutkinto tai ammatillinen tutkinto) tai vastaavan ulkomaisen koulutuksen.

Jokainen pidennetyn oppivelvollisuuden oppilas kuuluu korotetun opetus- ja kulttuuritoimen

rahoituslain (1705/2009) perusteella rahoitettavan esi- ja perusopetuksen rahoituksen piiriin. Vuonna 2025 Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuslaskelman mukaan Ristijärven kunta sai 95 203 e perusopetuksen pidennetyin oppivelvollisuuden rahoitusta ja vaikeimmin kehitysvammaisen oppilaan rahoitusta 38 145 e. Korvaus maksetaan kokonaisuudesta vuodesta eikä sitä voi jakaa osiin. Nämä valtionosuudet kirjataan kunnan yleisiin tuloihin valtionosuuksina, ne eivät näy tuloina esi- ja perusopetuksessa.

Kotikuntakorvauksia muille opetuksen järjestäjille kunta maksoi vuonna 2025 26 204 e ja sai kotikuntakorvausta 43 338 e. Nettotulona kunta sai kotikuntakorvausta 17 134 e.

Vuoden 2025 toiminnan kuvaus

Vuonna 2025 perusopetuksen toimintaan on tehty monia muutoksia. Erityisopetukseen on tullut lakiin ja opetussuunnitelmaan liittyviä muutoksia, jonka myötä erityisopetusta ja sen toteuttamista on kehitetty monin tavoin vastaamaan muutostarpeita. Perusopetuksessa on lisätty erityisopetuksen resursseja ja kohdennettu muuta opetusresurssia resurssiopetukseen. Samalla perusopetuksessa on uudistettu lukujärjestyksen rakennetta ja henkilökunnan sijoittelua sekä tehty järjestyssääntöuudistus mobiililaitteiden käyttöön liittyen. Kokonaiskuvan sopeuttamisen, uudistamisen, sisäisen tarkastelun ja suunnittelun avulla perusopetus on kyennyt pysymään talousarvion raamissa sekä suunnittelemaan tulevaa, vaikka toimintaa on kehitetty laajasti.

Perusopetukseen on tehty huomattavaa hallinnon uudistamista, minkä tarkoituksena on mahdollistaa sujuvamman arjen, etukäteissuunnittelun, seurannan ja vaikutustenarvioinnin tuottamista. Perusopetuksessa on siirrytty kohti ennaltaehkäisevän toimintakulttuurin mallia, jonka tavoitteena on työn tuottavuuden parantaminen. Tuottavuuden parantuminen ilmenee laadullisena, taloudellisena ja toiminnallisena edistymisenä, jonka toteumaa on seurattu saadun palautteen ja kotien, oppilaiden ja henkilöstön kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta. Palaute on ollut pääosin myönteistä ja kehittämistä on tehty huomioiden saatua rakentavaa palautetta. Koulusihteerin palveluita on kehitetty toiminnan ja resurssin osalta, jolla on ollut suoraa vaikutusta koulun palveluiden selkeyteen, ohjautumiseen ja toimivuuteen.

Kehittäminen ja edistyminen tapahtuvat kuitenkin aina asteittain ja lukuvuosittain kyetään ottamaan seuraavia kehitysaskelleita vain rajallinen määrä. Keskuskoulun kehittymissuunnitelmaa on luotu usean vuoden aikajänteelle, jonka perustana kulkee laadukkaiden perustaitojen ja -valmiuksien tuottaminen jokaiselle peruskoulupolun läpi kulkevalle oppilaalle. Palautetta toiminnasta on kerätty erilaisin kyselyin, keskusteluin ja kokouksin henkilöstöltä, oppilailta ja kodeilta vuoden 2025 aikana. Saadun palautteen perusteella perusopetuksen kokonaiskuvan kehityssuunta on ollut myönteistä.

Perusopetuksessa siirryttiin tiimimalliin elokuussa 2025, sekä uudistettiin apulaisrehtorin työn kohdentumista resurssiopetuksen toteuttamiseen, sekä arjen toimintojen parantamiseen vastataksemme lakien, asetusten ja valtakunnallisen opetussuunnitelman vaatimiin tavoitteisiin. Vuosiluokat 1 ja 2 yhdistettiin elokuussa 2025 ja siirtymän myötä vapautunutta opetusaikaa lukuvuonna 2025–2026 on kohdennettu tuen uudistuksen vaatimiin resurssiopettajan tarpeisiin erityisesti apulaisrehtorin tehtäviin kytkettynä. Perusopetuksessa on huomattavasti kehitetty myös tiedonhallintaa, asiakirjahallintaa, viestintää, suunnitelmia ja digitalisaation asettamia vaatimuksia. Sijaisjärjestelmää on kehitetty monin tavoin arjen sujuvuutta ja opetuksen laadun varmistamista vastaavaksi. S2- ja maahanmuuttajalasten opetusta on kehitetty erityisesti tasa-arvorahoituksen avulla.

Esiopetus siirrettiin talouden sopeuttamissuunnitelman mukaisesti osaksi varhaiskasvatusta. Siirto tehtiin vuoden määräajalle lukuvuodeksi 2025–2026, jonka aikana arvioidaan siirron vaikutuksia ja arjen toimivuutta. Lukuvuoden havaintojen ja kokemusten perusteella tehdään päätös esiopetuksen toteuttamispaikasta jatkossa.

Johtamistyön keskiössä on ollut taloudellinen, pedagoginen ja henkilöstöjohtaminen, joita on toteutettu koko sivistyspalveluiden organisaatiota läpileikkaavasti. Johtamisjärjestelmää on uudistettu toimintaympäristön haasteita ja mahdollisuuksia tunnistuen. Tämän pohjalta järjestelmää on rakennettu palvelemaan tavoitteellisesti ja tuloksellisesti kaikkia kohdejoukkoja. Käytännössä tällä

innovaatioita ja huomaamalla hyviä ja myönteisiä puolia Ristijärven perusopetuksesta, sekä viestimällä niistä monin eri kanavoiden avulla. Rekrytoinneissa on ollut havaittavissa selkeää kiinnostusta työnantajaa kohtaan kasvaneen kelpoisten hakijoiden määrissä mitattuna. Henkilöstön sitoutumisen vahvistamista on lähestytty työssä kohdattuja haasteita tunnistamalla ja niihin reagoimalla. Tämä osa-alue vaatii kuitenkin jatkossakin huomattavaa panostamista, jotta laadukkaan perusopetuksen toteuttaminen tulevaisuudessakin mahdollistuu.

Suunnitelmat

Vuoden 2025 aikana on kehitetty koulun toimintaan liittyviä suunnitelmia laajasti. Suunnitelmissa on ollut paljon päivitettävää ja niihin kohdistuvat muutostarpeet vaativat jatkuvan päivittämisen periaatetta. Yksi perustetuista tiimeistä on suunnitelma/OPS-tiimi, joka tuottaa aktiivista suunnitelmien päivittämiseen liittyvää työtä yhteistyössä rehtoreiden kanssa. Suunnitelmien kehittäminen vaatii jatkossakin panostamista ja niiden esille tuomista, sekä käytännön arkeen jalkauttamista. Suunnitelmat ohjaavat taustalta kaikkea toimintaa ja niiden täytyy integroitua osaksi arkea toimintaa ohjaavana elementtinä.

Moniammatillinen yhteistyö

Moniammatillista yhteistyötä on kehitetty opiskeluhuollon vahvistamiseksi. Yhteistyön tapoja ja tiiveyttä eri viranomaistoimijoiden kanssa on lisätty. Läsnäolon tukemisen mallia uudistettiin ja otettiin käyttöön syksyllä 2025. Lisäksi opiskeluhoitoa tukevia toimenpiteitä on tehty kehittämällä mm. välituntitoimintaa välituntikoordinaattoreiden avulla, oppilaskunnan toimintaa vahvistamalla ja tiivistämällä hyvinvointialueen ja kunnan välisen yhteistyön toteuttamista. Opiskeluhuollon kehittäminen vaatii useiden vuosien työtä ja sen kehittämiseen täytyy varata riittävät resurssit, joiden tarve kasvaa tulevaisuudessa kasvavien velvoitteiden ja lisääntyvien haasteiden myötä.

Maahanmuuttajataustaiset ja s2-oppilaat

Vuoden 2025 aikana on kehitetty paljon valmistavan-, s2- ja maahanmuuttajaoppilaiden toimintaa ja opetusta. Tätä toiminnan kehittämistä on tukenut valtion erityisavustus tasa-arvorahan muodossa. Toiminnassa on pyritty tuottamaan tarpeelliset suunnitelmat opetuksen toteuttamiseksi ja tuottamaan toimintaan käytäntöjä sekä vahvistamaan pedagogista laadukkuutta osaamisen kehittämällä. Opetussuunnitelmaa uudistetaan valmistavan opetuksen osalta vuonna 2026 ja tulevaisuudessa maahanmuuttajalasten kohdalla täytyy toteuttaa opetusratkaisuisissa riittävä integroituminen yleisopetukseen, mutta myös opetussuunnitelman vaatimukset tarvittavasta lisäopetuksesta perustaitojen oppimiseksi. Toiminnan toteuttaminen vaatii resursoinnin näkökulmasta tulevaisuudessa toimivia tilaratkaisuja, opetusmateriaalien erityistarpeita, digitalisaation kehittämistä sekä riittävän opetusresurssin ohjaamista maahanmuuttajalasten opetukseen.

Perusopetukseen kohdentuvat uudistukset

Vuoden 2025 aikana aloitettiin valmisteleva työ liittyen perusopetuksen tuleviin uudistuksiin. Perusopetuksen osaamistakuu on näillä tiedoin etenemässä sekä opetussuunnitelman kokonaisuudistus on näköpiirissä seuraavan muutaman vuoden aikaikkunan sisällä. Pienen organisaation täytyy tehdä ennalta valmistautuvaa työtä uudistuksien eteen, jotta uudistusten toteuttaminen on mahdollista. Pohjatyon on oltava riittävällä tasolla, jotta muutoksiin kyetään vastaamaan. Tulevissa uudistuksissa korostuu kuntien sekä hyvinvointialueen välillä tehtävän yhteistyön rooli ja merkitys. Uudistuksien toteuttamiseen tulee varata riittävä resurssia lukuvuosittain myös talousarvioon.

Kansainvälinen toiminta

Kansainvälisen toiminnan osalta tavoitteisiin ei täysimääräisesti päästy. Toimintaa täytyy jatkossakin kehittää ja toteuttaa. Toiminnan edellytyksenä on riittävän sitoutunut ja innostunut henkilöstö toteuttamaan kansainvälisyyteen liittyvää opetustoimintaa. Toiminnan toteuttamisen tukena toimii Erasmus-hankerahoitukset. Rahoituksen hakeminen, toimintaan sitoutuminen ja toiminnan toteuttaminen vaatii kuitenkin sitoutuvaa ja innostuvaa henkilöstöä, joka edellyttää työnantajan riittävää

resursointia ja panostamista toiminnan toteuttamiseksi. Luokkaretkimuotoisesti ulkomaille suuntautuvaa toimintaa toteutui vuoden 2025 aikana yhden reissun verran.

Viestintä

Perusopetuksessa on pyritty kehittämään sisäistä ja ulkoista viestintää monin eri tavoin. Perusopetuksessa käyttöön otettu tiimimalli on parantanut tiimille kuuluvien asioiden viestintää, viestinnän monipuolisuutta ja oikea-aikaisuutta. Viestinnän kehittäminen vaatii edelleen huomiota, jonka avulla arjen sujuvuus ja toimivuus paranevat entisestään.

Laadulliset ja toiminnalliset tavoitteet

Määrälliset tunnusluvut	TP2020	TA2021	TP2022	TP2023	TP2024	TP2025
Opetushenkilöstö 1.8.	11	11	10	10,5	10,5	11
- yhteiset (Hyrnsalmen)	2	0	1	2	1	0
Paltamon kanssa						2
- etäopettajat Suomussalmelta ja Puolangalta	2	0	0	0	0	1
- sivutoimiset tuntiopettajat, alle 16 vvh	4	3	3	4	3	1
Avustajat	6	4	5	5,5	5	5
Oppilasmäärä (painotettu)	105	94	93	96	101	98
- esikoulussa	12	8	11	12	6	8
- kuljetusoppilaita	57	51	53	55	57	55

Yleistä henkilöstöresursseista:

Musiikin, liikunnan ja käsityön opetusta on ostettu Paltamon kunnalta. Määräaikaisten virkojen avulla hoidetaan koulun kotitalouden, käsityön, musiikin, liikunnan ja S2-venäjän opetuksen tunteja.

Valtuuston asettamien tavoitteiden toteutuminen

Tavoite	Mittarin tavoitearvo	Toteuma
<i>Virikkeellinen kasvupitäjä</i>		
Hyte-mittaukset, jotka perusopetuksen 9.luokan oppilaat tekevät muille oppilaille.	Hyte-mittauksessa esille nouseviin 1–3 tärkeimpiin asioihin haetaan ratkaisuja yhteistyössä.	Perusopetuksen 9.lk oppilaat ovat toteuttaneet kyselyn, jonka pohjalta toimintaa kehitettäessä on pyritty huomioimaan kyselystä esille nousseita asioita. Mittauksia ja mittareita on kehitetty lisää vuoden 2025 aikana. Välituntitoimintaa on kehitetty esille nousseeseen tarpeeseen vastaten.
Lasten ja Nuorten parlamentin, oppilaskunnan, tukioppilaiden arviot lukuvuodesta.	Arvioiden pohjalta kehitetään yhteistoimintaa. Uusia tukioppilaita (7. luokkalaisista koulutetaan joka vuosi).	Arviointia on tehty vuoden 2025 osalta eri konteksteissa. Palautteen perusteella on pyritty kehittämään yhteistoimintaa ja tarjoamaan monipuolisempia toiminnan mahdollisuuksia. Uusia tukioppilaita on koulutettu 7.lk oppilaita.

Nykyisistä 6-9.lk oppilaista yli puolet osallistuu kansainväliseen nuorisotoimintaan.	Friends- of-Nature-toimintaan osallistuneet nuoret	Friends of Nature- toiminta aloitettiin 2024 keväällä, mutta toiminta päättyi vuoden 2024 lopussa edellisen rehtorin lähdettyä.
Luonnonläheinen harrastuskunta		
Toteutunut kerhotoiminta tilasto, erityisesti osallistuneiden opiskelijoiden määrä.	Vähintään kuusi toteutunutta kerhoa yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Tärkein yhteistyökumppani on 4h-yhdistys.	Vuonna 2025 on toteutettu oppilaille 6 eri kerhoa. oppilaille järjestetään mm. legokerhoa, monilajikerhoa, monitoimikerhoa, uinti-/liikuntakerhoa, safkakerhoa, ja 1–2.lk liikuntakerhoa ja 3.lk piirustus ja pelikerhoa. Haasteellisin ryhmä ovat yläkoulun oppilaat, joille kiinnostavaa kerhotoimintaa ei ole järjestynyt.
Mahdollisuuksien kunta		
Uusi sivistyspäällikkö/rehtori aloittaa toiminnan uusien ideoin.		Sivistyspäällikkö/rehtori on perehtynyt tilanteeseen ja luonut tilannearvion perusopetuksen tilasta ja toiminnasta. Tilannearvion perusteella toimenpiteitä on lähdetty toteuttamaan, jotta perusopetus kykenee tuottamaan mahdollisimman hyvin tavoitteidensa mukaiset perustoiminnot. Lisäksi perusopetukselle on luotu visio tulevaisuuteen tähdäten, jotta tavoitepolku muodostuu kaikille osallisille selkeäksi ja mahdolliseksi toteuttaa. Tavoitteena on vahvistaa kunnan sivistyspalveluiden kykyä antaa hyvän ja laadukkaan elämän edellytykset, joiden heijastevaikutuksina voidaan nähdä mm. elinvoiman kehittymistä ja kasvua.
Kustannuseurannan tehostaminen		
Realistinen budjetti	talousarvio + / - 2 %	Talousarvion heitto perusopetuksen osalta 0,29 %.

Sisäisen valvonnan suunnitelma ja riskien arviointi

Toiminto	Toimenpide
Rekrytoinnit	Kelpoisen henkilöstön rekrytoinnin onnistuminen, henkilöstön sitoutuminen ja pysyvyys. Työnantajamielikuvan ja työyhteisön perustoiminnan positiivinen kehittäminen sekä siitä viestiminen. Ristijärven keskuskoululle on ollut hakijoita ja tämä mahdollistanut

	paremmat rekrytoinnit.
Henkilöstön resursointi ja sijaisjärjestelyt	Henkilöstön resursointia on kehitetty ja sijaisjärjestelmien hoitamiseksi luotu järjestelmä, jolla varmistettu riittävä sijaisten saaminen kustannustehokkaasti samalla opetuksen laadusta huolehtien. Ristijärven keskuskoululle on kyetty rekrytoimaan sijaisia onnistuneesti.
Vastuiden ja työtehtävien määrittely	<p>Tehtävänkuvia sekä työntekijöiden työtehtäviä ja sijoittamista työhön tarkasteltu sekä muutettu tarpeita paremmin vastaaviksi. Perehdyttämistä kehitetty luomalla matriisi perehdyttämiseen, joka huomioi riittävästi koulun erityistarpeet perehdyttämisen osalta.</p> <p>Vastuita määritetty selkeämmäksi ja otettu käyttöön tiimimalli, jolla saatu toimintaa edistettyä. Vastuiden selkeyttä ja linjakkuutta tuotu ohjeistuksien tuottamisella sekä niistä viestimällä.</p>
Työhyvinvointi ja jaksaminen muuttuvissa olosuhteissa	<p>Työhyvinvointia ja jaksamista muuttuvissa olosuhteissa kehitetty parantamalla henkilöstön käyttöä ja sijoittamista tehtäviin oikea-aikaisesti ja määrällisesti. Työhyvinvointia ja muuttuviin olosuhteisiin varautumista ja niistä selviytymistä on kehitetty selkeyttämällä organisaation perustointia ja struktuuria.</p> <p>Työjärjestysten suunnittelulla, työtehtävien osoittamisella järjestelmällisemmin, työtehtävien delegoinnilla, vastuiden tunnistamisella ja toimivien ratkaisujen osoittamisella työhyvinvoinnin ja jaksamisen osalta kehityssuuntaa on saatu positiivisemmaksi.</p> <p>Kannustaminen, haasteiden tunnistaminen ja johtaminen ovat kasvattaneet resilienssiä, joka ilmenee ongelmanratkaisukyvyyn ja -tehokkuuden sekä laadukkuuden parantumisena.</p>
Osaamisen varmistamisen ja ylläpidon käytännöt	<p>Osaamisen varmistamiseksi ja ylläpitämiseksi on kehitetty perusopetuksen johtamisjärjestelmää, jotta jokainen yksilö saisi riittävää/parempaa tukea työn hoitamiseen. Osaamisen varmistaminen ja ylläpitäminen on kriittinen osa pedagogisen laadukkuuden toteuttamisessa, jolla varmistetaan opetuksen järjestäjälle asetettujen laatuvaatimusten täyttyminen myös valtakunnallisella tasolla tarkasteltuna. Valtakunnalliset tasokokeet antavat suuntaa opetuksen vertautumisesta muuhun Suomeen nähden. Taso on vertautunut tässä kontekstissa keskivaiheille muun Suomen osaamisen kanssa.</p> <p>Tätä on pyritty kehittämään myös mahdollistamalla kouluksiin osallistumista, perehdyttämällä muuttuviin ja uusiutuviin työn vaatimuksiin ja kehittämällä työhyvinvointia, joka innostaa sekä mahdollistaa työntekijöitä kehittämään omaa osaamistaan.</p>
Tietoturvallinen toiminta	<p>Tietoturvallista toimintaa on kehitetty monin eri keinoin. Henkilöstön kokouksiin on tuotu säännöllisesti tietoturvaan ja tietoturvalliseen toimintaan liittyviä asiakohtia, jolloin kehittäminen säilyy jatkuvana.</p> <p>Käyttöoikeuksien ajantasaisuutta on parannettu ja perusopetuksen toiminnanohjausjärjestelmä on ajantasaistettu</p>

	<p>käyttöoikeuksien osalta. Lisäksi asiakirjojen säilyttämistä, selkeyttä ja hallintaa on kehitetty sihteeripalveluiden avulla.</p> <p>Laitekantaa on uudistettu ja ajantasaistettu oppilaskoneiden sekä henkilökunnan tietokoneiden osalta vuonna 2025, mikä on mahdollistanut ajantasaisten tietoturvapäivitysten saamisen käyttöön.</p>
--	--

Talouden sopeuttamissuunnitelman toimet talousarvio- ja suunnitelmavuosina

Toiminto	Toimenpide
Käyttötalous	
Toiminnan tehostaminen; Toimintojen uudelleen organisointi, automatisointi, yhteiset resurssit lähikuntien tai palvelujen ulkoistaminen.	<p>Ristijärven kunta on ollut mukana puhtaanapito- ja ateriapalveluiden kilpailutuksessa ja tämän myötä sivistyspalveluiden puhtaanapidon tuottaa SOL Palvelut Oy sekä ateriapalvelut Vireko Oy.</p> <p>Musiikin, liikunnan ja käsityön opetusta on ostettu ostopalveluna Paltamon kunnalta.</p> <p>Hankkeiden ja valtion erityisavustuksen kautta on saatu rahoitusta toiminnan kehittämiseen.</p> <p>Vuonna 2025 toteutettiin kolmen kunnan yhteisen kirjasto-toimenjohtajan vakanssi Ristijärven, Paltamon ja Hyrynsalmen kanssa.</p> <p>Kustannusten seurantamekanismien kehittäminen, arviointi ja hyväksyttäminen. Inventointi ja käytettävissä olevien resurssien sopeuttaminen talousarvion raamiin.</p>
Perusopetus	
Tuntikehys +5 h yli minimin, käsityö 3–4 luokat, liikunta ja 4-luokan englanti ja valinnaisaineet	Opetuksen järjestelyjä on tarkasteltu uudelleen ja tuntien sijoittelua on tehty eri lailla. Vuosiluokat 1. ja 2. yhdistettiin syksystä 2025 alkaen.
Kouluvalmentajaa ei palkata	Kouluvalmentaja palkattiin saadulla hankeavustuksella lukuvuodelle 2024–2025. Hankeavustus päättyi toukuussa 2025, jonka jälkeen kouluvalmentajaa ei palkattu.
Koulunkäynninohjaajan opintovapaa	Opintovapaan ajaksi ei palkattu sijaista.

Opetustoimi	TA 2025	Muutokset TA 2025	Muutettu TA 2025	TOT 2025	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	75 429	25 000	100 429	101 136	707
Henkilöstökulut	-948 756	-25 000	-973 756	-981 488	-7 732
Palvelujen ostot	-428 811		-428 811	-424 706	4 105
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-39 880		-39 880	-33 776	6 104
Avustukset					
Muut toimintakulut	-266 735		-266 735	-274 628	-7 893
TOIMINTAKULUT	-1 684 182	-25 000	-1 709 182	-1 714 599	-5 417
TOIMINTAKATE	-1 608 753	0	-1 608 753	-1 613 463	-4 710

Talouden toteuma vuoden 2025 osalta on talousarvion 2025 mukainen. Heittoa koostuu 0,29 % suhteessa talousarvioon. Valtuuston asettama tavoite vuodelle 2025 perusopetuksen talousarvion ja tilinpäätöksen erotukselle on ollut +/- 2 %.

Hanke	Käytetty avustus 2023	Käytetty avustus 2024	Käytetty avustus 2025	Avustus 2026
Perusopetuksen kerhotoiminta				
Virikkeellistä kerhotoimintaa 24–25		-	4 500 + 1900 oma- vastuu	-
Suomen Harrastamisen mallin kerhojen toiminta kuuluu vapaa-aikapalveluiden piiriin, koska toiminta tapahtuu opetuksen ulkopuolella välittömästi koulupäivän jälkeen.				
Perusopetuksen hankkeet				
Tasa-arvo 2024–27, esi- ja perusopetuksen osuus **)		23 840	53 298	50 000 / luku- vuosi
Monipaikkaopetus laadukkaan perusopetuksen arjeksi ***)	-	-	-	4 500
Koulunuorisotyö-hanke		18 586	14 414	
	Oma- vas- tuu	Oma- vas- tuu	Oma- vas- tuu	
Digioppimisen polku Kainuuseen DOK-hanke ****)	-	1 064	510	-
Kate-hanke	97	582	582	

*) Avustus käytetty kahden työntekijän palkkakustannuksiin.

**) Tasa-arvo 2024–27 avustusta (50 000 euroa/lukuvuosi) on jaettu esi- ja perusopetukseen. Hankkeelle on haettu muutosta rahojen kohdentamiselle syksyllä 2024, jolloin kohdentaminen muutettu esi- ja perusopetukseen S2-opetuksen toteuttamiseksi.

***) Ristijärvi on mukana monipaikkaopetuksen hankkeessa Itä-Suomen yliopiston koordinoimana. Hankkeen tavoitteena on kehittää opetuksen järjestämistä yli kuntarajojen myös etäopetusta hyödyntäen. Hankkeessa tarjotaan mahdollisuuksia opettajaopiskelijoille tehdä harjoitteluita etänä hankkeeseen osallistuvilla paikkakunnilla. Hankkeen toimenpiteet ja kustannukset toteutetaan vuoden 2026 aikana.

****) Ristijärvi oli mukana DOK-hankkeessa, jota koordinoi Kajaanin ammattikorkeakoulu. Kunnan omavastuu vuonna 2025 oli 510 euroa. DOK-hankkeen tarkoituksena on edistää Kainuulaisten opettajien ja opetusjohdon digipedagogista osaamista, sekä yhtenäistää käytäntöjä kuntien välillä. Hankkeessa luodaan Kainuun digioppimisen polkumalli, jonka tavoitteena on ohjata jokaisen kunnan digipedagogista toimintaa. Hankkeen kautta Ylä-Kainuulla ja Ristijärvellä on yhteinen digituutori, joka kehittää erityisesti ko. alueen toimintaa. Hanke tuotti koulutusta ja ohjausta henkilöstölle etänä ja paikan päällä. Hanke päättyi syksyllä 2025.

Koulunuorisotyö-hanke kevätlukukauden 2025 ajan. Hanke päättyi toukokuussa 2025. Hankkeessa kehitettiin ja tuotettiin koulunuorisotyön toimintatapoja. Hankkeen rahoituksella työskenteli yksi kokoaikainen työntekijä.

Määrälliset tunnusluvut	TP 2023	TP 2024	TP 2025
Nettokustannukset, €/oppilas	15 696	14 438	16 022
Tuottavuus, tuntia / 1000 €	16	15	16
Opetuskustannukset €/opp.	17 276	15 603	17 496
Kuljetuskustannukset/k-oppilas	4 778	4 352	4331

Opetuksen järjestämiseen liittyvien kustannusten laskennassa aiheutuneet kulut jaetaan oppilasmäärällä. Oppilasmäärän vaihtelu vuosittain muuttaa kustannuksia/oppilas suhteellisen paljon, koska kokonaisoppilasmäärä on kunnassa pieni.

Tehtäväalue
Vastuuhenkilö

Vapaa-aikapalvelut
hyvinvointikoordinaattori ja sivistyspäällikkö

Toiminta-ajatus

Vapaa-aikapalvelujen tarkoituksena on tuottaa Ristijärven kunnan asukkaille kansalaisopiston ja musiikkiopiston palvelut sekä laadukkaita liikunta- ja nuorisopalveluja. Vapaa-ajan palvelut edistävät kuntalaisten fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia.

Vanhus- ja vammaisneuvosto ei ole kunnan varsinainen toimielin, vaan se osallistuu päätöksentekoon aloitteilla ja lausunnoilla. Sihteerinä toimii hyvinvointikoordinaattori.

Nuorisovaltuusto toimii myös ja se on nuorten osallistumis- ja vaikuttamiskanava. Sitä kautta he voivat vaikuttaa kaikkien kunnan toimialojen suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan. Sihteerinä toimii hyvinvointikoordinaattori.

Vapaa-aikapalvelut	TA 2025	Muutokset TA 2025	Muutettu TA 2025	TOT 2025	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	20 202	3 000	23 202	21 887	-1 315
Henkilöstökulut	-54 734	-3 900	-58 634	-53 764	4 870
Palvelujen ostot	-34 767		-34 767	-39 589	-4 822
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-1 990		-1 990	-1 822	168
Muut toimintakulut	-14 722		-14 722	-14 693	29
TOIMINTAKULUT	-106 213	-3 900	-110 113	-109 867	246
TOIMINTAKATE	-86 011	-900	-86 911	-87 980	-1 069

*) Hyte ei sisälly näihin lukuihin

Tehtäväalueiden toimintakate	TA 2025	TOT 2025	Poikkeama
Liikunta- ja ulkoilu	-28 855	-24 904	3 951
Nuorisotoimi	-27 353	-24 521	2 832
Kansalaisopisto	-22 000	-26 197	-4 197
Musiikkiopisto	-3 597	-5 906	-2 309
Vapaa-aikapalveluiden projektit	-5 106	-6 452	-1 346
Hyte	-36 929	-28 464	8 465
Yhteensä	-123 840	-116 444	7 396

Vapaa-aikatoimen menot liikunnan ja ulkoilun sekä nuorisotoimen osalta ovat olleet budjetoitua pienemmät vuonna 2025. Tämä johtuu siitä, että menoja on karsittu niiltä osin mistä se on ollut mahdollista. Liikunnan ja ulkoilun osalta ostoja on tehty arvioitua vähemmän. Lomaraha on myös vaihdettu vapaaseen. Kerhotoimintaa on järjestetty hankerahoituksella.

Nuorisotoimen osalta toteuma on alhaisempi, koska palkkakustannuksia on kirjattu hankkeelle vapaa-aikapalveluiden projekteihin. Lisäksi nuorisovaltuuston kokouspalkkioihin kului arvioitua vähemmän. Nuorisolle suunnattu tapahtumamatka saatiin toteutettua ulkopuolisella rahoituksella, joten siitä ei aiheutunut kustannuksia nuorisotoimeen.

Vapaa-aikapalveluiden projekteihin kuuluu harrastamisen Suomen mallin kerhotoiminta ja koulunuorisotyöhanke, joka toteutui kevätlukukaudella 2025. Syntyneet kustannukset ovat hankkeiden omavastuuosuuksia ja ylitys johtuu siitä, että palkkakustannukset ovat jonkin verran ylittäneet arvion. Hyten osalta talouden toteuma on alittunut budjetin suhteellisen paljon, koska osallistavaan budjettiin varattua määrärahaa ei käytetty. Palkkakustannukset olivat arvioitua pienemmät henkilöstövaihdoksen myötä vuoden 2025 alusta alkaen ja koulutukseen varattua määrärahaa ei käytetty, koska koulutuksia suunnitelluilta osin jäi toteutumatta.

Valtuuston asettamien tavoitteiden toteutuminen

Tavoite	Mittarin tavoitearvo	Mittarin toteutuminen
Kuntalaisten osallistaminen hyvinvointia koskevissa asioissa	<p>Säännöllisesti toteutettavat hyvinvointikyselyt kuntalaisille.</p> <p>Keskustelu mahdollisesta osallistavasta budjetoinnista.</p>	<p>Sivistystoimi on kuullut lapsia ja nuoria erilaisten kyselyiden muodossa ja järjestämällä kokouksia oppilaskunnan, tukioppilaiden ja nuorisovaltuuston kanssa.</p> <p>Hyvinvointikysely toteutettiin koko Kainuun laajuisena kyselynä, josta Ristijärven vastaukset pystyttiin erittelemään. Kuntastrategiakysely toteutettiin syksyllä 2025. Vastausten pohjalta on käyty keskustelua kehittämiskohtien eteenpäin viemiseksi.</p> <p>Osallistavaa budjetointia ei ole toteutettu, mutta keskustelua aiheesta on käyty.</p> <p>Hyte työtä tehdään yhteistyössä eri toimijoiden kanssa ja Kainuun hyvinvointialueen johtama hyte-työryhmä kokoontuu säännöllisesti. Tässä työryhmässä edistetään hyvinvointiin, terveyteen ja turvallisuuteen sekä ehkäisevään päihdetyöhön liittyviä asioita kuntalaisia kuunnellen ja havainnoimalla erilaisia ilmiöitä kainuulaisten keskuudessa.</p>
Nuorten osallistaminen nuoria koskevissa asioissa.	Nuorisovaltuuston kuuleminen säännöllisesti sekä nuorisovaltuuston muukaan pyytämisen heitä käsiteltävien asioiden tiimoilta.	<p>Nuorisovaltuustoon valittiin 6 uutta jäsentä syksyllä 2025 tulevalle kaksivuotistoimikaudelle. Nuorisovaltuusto sai myös uuden kummivaltuutetun.</p> <p>Ristijärven nuorisovaltuustosta on edustaja Kainuun hyvinvointialueen yhteisessä nuorisovaltuustossa.</p> <p>Nuorisovaltuuston jäseniä ei ole saatu osallistumaan talousarvioseminaariin tai valtuuston kokouksiin yrityksistä huolimatta.</p> <p>Harrastekyselyn ja nuorisovaltuuston kuulemisen perusteella on toteutettu harrastamisen Suomen mallin kerhotoimintaa ja tilattu uusia liikuntavälineitä oppilaiden käyttöön.</p>
Kunnan sekä järjestöjen ja yhdistysten välinen yhteistyö toimivaksi ja näkyväksi.	Saadaan toimiva yhteistyöverkosto ja toteutetaan hyte-indikaattoreiden mukaista osallistavaa toimintaa suunnitelmallisesti.	Kunnan ja järjestöjen välinen yhteistyö on ollut aktiivista ja toimivaa. Kolmas sektori tuottaa omilla toimillaan ja yhteistyössä kunnan kanssa peruspalveluita kaikkien kuntalaisten hyväksi. Haasteena on tiedottaa kaikissa

		tapahtumissa yhteistyökumppanit näkyvästi. Yhteisöparlamentti kokoaa säännöllisesti kunnan toimijoita ja yhdistysten sekä yhteisöjen edustajia koolle 4 kertaa vuodessa suunnittelemaan osallistavaa toimintaa kuten tapahtumia ja tempauksia kaikkien kuntalaisten hyväksi.
--	--	---

Sisäisen valvonnan suunnitelma ja riskien arviointi

Toiminto	Toimenpide
Henkilöstön resurssointi	Työnkuvan selkiyttäminen ja rajaaminen. Tarvittaessa sijaistukset esimerkiksi kerhojen ja ohjausten osalta. Sijaista vaikea saada.
Osaamisen varmistaminen	Riittävän koulutuksen tarjoaminen ja osaamisen varmistaminen myös jatkossa.

Talouden sopeuttamissuunnitelman toimet talousarvio- ja suunnitelmavuosina

Toiminto	Toimenpide
Lomaraha	Lomarahan vaihtaminen vapaaksi
Koulun kerhotoiminta	Hankerahoitusta saatu kerhojen järjestämiseksi

Ristijärven kunnassa toimii useita kolmannen sektorin toimijoita, jotka mahdollistavat kuntalaisille hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä lisääviä toimintoja sekä tapahtumia. Ilman heidän tukeaan tapahtumatoiminta olisi hyvin paljon vähäisempää ja peruspalvelujen tuottaminen pelkästään kunnan resurssein mahdotonta.

Kansalaisopisto ja musiikkiopisto

Ristijärven kunta on ostanut kansalaisopiston palvelut Paltamon kansalaisopistolta, joka yhdistyi Sotkamon kansalaisopistoon vuoden 2026 alusta. Yhteistyö käytännön toiminnan osalta käynnistyi kuitenkin jo 1.8.2025.

Kansalaisopisto

Ristijärvellä toteutetut kansalaisopiston kurssit 2025:

kurssiryhmä	suun. / tot. kurssit kevät 2025	suun. / tot. tunnit kevät 2025	suun. / tot. kurssit syksy 2025	suun. / tot. tunnit syksy 2025	suun. / tot. tunnit yht. 2025
Musiikki	1/1	56/56	1/1	16/16	72/72
Kädentaidot	2/2	114/114	4/4	105/108	219/222
Kuvataiteet	1/1	36/36	1/0	33/2	69/38
Liikunta	8/8	108/95	10/9	129/126	237/221
Kotitalous			1/0	4/0	4/0
yhteensä	12/12	314/301	17/14	287/252	601/553

kevät 2025: netto-opiskelijamäärä 96, joista miehiä/poikia 20 ja naisia/tyttöjä 76

syksy 2025: netto-opiskelijamäärä 89, joista miehiä/poikia 12 ja naisia/tyttöjä 77

Kansalaisopiston palveluita käyttävät kaikenikäiset kuntalaiset ja se on yksi hyvinvointia lisäävä tekijä kunnassamme. Ristijärveläisten suosiossa olivat erityisesti liikunta ja kädentaidot.

Musiikkiopisto

Musiikkiopiston palvelut ostettiin Kainuun musiikkiopistolta. Vuonna 2025 musiikkiopistossa oli 14 ristijärveläistä oppilasta. Opetustunteja oli yhteensä 194,94 eli keskimäärin 5,57 viikkotuntia. Opetusaineina oli harmonikka, piano, trumpetti, teatteri, kamarikuoro ja muskari.

Vapaa-aikatoimi

Vuonna 2025 vapaa-aikatoimi on järjestänyt alakoululaisille monipuolisia liikunta- ja uintikerhoja sekä ikäihmisille ohjattua vesijumppaa. Lisäksi vapaa-aikatoimi on yhteistyössä Ristijärven 4 H yhdistyksen kanssa järjestänyt päivä- ja yöleiri toimintaa sekä nuorisotilatoimintaa kunnan lapsille ja nuorille. Myös yökahvilatoimintaa sekä discoja on järjestetty yhteistyössä Ristijärven 4 H yhdistyksen kanssa. Virtaalassa jatkettiin myös vauvauintia. Syksyllä 2025 vapaa-aikaohjaajan nimike muutettiin hyvinvointikoordinaattoriksi, mutta muutoksia työnkuvaan ei tehty.

Vapaa-aikatoimi on vastannut ja huolehtinut kunnan nuorisovaltuuston toiminnasta ohjaamalla nuoria ja viemällä heidän ehdotuksiaan eteenpäin. Nuorisovaltuustossa on kuusi jäsentä. Ristijärven nuorisovaltuuston edustaja on mukana myös Kainuun alueellisessa nuorisovaltuustossa.

Vanhus- ja vammaisneuvosto on kokoontunut säännöllisesti ja heidän ideoitansa sekä toivomuksia on viety eteenpäin aktiivisesti. Vanhus- ja vammaisneuvosto on antanut myös lausuntoja hyvinvointialueen vanhus- ja vammaisneuvostolle ikäihmisten asioihin liittyen. Ristijärven kunta lähti vuonna 2025 mukaan Voimaa vanhuuteen -mentorointiohjelmaan yhdessä muiden Kainuun kuntien kanssa. Tämän kolmevuotisen ohjelman tavoitteena on edistää ikäihmisten liikkumiskykyä, osallisuutta ja itsenäistä selviytymistä.

Senioreille tarjottiin mahdollisuus osallistua keväällä 2025 Kainuun Liikunnan järjestämään Kunnan kevätpäivään Puolangalla. Liikuntaa järjestettiin yhteistyössä Ristijärven Eläkeliiton kanssa ja yhteistyötä on jatkettu vesijumppien järjestämiseksi senioreille.

Vapaa-aikatoimi on järjestänyt yhteistyössä Kainuun Liikunnan ja paikallisten yhdistysten kanssa kuntalaisille maksuttomia terveystarkastuksia (Korpikansa Seikkailee kuntotestikiertue) sekä jakanut tietoa hyvinvoinnin ja terveyden merkityksestä.

Ristijärven kunta ja Pyry järjestivät yhteistyössä Saukkovaaran laturetken, johon osallistui 42 hiihtäjää, ja Saukon Selkä -vaellukseen osallistujia oli yhteensä 71.

Vapaa-aikatoimi toteutti harrastamisen Suomen mallin hankerahoituksella kerhotoimintaa vuonna 2025. Lisäksi koulunuorisotyöhanke jatkui koko kevätlukukauden. Kunta oli mukana yhdessä muiden Kainuun kuntien kanssa Kajaaniin ammattikorkeakoulun toteuttamassa Kainuun Kate- hankkeessa, jossa laadittiin Kainuun mielen hyvinvoinnin ohjelma vuosille 2025–2029. Ristijärvi lähti mukaan yhdessä muiden Kainuun kuntien kanssa Kainuun liikunnan toteuttamaan Liekki- hankkeeseen (liikunta elämäntavaksi kaikille). Tässä kehittämishankkeessa oli tavoitteena luoda toimintamalleja ja palveluita toimintarajoitteisten henkilöiden ja maahanmuuttajataustaisten henkilöiden liikkumisen edistämiseksi. Hanke jatkuu vielä vuonna 2026.

Valtuuston asettamien tavoitteiden toteutuminen

Määrälliset tunnusluvut / osallistujamäärä	TP 2023	TP 2024	TP 2025
Saukkovaaran laturetki	58	46	42
Saukon Selkä –vaellus	61	-	71
Nuokkari / ilta	12	12	12

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Ristijärven kunnassa toimii hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä, jonka vastuulla on myös ehkäisevän päihdetyön sekä vammais- ja vanhuspalveluiden edistäminen kunnassa. Ristijärven kunnan edustaja on mukana Kainuun hyvinvointialueen kokoamassa hyvinvoinnin-, terveyden-

ja turvallisuuden edistämistyöryhmässä yhdessä muiden Kainuun kuntien edustajien kanssa.

Esi- ja perusopetukseen on tehty hyvinvoinnin vuosikello, jonka pohjalta opetustyössä toimitaan oppilaiden hyvinvointia ja yhteenkuuluvaisuutta lisäävästi. Hyvinvointitiimi edistää erilaisilla tapahtumilla, tempauksilla ja toiminnoilla oppilaiden hyvinvointia lukuvuoden aikana.

Kunta on kuullut eri väestöryhmiä hyvinvointikyselyn, kuntastrategiakyselyn ja erilaisten kuntalaista-paamisten muodossa. Kyselyissä ja tapaamisissa nousseita kehittämiskohteita viedään eteenpäin aktiivisesti viranhaltioiden toimesta. Kunta osallistui myös yhteisöparlamentin tapaamiseen, joissa suunniteltiin erilaisia tapahtumia yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Kunnan laaja hyvinvointikertomus vuosilta 2022–2025 hyväksyttiin keväällä kunnanvaltuustossa.

Tehtäväalue Kirjasto- ja kulttuuripalvelut
Vastuuhenkilö kirjasto- ja kulttuurivastaava

Toiminta-ajatus

Kirjasto on lakisääteinen peruspalvelu. Se tuottaa kirjastolain (laki yleisistä kirjastoista 1492/2016) määrittelemät yleisen kirjaston tehtävät kaikille asiakkaille. Kirjaston tehtävänä on tarjota tieto- ja sisältöpalveluita kaikille, edistää monipuolista lukutaitoa sekä yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua, mahdollistaa yhdenvertaiset mahdollisuudet elämän eri tilanteista selviämiseen, itsensä kehittämiseen ja henkiseen virkistäytymiseen sekä toimia kulttuurisena kohtaamispaikkana.

Kulttuuritoimen tarkoituksena on kuntalaisten hyvinvoinnin tukeminen taiteen ja kulttuurin keinoin yhdessä kunnan sivistystoimijoiden ja yhdistysten kanssa.

Toiminta vuonna 2025

Kirjaston fyysisen aineiston kokonaislainaus väheni 22,17 %. Kaiken kaikkiaan lainauksia kertyi yhteensä 11 712 kappaletta (10,07 lainaa/asukas). Lainaaajien määrä väheni 3,76 %, mikä selittyy luonnollisella poistumalla. Fyysisten käyntien määrä väheni 5,08 %. Tämä on selitettävissä mm. lainaaajien määrän vähenemisellä. Aikuisten kirjojen lainaus väheni 0,3 %, kun taas lasten kirjallisuuden lainaus väheni 48,42 % vuoteen 2024 verrattuna. Tapahtumia järjestettiin 16 kpl vähemmän.

Verkkokäyntien määrä laski 5,39 %. E-kirjojen lainaus väheni 72,62 %, e-lehtien lainaus lisääntyi 14,74 %, e-kuvatallenteiden lainaus väheni 21,35 % ja e-musiikin lainaus lisääntyi 7,69 %. Yksi syy e-kirjojen lainausmäärien vähenemiseen on osan e-aineistoista siirtyminen Pohjoisen eKirjastosta kuntien yhteiseen E-kirjastoon, jota kaikki asiakkaat eivät välttämättä ole vielä löytäneet.

Keväällä 2025 kirjasto- ja kulttuurivastaava eläköityi. Hänen tilallaan aloitti kirjaston ja koulun yhteinen palvelusihteeri, jolla on 0,5 htv kirjastolla. Kulttuurivastaavan tehtävä jäi täyttämättä. Touku-kuussa 2025 aloitti Paltamon, Ristijärven ja Hyrynsalmen yhteinen kirjastonjohtaja, jolla on Ristijärven kirjastolle 0,2 htv. Yhteistyötä Hyrynsalmen ja Paltamon kirjastojen kanssa lisätään ja tiivistetään yhteisen johtajuuden myötä. Kirjastolla aloitti alkuvuodesta yksi tukityöllistetty, joka jatkoi työtä elokuusta lähtien työharjoittelijana aloitettuaan kirjastoalan opinnot.

Henkilöstömuutoksien myötä kirjastolla vähennettiin kaksi aukiolotuntia, jolloin henkilökunta on paikalla. Nämä kaksi tuntia lisättiin omatoimiajalle. Samasta syystä jouduttiin karsimaan myös palveluita, joista säännöllinen kouluyhteistyö ja tapahtumat olivat ensimmäisiä. Aiempina vuosina on tehty tasaista nousua lainaus määrissä, mutta vuonna 2025 ne laskivat merkittävästi lasten ja nuorten kirjojen osalta. Selkein selittäjä tälle on, että kirjastoalan tutkinto ja työkokemus löytyy ainoastaan kirjastonjohtajalta sekä se, että työntekijöiden työaika ei riitä näiden toteutukseen.

Tammikuussa Ristijärvi liittyi kuntien yhteiseen E-kirjastoon, joka kattaa suuren valikoiman e-kirjoja, äänikirjoja ja digilehtiä. Huhtikuussa päättyi Ristijärven, Paltamon ja Hyrynsalmen yhteinen Sydän-Kainuun kirjastoyhteistyö-hanke, mikä mahdollisti kolmen kunnan yhteisen kirjastonjohtajan. Kesäkuussa päättyi Kainet-kirjastokimppan Oktetti soimaan-hanke, minkä myötä Sotkamo liittyi tähän kirjastokimppaan. Samalla uudistettiin käytösääntöjä ja maksuja, joista suurin muutos oli

seutuvarausmaksun poistuminen ja koko Kainuun yhteiseen varausjonoon siirtyminen. Elokuussa alkoi kolmen kunnan yhteinen ”Sydän-Kainuun lukevat kunnat”-hanke, jonka tavoite on luoda luku-taitostrategia Ristijärven, Hyrynsalmen ja Paltamon kuntiin. Näillä toimilla lisätään alueellista tasa-arvoa kirjastojen asiakkaille.

Kirjastolla järjestettiin kaksi nukketeatteriesitystä, joihin kutsuttiin koko varhaiskasvatus ja esikoulu sekä 1.–2. luokat koululta. Toinen oli maaliskuussa ja toinen marraskuussa. Maaliskuussa kirjastolla järjestettiin myös Kirjaston päivän kunniaksi paneelikeskustelu, johon puhujiksi kutsuttiin kevään alue- ja kuntavaaliehdokkaita. Tästä minä tykkäsin-lukupiiri kokoontui 9 kertaa. Osallistujia lukupiirissä on 5–10 per kerta. Taidenäyttelyitä oli kuusi. Kirjasto osallistui Juustoleipätaapahtumaan pop up-kirjaston merkeissä sekä KeväHölösen viikolla ja Ämmäinviikolla lukupiirillä. Kirjasto järjesti yhdessä Ristijärven Kulttuuritapahtuma ry:n kanssa Vuoden Ämmän ja Pikkuämmän kukitustilaisuuden Ämmäinviikolla.

Kulttuurivastaavan tehtävää ei täytetty edellisen jäätyä eläkkeelle. Kirjastonjohtaja hoiti ennalta sovitut tehtävät loppuun asti, mutta uusia tehtäviä ei otettu vastaan työajan rajallisuuden takia. Kulttuuripalveluille budjetoidut varat käytettiin yhteistoimintaosuuksiin, joilla kustannettiin esimerkiksi Kainuun lasten- ja nuortenkulttuurikeskus ry Kulttuurin jäsenmaksu, marraskuun nukketeatteriesitys yhdessä varhaiskasvatuksen ja koulun kanssa sekä Ämmäinviikon kukitustilaisuuden kakut.

Kirjasto ja kulttuuri	TA 2025	Muutokset TA 2025	Muutettu TA 2025	TOT 2025	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	1 680			1 064	-616
Henkilöstökulut	-54 471			-39 639	14 831
Palvelujen ostot	-29 350			-16 873	12 477
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-18 450			-14 614	3 836
Avustukset				-300	-300
Muut toimintakulut	-71 953			-58 176	13 778
TOIMINTAKULUT	-174 224			-129 602	44 622
TOIMINTAKATE	-172 544			-128 538	44 006

Kulttuurin osuus kuluista 2 890 euroa.

Sisäisen valvonnan suunnitelma ja riskien arviointi

Toiminto	Toimenpide	Toteutus
Henkilöstövaihdokset	Varmistettava keskeisen tiedon, myös hiljaisen, siirtymien tuleville työntekijöille.	Lyhyen perehdytyksen (pari päivää) tieto ei päässyt siirtymään tavoitteen mukaisesti. Kirjastonjohtaja täydentänyt tätä myöhemmin.

Talouden sopeuttamissuunnitelman toimet talousarvio- ja suunnitelmavuosina

Tavoite	Mittari	Tavoitearvo / toteuma
Virikkeellinen kasvupitäjä	Kirjasto uudistuvine aineistoinen ja kulttuuritoimi tapahtumineen tarjoavat käyttäjilleen mahdollisuuksia henkiseen hyvinvointiin, yhteisölliseen vuorovaikutukseen ja luovuuteen.	5 / 36 tapahtumaa yhteensä. Näihin sisältyy kaksi nukketeatteriesitystä, yhden keskustelutilaisuuden, 9 lukupiirikokoumista, yhden näyttelyn avajaiset, kaksi kirjailijavierasta ja loput ovat satutunteja varhaiskasvatukselle ja alakoululle.
Luonnonläheinen harrastekunta	Kuntalaisia kannustetaan esittelemään harrastuksiaan, etenkin luontoon liittyviä	1 / 2 näyttelyä. Sisälsi eskareiden pöllönäyttelyn sekä kansalaisopiston näyttelyn, joista suurin osa

	näyttelyissä ja tapahtumissa	töistä oli luontoteemalla. 1 yhteisöllinen luontoilta / 0
Mahdollisuuksien kunta	Kirjasto on osaltaan tukemassa kuntalaisten elinikäistä oppimista mm. digivalmiuksien käytössä.	1 käyttäjäkoulutus / 1 9lk. verkkokirjaston käyttöopastusta.
Talouden sopeuttamissuunnitelman toimet talousarvio- ja suunnitelmavuosina		
Kirjastoon tilattavien lehtivuositilauksia on harvennettu. Sen lisäksi tilattiin vähemmän elokuvia ja musiikkia.		
Investoinnit ja hankinnat		
Kirjastoyhteistyö	Kainet-kirjastokimpan ja Sydän-Kainuun kirjastoyhteistyön kehittäminen on toteutunut.	
Yleinen palveluverkko ja palvelun laatu		
Kuntayhteistyötä suunniteltu v. 2024 ja toteutetaan 2025 eläköitymisen seurauksena	Henkilöstön uudelleenjärjestelyä yhteistyössä naapurikuntien kanssa, lisäksi työkokeilija. 2024 palkkamenot budjetoitua pienemmät.	

Määrälliset tunnusluvut	TP 2023	TP 2024	TP 2025	Kainuu
Lainojen määrä / as	12,9	13,0	10,0	14,1
Kirjastokäynnit / as	9,0	7,0	7,0	7,2
Käyttömenot, netto €/as	127	126	108	65

** Suomen yleisten kirjastojen tilasto 2024.

Määrälliset tunnusluvut	2023*	2024*	2025**
Aikuisten kirjallisuus lainat, kpl	7882	7323	7301
Lasten kirjallisuus lainat, kpl	6017	6845	3535
Tapahtumat, kpl	47	52	36
Toimintakulut, €	148 357	151 744	126 260

*Suomen yleisten kirjastojen tilasto 2024

**Vuoden 2025 tilastot julkaistaan huhtikuussa 2026 tilastot.kirjastot.fi-sivustolla

Tekniset palvelut

Palvelualue **TEKNISET PALVELUT**
Vastuuhenkilö **tekninen päällikkö**
Toiminta

Tekniset palvelut vastaa kiinteistöjen kunnossapidosta, liikennealueista, kunnallisteknisistä palveluista, ateria- ja puhtaanapitopalvelujen ostopalvelusopimuksista sekä ympäristötoimesta ja vesi- ja viemärihuollosta.

Teknisen palvelun henkilöstöresurssit muodostuvat teknisen päällikön ja kahden kiinteistöhoitajan työpanoksesta. Hallinnollisiin tehtäviin kohdentuu lisäksi osa palvelusihteerin (40 %), talousasian-tuntijan (5 %) ja elinvoimapäällikön (30 %) työpanoksesta.

Tekniset palvelut	TA 2025	Muutokset TA 2025	Muutettu TA 2025	TOT 2025	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	1 073 796	170 000	1 243 796	1 285 583	41 787
Henkilöstökulut	-222 904	20 000	-202 904	-183 876	19 028
Palvelujen ostot	-605 910	50 000	-555 910	-427 013	128 897
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-732 410	-2 300	-734 710	-697 792	36 918
Avustukset	-45 000	15 000	-30 000	-27 056	2 944
Muut toimintakulut	-37 936		-37 936	-31 683	6 253
TOIMINTAKULUT	-1 644 160	82 700	-1 561 460	-1 367 421	194 039
TOIMINTAKATE	-570 364	252 700	-317 664	-81 838	235 826
Poistot ja arvonalentumiset	-247 876	0	-247 876	-248 447	-571
Kokonaiskustannukset	-818 239	252 700	-565 539	-330 285	235 254

Valtuuston asettamien tavoitteiden toteutuminen

Tavoite	Mittari	Toteuma
Turvalliset liikenneväylät	Kuntalaisten palaute / aiheutuneet vahingot.	Tiedossa ei ole vakavia kaatumisia tai loukkaantumisia. Kaikki palautteiden myötä tulleet epäkohdat on korjattu.
Lähiliikuntapaikkojen kehittämishanke	Talousarvioon 2026 on viety ensimmäiset projektit/hankkeet.	Ei toteutunut.
Kiinteistöjen energiankulutuksen pienentäminen	Kiinteistöjen energiankulutus	Kiinteistöjen energiankulutusta seurataan säännöllisesti. Vuonna 2025 toteutettiin useita HINKU-toimenpiteitä.
Kaukolämpöverkoston hyvä hyötysuhde	Hyötysuhde: Hyötysuhteen pitäminen > 85 %:ssa.	Hyötysuhde vuonna 2025 on 83,21 %
Hinku-toimenpiteiden toteutus	Energiatehokkuussopimuksen 2024–2025 mukaiset toimet: Toteutetaan vähintään 4 toimenpidettä, joista vähintään 2 on suoraan kunnan käyttämän energian	Toimenpiteet: <ul style="list-style-type: none">- Kirjastoon vaihdettiin led-valot.- Katvelan öljylämmitys muutettiin maalämmöksi.- Katvelan yläpohjan

	vähentämisen toimenpidettä.	lisälämmöneristys. - Kunta osallistui Motivan energiansäästöviikoille.
--	-----------------------------	---

Sisäisen valvonnan suunnitelma ja riskien arviointi

Toiminto	Toimenpide
Viranhaltijapäätökset	Huolehdittu, että päätös on tehty toimivallan puitteissa, päätökset ovat asianmukaisesti esillä ja annettu tiedoksi asianosaisille sekä päätökset on annettu määräajan puitteissa tiedoksi toimielimille, joilla on asiassa otto-oikeus. Lisäksi hankintoihin liittyvissä viranhaltijapäätöksissä on seurattu, etteivät hankintarajat ylity.
Hankinnat	Tekniselle toimelle tehdään talousarvion yhteydessä hankintojen suunnitelma sekä voimassa olevia sopimuksia hallinnoidaan Dynasty-järjestelmässä.
Talouden seuranta	Teknisen toimen talousarvio, muutostalousarvio ja tilinpäätös eroavat reilusti toisistaan. Täten tilikauden aikainen talouden seuranta ei ole ollut onnistunutta. Korjaavia toimia tämän suhteen tullaan tekemään tilikauden 2026 aikana.
Taloudellisten riskien ennakointi, esim. kunnan tilojen vuokralaisten kanssa tehtävät sopimukset.	Kaikista tiloista tehdään aina allekirjoitettu vuokrasopimus ja sopimuksen noudattamista seurataan säännöllisesti. Vuokrasaamisia seurataan kuukausittain ja siirretään tarvittaessa perintään.
Investointisuunnitelman toteutuminen, eritoten poikkeamat suunnitelmaan.	Investointien kustannusten toteumaa seurataan aktiivisesti ja jos jo tarjousvaiheessa ilmenee, että määräraha on vaarassa ylittyä, keskeytetään investointi tarvittaessa.
Investointien suunnittelu ja tilajärjestelyiden ennakointi	Investointisuunnitelma on tehty talousarviovuodelle sekä suunnitelmavuosille. Tilajärjestelyjä on käyty läpi ja suunniteltu mm. vanhan viraston, Unikon, Willa Wanhan, nuorisotilojen ja päiväkodin osalta.

Talouden sopeuttamissuunnitelman toimet talousarvio- ja suunnitelmavuosina

Toiminto	Toimenpide
Käyttötalous	
Tulojen ja menojen tasapaino, maksujen ja taksojen ajantasaisuus.	Maa-ainestaksa on päivitetty kh 14.4.2025 § 62
Investoinnit ja hankinnat	
Investointikohteet; Investoinnit eivät ylitä vuosikatetta ja se tasapainotetaan vastaamaan kunnan taloudellista kantokykyä.	Investointien rahavirta (-12 163 e) ei ylittänyt vuoden 2025 toiminnan rahavirtaa (415 522 e).
Kiinteistöt ja infra; perustaso, monikäyttöiset ja muunneltavat tilat.	Tekniset palvelut kuuntelee ja toteuttaa tilojen käyttäjien toiveita ja tarpeita tilojen suhteen. Muutokset tehdään yhteistyössä ja pyritään mahdollisimman kustannustehokkaaseen ratkaisuun.
Projektien seuranta ja raportointi; Investointien seuranta projekteittain, toimintamalli ja raporttipohja.	Investointien toteumaa seurataan ja raportoidaan vuosikellon mukaisesti. Tämän lisäksi erityisesti tarjousvaiheessa arvioidaan varatun määrärahan riittävyyttä.
Investoidaan kohteisiin, jotka lisäävät tuloja ja vähentävät menoja.	Investointikohteiksi pyritään valitsemaan kohteita, joilla saavutetaan esimerkiksi energiansäästöä.

	Vuonna 2025 on toteutettu mm. Katvelan lämmitys- muodon muutos sekä yläpohjan lisälämmöneristys.
Hankinnat; Hankintojen kilpailutus, han- kintasopimusten ajantasaisuus ja niihin liittyvien optioiden käyttö tai uusien sopi- musten kilpailuttaminen, hankintakalen- teri vs. investointisuunnitelma.	Hankinnat toteutetaan hankintalain ja kunnan omien hankintaohjeiden mukaisesti. Pääosa teknisten palve- luiden hankinnoista on pienhankintoja ja ne kilpailute- taan kunnan pienhankintaohjeen mukaisesti. Sopi- mustenhallinta toteutetaan Dynasty-asianhallintajär- jestelmässä. Tavoitteena oli toteuttaa hankintakalen- teri vuoden 2025 aikana. Koko kunnan tasolla kalen- teria ei toteutettu, mutta tekniselle toimelle on tehty ta- lousarvion yhteydessä hankintojen suunnitelma ko- vuodelle.
Ennakkovaikutusten arviointi; Investointi- menoja suunnitellessa tulee selvittää myös muut vaihtoehtoiset tavat toteuttaa investointi (palvelun osto, rahoitusvaihto- ehdot).	Investointeja suunniteltaessa selvitetään aina muut mahdolliset vaihtoehdot, jotta saadaan vertailupoh- jaa. Kunta mm. haki ja sai ns. joululahjarahan eli OKM:n avustuksen 100 000e käytettäväksi suojelus- kunta- ja lottamuseo Katvelan kunnostukseen.
Tekniset palvelut	
Willa Wanhan ja Aholantie 14 (Unikko) myynti	Vuoden 2025 aikana on käyty neuvotteluja Unikon myynnistä, mutta neuvottelut eivät johtaneet tulok- seen.
Vanhan kunnantalon myynti tai laittami- nen kylmilleen	Kiinteistön kylmilleen laittoa on käsitelty kunnanhalli- tuksessa syksyllä 2025. Nykyisiä tilojen käyttäjiä on kuultu ja heille on esitelty korvaavia tiloja. Asian käsit- tely jatkuu vuonna 2026.
Uvan ja Jokikylän katuvalot; Kunta ei osallistu katuvalojen ylläpitokustannuk- siin.	Tätä ei ole toteutettu vuoden 2025 aikana. Asiasta on keskusteltu syksyn 2025 valtuustoseminaarissa, jol- loin todettiin, ettei asiaa edistetä.
Yksityistieavustukset; Yksityistieavus- tusta pienennetään 20 %:sta 10 %:iin.	Tätä ei ole toteutettu vuoden 2025 aikana. Asiasta on keskusteltu syksyn 2025 valtuustoseminaarissa, jol- loin todettiin, ettei asiaa edistetä.

Tehtäväalue **Teknisten palveluiden hallinto**
Vastuuhenkilö **tekninen päällikkö**

Toiminta

Tehtäväalue sisältää teknisten palveluiden hallinnon ja investointien sekä muun rakentamisen to-
teuttamisen hallinnoinnin. Rakennusvalvonnan ja rakennuslupien hallintaan kohdistuvat toimenpi-
teet on esitetty Lupa- ja valvontalautakunnan yhteydessä.

Valtuuston asettamien tavoitteiden toteutuminen

Teknisten palveluiden hallinto	TA 2025	Muutokset TA 2025	Muutettu TA 2025	TOT 2025	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	16 900			21 646	4 746
Henkilöstökulut	-114 836			-108 030	6 806
Palvelujen ostot	-96 300			-77 077	19 223
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-1 740			-1 379	361
Muut toimintakulut	-30 186			-23 862	6 324
TOIMINTAKULUT	-243 062			-210 347	32 715
TOIMINTAKATE	-226 162			-188 701	37 461

Toimintatuloja kertyi 3 792e enemmän rakennusvalvonnan lupamaksuista.

Kunnanvaltuusto päätti 10.12.2025 §61, että talousarvion 2026 investointiosasta poistetaan päiväkodin tilaratkaisuihin varatut määrärahat eikä päiväkotia tulla siirtämään nykyisistä tiloistaan. Tämän vuoksi investoinnille Päiväkodin tilaratkaisut kertyneet kustannukset vuosina 2024–2025, yhteensä noin 5 718e, kirjattiin kuluksi teknisten palveluiden hallinnolle.

Talousarviossa varauduttiin Maankäyttö- ja rakennuslain uudistumisen Rakennuslaiksi aiheuttamiin ohjelmistojen päivitysten, koulutuksen sekä käyttöönoton kustannuksiin. Osa näistä kustannuksista toteutui jo vuonna 2024 (talousarvion 2025 julkistamisen jälkeen) ja muutoin kustannuksissa pysyttiin talousarvioon määritellyissä määrärahoissa.

Kuntayhteistyöhön oli varattu 35 000e vuoden 2024 tilinpäätöksen perusteella. Hyrynsalmen kunnalta ostamme rakennustarkastuksen palveluja, johon meni 7 000e vuonna 2025. Suomussalmen kunnalta ostamme ympäristötarkastuksen palveluja, johon meni 15 200e vuonna 2025. Ympäristötarkastukseen oli varattu virheellisesti 11 000e enemmän, johtuen vuonna 2024 saadusta lisälas-kusta liittyen vuoden 2023 laskutukseen.

Lisäksi vuoden 2025 aikana on selvitetty rakennustarkastuksen kuntayhteistyön jatkoa. Kuntayhteistyön uudistamiseen liittyen jouduttiin paperiset rakennuslupa-asiakirjat muuttamaan sähköiseen muotoon. Tähän rakennuslupien sähköistämiseen liittyen varattiin henkilöstökustannuksiin yhteensä noin 14 000e + sivukulut. Työ saatiin toteutettua arvioitua nopeammin ja henkilöstökustannuksia kertyi noin 8 200e + sivukulut. Skannauksen ohjelmisto ja laitekustannuksiin varattiin noin 12 000e, joista toteutui noin 9 800e.

Tehtäväalue Liikenneväylät ja tilapalvelut
Vastuhenkilö tekninen päällikkö

Toiminta

Liikenneväylät ja tilapalvelut tehtäväalue koostuu liikenneväylien ja tilapalveluiden hallinnosta, liikenneväylistä, yleisistä alueista, liikunta- ja virkistyspaikoista sekä tilapalveluista.

Liikenneväylät ja tilapalvelut	TA 2025	Muutokset TA 2025	Muutettu TA 2025	TOT 2025	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	1 056 896	170 000	1 226 896	1 263 937	37 040
Henkilöstökulut	-108 068	20 000	-88 068	-75 846	12 222
Palvelujen ostot	-509 610	50 000	-459 610	-349 936	109 674
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-730 670	-2 300	-732 970	-696 414	36 556
Avustukset	-45 000	15 000	-30 000	-27 056	2 944
Muut toimintakulut	-7 750		-7 750	-7 822	-72
TOIMINTAKULUT	-1 401 098	82 700	-1 318 398	-1 157 074	161 324
TOIMINTAKATE	-344 201	252 700	-91 501	106 863	198 364
Poistot ja arvonalentumiset	-245 315	0	0	-248 447	-3 131
Kokonaiskustannukset	-589 517	252 700	-336 817	-141 584	195 233

Toimintakate tulosityksiköittäin	TA 2025	TOT 2025	Poikkeama
Liikenneväylien ja tilapalveluiden hallinto	-24 170	-5 515	18 654
Liikenneväylät	-142 500	-133 987	8 513
Yleiset alueet	-32 854	-14 963	17 891
Liikunta- ja virkistyspaikat	-171 570	-133 444	38 126

Tilapalvelut	279 593	394 773	115 180
Yhteensä	-91 501	106 863	198 364

Liikenneväylien ja tilapalveluiden hallinto

Tehtäväalue sisältää teknisten palveluiden työntekijöiden kustannukset, tehtäväalueen hallinnon sekä ulkoisten asiakkaiden lämmitysöljyn edelleen laskuttamisen. Te-muutoksen vuoksi varauduttiin ylimääräisen kunnossapitotyöntekijän palkkaamiseen osaksi vuotta. Tähän ei ollut tarvetta ja palkkakustannuksiin varattu määräraha poistettiin muutostalousarvion yhteydessä. Kunnan nykyisten sekä ylimääräisen kunnossapitotyöntekijän kalustoon, kaluston kunnossapitoon ja vaatetukseen varattuja määrärahoja ei käytetty vuonna 2025. Lisäksi oli varattu määrärahaa mm. asiantuntijapalveluihin, joille ei ollut tarvetta.

Liikenneväylät

Tehtäväalue vastaa kunnan kaavateiden, kaava-alueiden ja kunnan vastuulla olevien yksityisteiden huollosta ja kunnossapidosta.

Kunta avustaa tiekuntien ja vakituisten asukkaiden yksityisteiden kunnossapitoa. Kunnanhallituksen määrittämät maksuperusteet ovat vuodelta 2018. Avustusta maksetaan vain varsinaisiin tienpitoon liittyviin kustannuksiin. Tieavustuksiin varattiin 45 000e, jota muutostalousarvion myötä laskettiin 30 000 euroon.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Avustukset	38 665	38 758	45 047	38 198	42 391	27 056

Yhteensä tiekuntien avustuksia maksettiin 23422 euroa, josta tiekuntien osuus 8670 e ja tiekunnan osakkaiden osuus 14752 e. Taloteiden avustukset (asumisavustukset) olivat yhteensä 3634 e. Lisäksi kunta on osakkaana yksityisteissä, joiden tienhoitokustannuksiin kunta osallistuu.

Vuoden 2025 aikana toteutettiin hiekkateiden sorastus kunnan omistamilla kaavateilla. Tähän oli varattu määrärahaa 20 000e, toteutus 19 000e. Lisäksi S-Marketin (Saukontie / Mäntytie) risteysalueen hulevesiviemärointi korjattiin. Tähän varattiin määräraha 15 000e, toteutus 14 494e (kustannukset). Toteutuneisiin kustannuksiin saatiin avustusta Osuuskauppa Maakunnalta 1 000e ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta 4 827e (30 %). Saatuja avustuksia ei ollut huomioitu talousarviossa.

Yleiset alueet

Yleisten alueiden hoitoon sisältyy mm. Saukkovaaran rinteet ja hissit, kaava-alueen puistot ja piha-alueet, venevalkamat ja maaomaisuuden hallinta. Maaomaisuuden hallintaan sisältyy kunnan omistamien maiden vuokraaminen.

Aiemmin on ollut ostopalvelusopimus 4H yhdistyksen kanssa siten, että he hoitavat mm. kesäkukien, viheralueiden jne. hoidon 9 000 e/vuosi. Ostopalvelusopimusta muutettiin vuoden 2025 alusta siten, että laskutus tapahtuu toteuman mukaan. Aiemman sopimuksen mukainen kustannus on budjetoitu sekä kirjattu yleisiin virkistysalueisiin. Vuonna 2025 kustannukset on tiliöity tarkemmin kohteelle tai kustannuspaikalle.

Muutoin talousarvion ja toteuman erotus koostuu talousarvioon varatuista määrärahoista liittyen kaluston hankintaan ja huoltoon sekä rakennusten kunnossapitoon.

Liikunta- ja virkistyspaikat

Tehtäväalue sisältää lähi- ja maastoliikuntapaikat, yleiset virkistysalueet ja Monitoimikeskus Virtaan -kiinteistön, jonka toimintaa pyörittää Osuuskuunta Seniorisilta. Kunta pyrkii kehittämään lähiliikuntapaikkoja ja Saukkovaaran aluetta. Lähiliikuntapaikkojen kehittämishanketta varten on tehty

alkuvuonna 2025 alkukartoitus. Kartoituksessa käytiin läpi kunnan sekä eri toimijoiden tarpeita ja ideoita lähiliikuntapaikkoihin liittyen. Alkukartoituksen tuloksia käsiteltiin syyskuun valtuustoseminaarissa.

Liikuntapaikkojen, latujen ja reittien kunnostusajankohdan ilmoittamiseen/seurantaan on käytössä Fluent Outdoors-ohjelma. Ohjelman avulla käyttäjä voi tarkastaa esim. hiihtoladun kunnostusajankohdan. Ohjelmaan on ladattuna myös muut ulkoilureitit, taukopaikat, kelkkaurat sekä reittien varrella/läheisyydessä olevat palvelut.

Toimintakate tulosyksiköittäin	TA 2025	TOT 2025	Poikkeama
Uimala (uimaranta)	-12 340	-11 935	405
Lähiliikuntapaikat	-5 450	-1 387	4 063
Hiisijärven hiekat	-1 850	-1 374	476
Urheilualueet	-5 152	-5 666	-514
Maastoliikuntapaikat	-62 002	-33 844	28 158
Liikuntatalo Virtaala	-84 776	-79 237	5 539
yhteensä	-171 570	-133 443	38 127

Vuoden 2025 Oumo-hanke oli Melontalaiturin rakentaminen keskustan uimarantaan. Kunnan omavastuuksi arvioitiin 7 500 euroa. Urakoitsijana toimi M.J. Moilanen Oy. Toteutuneet kustannukset olivat 21 560e ja avustuksia saatiin 16 500e, joten kunnan omavastuuksi jäi 5 060e sekä lisäksi takuuajan päätyttyä vakuusmaksu 440e.

Maastoliikuntapaikkoihin kuuluvat mm. pyöräily- ja kävelyreitit ja latu- ja kelkkaurat. Latu- ja kelkkauraverkoston kunnossapito toteutettiin ostopalveluna paikalliselta yrittäjältä kevääseen 2025 saakka, jonka jälkeen kunnossapito kilpailutettiin. Kilpailutus ja hankinta kunnossapidosta talvikausille (ei kalenterivuosille) 2025–26, 2026–27 ja 2027–28 toteutettiin ja sopimus tehtiin ArKle Urakoinnin kanssa.

Maastoliikuntapaikkojen talousarvion ja toteuman erotus koostuu Väylävirastolta saadusta korvauksesta 4 749e kävelyreitin kantavuuden parantamiseen, joka liittyy laajemmin Kontiomäki-Pesiökyvän rataosuuden parantamiseen. Lisäksi moottorikelkkauramaksuja saatiin 2 773e, joita ei ollut merkitty talousarvioon. Latureittien ja kelkkaurien raivaukselle varattiin 20 000e määräraha, jota ei käytetty kokonaan.

Tilapalvelut

Tilapalveluiden tehtävänä on hallinnoida ja vuokrata omistamiaan kiinteistöjä ja rakennuksia sekä kunnalle että yrityksille. Kainuun hyvinvointialue vuokraa tiloja kunnalta mm. paloaseman ja ensihoidon tarpeisiin. Tilapalveluihin sisältyy myös metsien hoito, vesi- ja viemärihuolto ja kaukolämpö.

Toimintakate tulosyksiköittäin	TA 2025	TOT 2025	Poikkeama
Kiinteistöt	-7 047	24 503	31 550
Vesi- ja viemärihuolto	-10 060	-6 540	3 520
Metsien hoito (nettotulo)	253 700	312 103	58 403
Kaukolämpö	43 000	64 708	21 708
yhteensä	279 593	394 773	115 180

Kiinteistöt

Sote-voimaanpanolain mukaan, jos kunta haluaa vuokrata jatkossa sote-toimitiloja

hyvinvointialueelle, tulee nämä sote-toimitilat yhtiöittää 3+1 vuoden siirtymäajan puitteissa. Velvoite perustuu kuntalain (410/2015) 126 §:ään, jonka mukaan kunnan harjoittaessa tehtäviään kilpailutilanteessa markkinoilla toimintamuodon on oltava osakeyhtiö, osuuskunta, yhdistys tai säätiö. Käynnissä oleva siirtymäaika päättyi 31.12.2025, jona aikana valittu toimintatapa ja yhtiöittämisprosessi oli saatettava loppuun. Yhtiöittämisvelvoitteen alaisia kiinteistöjä ovat paloasema sekä ensihoito/ambulanssihalli. Kunnanhallitus on päättänyt perustaa Ristijärven hyvinvointikiinteistöt Oy:n 25.8.2025 §143. Kunnanhallitus päätti, että päättää kiinteistöjen siirtotavasta HVA:n palveluverkkoselvityksen päätyttyä (KH 19.1.2026 §3).

Alkuvuonna 2025 BDO Oy:ltä saatujen yhtiöittämisselvityksen tulosten perusteella todettiin, että kunnan vuokratalon Aholantie 30 sekä Teollisuushallien 1 ja 2 osalta kunta toimii kilpailluilla markkinoilla ja kyseiset kiinteistöt tulee yhtiöittää. Tämän vuoksi näiden kiinteistöjen tuloslaskelmat esitetään vuoden 2025 tilinpäätöksen liiteosassa. Teollisuushallien 1 ja 2 osalta kunnanhallitus on tehnyt päätöksen kiinteistön myynnistä, mutta kauppoja ei ole voitu vielä tehdä. Aholantie 30 kiinteistön osalta vuonna 2025 on tehty valmistelua osasta tilojen muuttamisesta kunnan omaan käyttöön, jotta yhtiöittämisvelvoite ei olisi voimassa. Valmistelua sekä päätöksentekoa jatketaan vuonna 2026 joko joidenkin tilojen muuttamisesta kunnan omaan käyttöön tai kiinteistön yhtiöittämisen osalta.

Kiinteistöjen osalta talousarvio on toteutunut seuraavasti:

Kiinteistöt	TA 2025	Muutokset TA 2025	Muutettu TA 2025	TOT 2025	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	535 736		535 736	501 594	-34 143
Henkilöstökulut	-58 764		-58 764	-51 335	7 429
Palvelujen ostot	-207 450		-207 450	-157 555	49 895
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-267 420	-2 300	-269 720	-244 068	25 652
Muut toimintakulut	-6 850		-6 850	-24 133	-17 283
TOIMINTAKULUT	-540 484	-2 300	-542 784	-477 091	65 693
TOIMINTAKATE	-4 747	-2 300	-7 047	24 503	31 550

Toimintatuotoissa ero selittyy arvioitua pienemmillä sisäisen vuokran kirjauksilla.

Palveluiden ostoista on jäänyt käyttämättä rakennusten rakentamis- ja kunnossapitopalveluihin ja tilojen muutostöihin noin 20 000e ja koneiden ja kaluston kunnossapitoon noin 12 000e. Lisäksi varattuja määrärahoja on jäänyt käyttämättä mm. erilaisiin tutkimuksiin ja mahdollisiin suunnittelukustannuksiin.

Aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa mm. lämmitysöljyyn, sähkөөn, veteen, kaluston uusimiseen ja rakennusmateriaaleihin on mennyt vähemmän määrärahaa kuin oli arvioitu.

Muissa toimintakuluissa on kirjattuna vuosien 2024–2025 teollisuuskiinteistön tilavuokrien luottotappio 19 379e.

Vesi- ja viemärihuolto

Kunnan hoidossa olevat vedenottamot sijaitsevat Hietaniemen alueella (Kemilä) sekä Putkosjärven asuinalueella.

Metsien hoito

Vuoden 2025 talousarvion mukainen metsän myyntituotto oli 270 000 euroa. Toteutunut myyntituotto oli 320 241 euroa ja toteutunut toimintakulu 8 138 e, toimintakate 312 103 euroa.

Metsien hoito	TA 2025	Muutokset TA 2025	Muutettu TA 2025	TOT 2025	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	100 000	170 000	270 000	320 241	50 241
Palvelujen ostot	-16 300			-12 665	3 635
Muut toimintakulut	0			4 528	4 528
TOIMINTAKULUT	-16 300			-8 138	8 162
TOIMINTAKATE	83 700	170 000	253 700	312 103	58 403

Kaukolämpö

Kaukolämmön myyntitulot olivat 380 871 euroa ja toimintakulut 316 163 euroa. Lämpöä myytiin kunnan omille kiinteistöille 157 222 euron edestä. Omien kiinteistöjen osuus tuloista oli 41,3 % (v.2024 41,1 %). Vuonna 2025 ei ole kirjattu uusia kaukolämmön luottotappiota. Aiemmin luottotappioihin kirjattuja kaukolämmön myyntisaatavia on saatu takaisin 14 516e.

Kaukolämmön kulutus kunnan rakennuksissa MWh vuosina 2023–2025:

	2023	2024	2025
Willa Wanha	202,34	202,59	187,73
Kunnantalo	95,98	95,96	91,16
Keskuskoulun koulukiinteistö	642,36	629,84	594,68
Vanha Kunnanvirasto	107,27	113,30	100,17
Aholantie 14 Yritystila	33,76	39,16	40,15
Ambulanssitalli	50,21	51,32	49,88
Nuorisotalo Pyrylä	41,7	42,33	35,58
Kirjasto	67,47	61,95	55,79
Esalantie 36	24,26	myyty	myyty
Paloasema	71,21	62,20	53,64
Monitoimikeskus Virtaala	216,09	228,67	222,19
Aholantie 30 vuokratilo	126,01	123,56	116,66
Yhteensä	1 678,66	1 650,88	1 547,63

HINKU

Kunnanvaltuusto on päättänyt 14.12.2022, että Ristijärven kunta liittyy Hinku-verkoston sekä on nimennyt Hinku-työryhmän. Ristijärven kunta on liittynyt Kunta-alan energiatehokkuussopimukseen (KETS) 8.5.2024. Sopimus oli voimassa 31.12.2025 saakka. Kunnanvaltuusto päätti 10.12.2025 §62 liittymisestä Julkisen alan energiatehokkuussopimukseen (JETS) kaudelle 2026–2035.

Sopimuksella pyritään ensisijaisesti energiatehokkuuden parantamiseen, mutta siihen sisältyy myös uusiutuvan energian edistämiseen liittyviä toimenpiteitä. Kunta-alan energiatehokkuussopimuksen toimintasuunnitelman vuosille 2024–2025 on hyväksytty kunnanhallituksessa 16.12.2024 §182.

Kunnan toteuttamat energiatehokkuussopimuksen mukaiset toimet vuonna 2025:

- Kirjastoon vaihdettiin led-valot
- Katvelan öljylämmitys muutettiin maalämmöksi
- Katvelan yläpohjaan tehtiin lisälämmöneristys
- Kunta osallistui Motivan Energiansäästöviikkoon 6.-12.10.2025 ja viesti viikon aikana sosiaalisissa medioissa aiheesta. Teemana oli ”Hallitse energiasi!”

Tehtäväalue
Vastuuhenkilö

LUPA- JA VALVONTALAUTAKUNTA
rakennustarkastaja, ympäristötarkastaja

Toiminta

Lautakunta johtaa ja kehittää alaistaan toimialaa ja vastaa palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen.

Lautakunta edustaa kuntaa ja käyttää kunnan puhevaltaa toimialaansa kuuluvissa asioissa. Lautakunnan esittelijänä toimii rakennustarkastaja ja ympäristöasioiden osalta ympäristötarkastaja.

Lupa- ja valvontalautakunta vastaa rakentamisen viranomaispalveluista, luvista ja rakentamisen valvonnasta ja neuvonnasta. Rakennustarkastajapalvelut ostetaan Hyrynsalmen kunnalta.

Rakennusvalvonta	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Myönnetyt luvat yhteensä, joista	58	56	31	41	18	42
* asuinrakennukset	3	3	0	0	0	2
* as.rak. laajennus tai muutos	6	0	0	1	1	0
* loma-as. muutos vakituiseksi as.		2	1	1	0	0
* muut rakentamisen luvat	49	50	29	39	16	40
* poikkeamisluvat (KH myöntää, ei lautakunta)	1	1	1	0	0	0
* liikerakennusluvut		0	0	0	1	0

Lupa- ja valvontalautakunta toimii kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena. Ympäristönsuojelun viranomaistehtävät järjestetään kuntayhteistyönä (Suomussalmi, Hyrynsalmi, Ristijärvi ja Paltamo), jossa vastuukuntana toimii Suomussalmen kunta. Ympäristövalvonnan palvelut hankitaan ostopalveluna vastuukunnalta. Ympäristöhallinnon toimiala kattaa ympäristönsuojelulainsäädännön edellyttämät viranomaistehtävät, kuten lupien valmistelun ja valvonnan, lausuntojen antamisen sekä muut alaan kuuluvat viranomaistehtävät. Ympäristöhallinnon toimialaan kuuluvat ympäristöterveyden palvelut hankitaan ostopalveluna Sotkamon kunnalta ja niiden kustannukset esitetään kohdassa Kunnanhallitus maakunnallinen yhteistoiminta.

YMPÄRISTÖVALVONTA	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Päätökset ja käsittelyt						
Myönnetyt luvat yhteensä, joista	2	0	3	3	0	0
* ympäristöluvut	0	0	1	0	0	0
* maa-ainesluvut	2	0	2	0	0	0
* maa-aines- ja ympäristölupien yhteiskäsittelyt	0	0	0	3	0	0
Muut käsittelyt yhteensä, joista	0	2	0	5	6	4
* ympäristönsuojelulain mukaiset ilmoitus- ja rekisteröintimenettelyt sekä jätehuoltorekisteriin merkitsemiset * ¹	0	0	0	2	1	0
* lupien siirtämiset ja vakuuksien käsittelyt	0	2	0	3	3	0
* öljyvahinkojen jälkitorjunnan päättämiset	0	0	0	0	0	1
* muut päätökset ja käsittelyt * ²	0	0	0	0	2	3
Valvonta						
Määräaikaiset valvontakäynnit yhteensä, joista	4	1	0	6	15	9
* ympäristöluvanvaraiset,	0	0	0	0	0	0

ilmoituksenvaraiset ja rekisteröidyt kohteet * ³						
* maa-ainosalueet	4	1	0	6	15	9
* muut luvanvaraiset kohteet * ⁴	0	0	0	0	0	0
Muut tarkastukset yhteensä, joista	0	0	0	4	7	5
* yleisöilmoitukset ja muut tarkastukset * ⁵	0	0	0	1	2	2
* öljyvahinkojen jälkitorjunnat * ⁶	0	0	0	0	0	1
* roskaantumisen ehkäiseminen * ⁷	0	0	0	3	5	2

Selite:

- 1) Sisältää kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluvien ympäristönsuojelulain liitteiden 2 ja 4 mukaisten rekisteröinti- ja ilmoitusasioiden käsittelyn sekä melua ja tärinää aiheuttavan tilapäistä toimintaa ja koeluonteista toimintaa koskevien ilmoitusten käsittelyn, nitraatti-asetuksen mukaisten ilmoitusten käsittelyn sekä jätelain 100 §:n mukaisen jätteen keräys-toiminnan merkitsemisen jätehuoltorekisteriin.
- 2) Sisältää lausuntojen valmistelun ja antamisen, lautakunnan käsittelyyn valmisteltavat asiat, sekä muun lainsäädännön mukaiset ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan kuuluvat päätökset ja niihin liittyvät käsittelyt.
- 3) Ei sisällä ympäristöluvallisten maa-ainosalueiden valvontaa.
- 4) Sisältää muun lainsäädännön mukaisten ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan kuuluvien luvan- tai ilmoituksenvaraisten kohteiden määräaikaishallinnon.
- 5) Sisältää yleisöilmoitusten perusteella tehtävät muut tarkastukset sekä tilapäiseen tai koeluonteiseen toimintaan liittyvät kertaluonteiset valvontakäynnit sekä ylimääräiset tarkastukset valvontaohjelmaan merkityissä luvanvaraisissa, ilmoituksenvaraisissa tai rekisteröidyissä kohteissa.
- 6) Sisältää öljyvahinkojen jälkitorjuntaan kuuluvat tarkastuskäynnit ja tarkastuksen perusteella laaditut tarkastuspöytäkirjat.
- 7) Sisältää roskaantumisen ehkäisemiseksi tehtävät toimenpiteet, kuten tarkastuskäynnit, tarkastuksen perusteella laaditut tarkastuspöytäkirjat, annetut kehotukset ja kehotusten jälkivalvonnan.

Lautakuntaan kuuluu viisi jäsentä. Toimintavuoden 2025 aikana lautakunta kokoontui kaksi kertaa.

Lupa- ja valvontalautakunta	TA 2025	Muutokset TA 2025	Muutettu TA 2025	TOT 2025	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Henkilöstökulut	-1 105			-1 565	-460
Palvelujen ostot	-200			-60	141
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-30			-26	4
TOIMINTAKULUT	-1 335			-1 650	-316
TOIMINTAKATE	-1 335			-1 650	-316

Valtuuston asettamien tavoitteiden toteutuminen

Rakennustarkastuksen tavoitteet

Tavoite	Mittari / Tavoitearvo	Toteuma
Hakemusten käsittelyajat, uuden rakentamislain mukainen käsittelyaika max 3 kk (hakemuksessa oltava kaikki tarvittavat tiedot).	Lupapisteen kautta valmiin hakemuksen käsittelyajan laskeminen/ Kaikki käsittelyyn otetut valmiit hakemukset käsitelty max 3 kk:n aikana	Laki käsittelyajasta tullut voimaan 1.1.2026 alkaen, joten sitä ei ole voitu vielä käytännössä soveltaa. (3 kk koskee rakentamislupia, joissa

		suunnittelutehtävän vaatavuus vähäinen, tavanomainen tai vaativa /6 kk puhtaan siirtymän sijoittamisluvat ja kun suunnittelutehtävä on poikkeuksellisen tai erityisen vaativa). Käsittelyaika ei koske poikkeamis-, purkamis- eikä maisematyöluhia.
Kunnan hallintosäännön päivittäminen rakentamislain osalta, kun uusi rakentamislaki on voimassa.	Kunnanvaltuuston käsittely/hyväksyminen. / Hallintosääntö on päivitetty.	Kunnanvaltuusto on käsitellyt hallintosäännön päivityksen 11.12.2024 § 38.
Kunnan rakennusjärjestys tulee päivittää 31.12.2026 mennessä.	Kunnanhallituksen käsittely/hyväksyminen. / Rakennusjärjestys on päivitetty.	Rakennusjärjestystä ei ole päivitetty.
Paperisten rakennuslupapaperustusten ja -asiakirjojen sähköistäminen.	Toteumaprosentti / Asiakirjoista on sähköistetty yli 80 % 31.12.2025 mennessä.	Kaikki paperiset rakennuslupapaperustukset ja -asiakirjat on skannattu sähköiseen muotoon 31.12.2025 mennessä. Dokumenttien metatietojen päivitys on vielä kesken.

Ympäristövalvonnan tavoitteet

Tavoite	Mittari / Tavoitearvo	Toteuma
Valvottavien kohteiden kartointus ja merkintä ympäristötietojärjestelmä YLVA:an.	Kuinka suuri prosentuaalinen osuus valvottavista kohteista on saatu kirjattua YLVA:an. / Valvottavat kohteet on kartoitettu ja merkitty ympäristötietojärjestelmään 31.12.2025 mennessä.	100 %
Ympäristönvalvontasuunnitelman ja siihen liittyvän ympäristönvalvontaohjelman valmistuminen ja käyttöönotto.	Valvontasuunnitelman ja valvontaohjelman valmistumisaste. / Ympäristövalvontasuunnitelma ja -ohjelma on valmistunut ja käyttöön otettu 31.12.2025 mennessä.	Ympäristönvalvontasuunnitelma ja valvontaohjelma valmistuneet ja otettu käyttöön.
Ympäristönsuojelumääräysten laatimisen aloittaminen.	Laatiminen on aloitettu.	Laatimista ei ole aloitettu.

2.2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

TULOSLASKELMA	TA 2025	TP 2025	erotus	tot %	TP 2024
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	716 579,00	778 072,81	-61 493,81	108,60	475 786,25
Maksutuotot	25 100,00	29 940,78	-4 840,78	119,30	37 287,67
Tuet ja avustukset	84 902,00	112 022,10	-27 120,10	131,90	139 192,78
Muut toimintatuotot	768 496,43	748 225,33	20 271,10	97,40	562 132,64
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 595 077,43	1 668 261,02	-73 183,59	104,60	1 214 399,34
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-1 663 915,00	-1 691 160,99	27 245,99	101,60	-1 623 786,21
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-377 078,47	-346 421,00	-30 657,47	91,90	-361 104,22
Muut henkilösivukulut	-68 433,57	-50 114,47	-18 319,10	73,20	-45 633,11
Palvelujen ostot	-1 807 064,02	-1 593 760,40	-213 303,62	88,20	-1 485 014,41
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-804 770,00	-758 846,77	-45 923,23	94,30	-711 917,74
Avustukset	-215 000,00	-199 693,87	-15 306,13	92,90	-128 001,77
Muut toimintakulut	-712 706,43	-662 178,91	-50 527,52	92,90	-453 598,39
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-5 648 967,49	-5 302 176,41	-346 791,08	93,90	-4 809 055,85
TOIMINTAKATE	-4 053 890,06	-3 633 915,39	-419 974,67	89,60	-3 594 656,51
Verotulot	3 237 000,00	3 230 874,05	6 125,95	99,80	3 264 992,42
Valtionosuudet	895 788,00	879 226,05	16 561,95	98,20	804 977,25
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	2 000,00	1 771,66	228,34	88,60	1 967,66
Muut rahoitustuotot	14 200,00	10 326,05	3 873,95	72,70	9 197,46
Korkokulut	-76 000,00	-44 236,99	-31 763,01	58,20	-76 930,36
Muut rahoituskulut	-4 000,00	-33 987,56	29 987,56	849,70	-5 977,21
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHT.	-63 800,00	-66 126,84	2 326,84	103,60	-71 742,45
VUOSIKATE	15 097,94	410 057,87	-394 959,93	2 716,00	403 570,71
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot	-272 256,64	-275 608,01	3 351,37	101,20	-285 364,54
Satunnaiset erät					
TILIKAUDEN TULOS	-257 158,70	134 449,86	-391 608,56	-52,30	118 206,17
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	14 321,00	14 321,28	-0,28	100,00	14 321,28
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-242 837,70	148 771,14	-391 608,84	-61,30	132 527,45

2.2.3 Investointiosan toteutuminen

INVESTOINNIT	TA + muutokset 2025	TP 2025	erotus	tot %
Rakennukset				
Päiväkodin tilaratkaisu	-3 000,00	0,00	3 000,00	0,00
Uutela-Käsityökeskus ulkoal. sähkö	0,00	0,00	0,00	0,00
Katvelan kunnostus, kustannukset	-65 000,00	-48 963,80	16 036,20	75,33
Katvelan kunnostus, rahoitusosuus	50 000,00	50 000,00	0,00	100,00
Netto	-18 000,00	1 036,20	19 036,20	-5,76
Koneet ja kalusto				
Teknisentyön luokan koneet	-13 000,00	-13 199,02	-199,02	101,50
Netto	-13 000,00	-13 199,02	-199,02	101,50
INVESTOINNIT YHTEENSÄ				
Hankinnat yht.	-81 000,00	-62 162,82	18 837,20	76,74
Rahoitusosuudet	50 000,00	50 000,00	0,00	100,00
Myynnit yht.	0,00	0,00	0,00	0,00
Investointien netto	-31 000,00	-12 162,82	18 837,20	39,23

Rakennukset

Päiväkodin tilaratkaisu:

Osana kunnan sopeuttamistoimia aloitettiin kartoitus päiväkodin tilojen siirtämisestä kunnan omiin toimitiloihin. Toteutuksen kelpoisuutta ja alustavaa kustannusarviota varten toteutettiin syksyn 2024 ja vuoden 2025 aikana suunnittelua. Kunnanvaltuusto päätti 10.12.2025 §61 poistaa investoinnin vuoden 2026 talousarviosta. Investoinnin aikana kertyneet kustannukset 5 718e kirjattiin teknisen toimen kustannukseksi.

Uutela-Käsityökeskus ulkoalueen sähkö:

Käsityökeskus Uutelan uuteen ulkosähköpääkeskukseen ja sähköjen ulkovetoihin varattiin talousarviossa 10 000e. Kilpailutuksen myötä toteutuneet kustannukset jäivät 2 300e, joten ko. investointi siirrettiin muutostalousarviossa käyttötalouden kuluksi.

Katvelan kunnostus:

Katvela-Museolle varattiin talousarviossa 10 000e määräraha yläpohjan lisäeristämiseksi. Talousarvion vahvistuksen jälkeen kuntaan tuli tieto Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämästä ns. joululahjarahasta 100 000 euroa (Eräät valtion vuoden 2025 talousarviossa yksilöityihin käyttötarkoituksiin myönnettävät hankeavustukset 20.1.2025-20.3.2025). OKM on maksanut kunnalle 19.5.2025 50 000e avustuksen.

Vuonna 2025 Katvelaan on tehty sähköistyksen parantamista (suurennettu sähköliittymä ja uusi sähkökeskus yhteensä 7 577e), muutettu lämmitysmuoto öljylämmityksestä maalämpöön (yhteensä 38 258e) sekä yläpohjan lisälämmöneristys, joka toteutettiin puhallusvillalla (yhteensä 3 129e). Katvelan kunnostus jatkuu vuonna 2026 vesikaton kunnostuksella sekä ikkunoiden ja ulkuvorauksen kunnostuksella / puhdistuksella ja maalauksella.

Koneet ja kalusto

Teknisentyön luokan työkoneiden ja turvallisuuden parantamiseen varattiin muutostalousarviossa 13 000 e määräraha.

2.2.4 Rahoitusosan toteutuminen

RAHOITUSLASKELMA	TA 2025	TP 2025	erotus	tot %	TP 2024
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Vuosikate	15 097,94	410 057,87	-394 959,93	2 716,00	403 570,71
Tulorahoituksen korjaukset	0,00	25 224,21	-25 224,21	0,00	-18 660,02
TOIMINNAN RAHAVIRTA	15 097,94	435 282,08	-420 184,14	2 883,10	384 910,69
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-81 000,00	-62 162,82	-18 837,18	76,70	-97 214,58
Rah.osuudet investointimenoiksi	50 000,00	50 000,00	0,00	100,00	19 305,00
Pys.vast.hyöd.luovutustulot	0,00	0,00	0,00	0,00	30 255,00
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-31 000,00	-12 162,82	-18 837,18	39,20	-47 654,58
Toiminnan ja invest. rahavirta	-15 902,06	423 119,26	-439 021,32	-2 660,80	337 256,11
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaam.vähennykset	19 600,00	42 700,00	-23 100,00	217,90	19 600,00
Antolainauksen muutokset	19 600,00	42 700,00	-23 100,00	217,90	19 600,00
Lainakannan muutokset					
Pitkäaik.lainojen lisäys	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pitkäaik.lainojen vähennys	-210 000,00	-210 000,00	0,00	100,00	-285 000,00
Lyhytaik.lainojen muutos	0,00	-300 000,00	300 000,00	0,00	300 000,00
Lainakannan muutokset	-210 000,00	-510 000,00	300 000,00	242,90	15 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiant.var.ja po:n muut	0,00	22 064,00	-22 064,00	0,00	-13 012,20
Saamisten muutos	0,00	49 318,66	-49 318,66	0,00	-40 035,60
Korottomien velkojen muutos	0,00	26 576,18	-26 576,18	0,00	-56 301,56
Muut maksuvalmiuden muutokset	0,00	97 958,84	-97 958,84	0,00	-109 349,36
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-190 400,00	-369 341,16	178 941,16	194,00	-74 749,36
RAHAVAROJEN MUUTOS	-206 302,06	53 778,10	-260 080,16	-26,10	262 506,75
Rahavarojen muutos	0,00	-53 778,10	53 778,10	0,00	-262 506,75

2.2.5 Yhteenveto valtuuston hyväksymien sitovien erien toteutumisesta

N=sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B=bruttomääräraha/-tuloarvio

	sitovuus	muutettu TA 2025	TP 2025	poikkeama
Käyttötalousosa				
Keskusvaalilautakunta	N	-5 051	-7 007	-1 957
Tarkastuslautakunta	N	-14 052	-16 368	-2 317
Kunnanvaltuusto	N	-18 847	-26 580	-7 733
Kunnanhallitus	N	-1 080 090	-974 716	105 374
Sivistyspalvelut	N	-2 616 852	-2 525 755	91 097
Tekniset palvelut	N	-317 664	-81 838	235 826
Lupa- ja valvontalautakunta	N	-1 335	-1 650	-315
Käyttötalousosa yhteensä		-4 053 890	-3 633 915	419 975
Tuloslaskelmaosa				
Verotulot	B	3 237 000	3 230 874	-6 126
Valtionosuudet	B	895 788	879 226	-16 562
Korkotuotot	B	2 000	1 772	-228
Muut rahoitustuotot	B	14 200	10 326	-3 874
Korkokulut	B	-76 000	-44 237	31 763
Muut rahoituskulut	B	-4 000	-33 988	-29 988
Tulorahoituksen korjaukset	B	0	25 224	25 224
Tuloslaskelmaosa yhteensä		4 068 988	4 069 197	209
Investointiosa				
Maa- ja vesialueet	N	0	0	0
Osakkeet ja osuudet	N	0	0	0
Liikenneväylät	N	0	0	0
Koneet ja kalusto	N	-13 000	-13 199	-199
Rakennukset	N	-18 000	1 036	19 036
Kiinteät rakenteet ja laitteet	N	0	0	0
Muut pitkävaikuttavat menot	N	0	0	0
Investointiosa yhteensä		-31 000	-12 163	18 837
Rahoitusosa				
Antolain. muutokset	B	19 600	42 700	23 100
Antolainasaamisten lisäys	B	0	0	0
Antolainas. vähennys	B	19 600	42 700	23 100
Lainakannan muutoks.	B	-210 000,00	-510 000,00	-300 000
Pitkäaik.lainojen lisäys	B	0	0	0
Pitkäaik.lainojen vähennys	B	-210 000,00	-210 000,00	0
Lyhytaik. lainojen muutos	B	0	-300 000,00	-300 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	B	0	97 959	97 959
Rahoitusosa yhteensä		-190 400	-369 341	-178 941
Yhteensä vaikutus maksuvalmiuteen		-206 302	53 778	260 080

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 Tuloslaskelma (ulkoinen)

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2025		1.1.-31.12.2024	
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	620 850,44		333 288,74	
Maksutuotot	29 940,78		37 287,67	
Tuet ja avustukset	11 2022,1		139 192,78	
Muut toimintatuotot	232 717,42		294 037,55	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ		995 530,74		803 806,74
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-1 691 160,99		-1 623 786,21	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-34 6421		-361 104,22	
Muut henkilösivukulut	-501 14,47		-45 633,11	
Palvelujen ostot	-1 593 760,4		-1 485 014,41	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-601 624,4		-569 420,23	
Avustukset	-199 693,87		-128 001,77	
Muut toimintakulut	-14 6671		-185 503,30	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ		-4 629 446,13		-4 398 463,25
TOIMINTAKATE		-3 633 915,39		-3 594 656,51
Verotulot		3 230 874,05		3 264 992,42
Valtionosuudet		879 226,05		804 977,25
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	1 771,66		1 967,66	
Muut rahoitustuotot	10 326,05		9 197,46	
Korkokulut	-44 236,99		-76 930,36	
Muut rahoituskulut	-33 987,56		-5 977,21	
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHT.		-66 126,84		-71 742,45
VUOSIKATE		410 057,87		403 570,71
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunn.mukaiset poistot	-275 608,01		-285 364,54	
Arvonalentumiset	0,00		0,00	
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot	0,00		0,00	
SATUNNAISET ERÄT YHTEENSÄ		0,00		0,00
TILIKAUDEN TULOS		134 449,86		118 206,17
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)		14 321,28		14 321,28
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		148 771,14		132 527,45

3.2 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA	1.1.-31.12.2025		1.1.-31.12.2024	
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Vuosikate	410 057,87		403 570,71	
Tulorahoituksen korjaukset	25 224,21		-18 660,02	
TOIMINNAN RAHAVIRTA		435 282,08		384 910,69
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investointimenot	-62 162,82		-97 214,58	
Rah. osuudet investointimenoihin	50 000,00		19 305,00	
Pys.vast.hyöd.luovutustulot	0,00		30 255,00	
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		-12 162,82		-47 654,58
Toiminnan ja invest. rahavirta		423 119,26		337 256,11
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaam.lisäykset	0,00		0,00	
Antolainasaam.vähennykset	42 700,00		19 600,00	
Antolainauksen muutokset		42 700,00		19 600,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaik.lainojen vähennys	-210 000,00		-285 000,00	
Lyhytaik.lainojen muutos	-300 000,00		300 000,00	
Lainakannan muutokset		-510 000,00		15 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiant.var.ja po:n muut	22 064,00		-13 012,20	
Saamisten muutos	49 318,66		-40 035,60	
Korottomien velkojen muutos	26 576,18		-56 301,56	
Muut maksuvalmiuden muutokset		97 958,84		-109 349,36
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		-369 341,16		-74 749,36
RAHAVAROJEN MUUTOS		53 778,10		262 506,75
Rahavarat 31.12.	1 690 213		1 636 435	
Rahavarat 1.1.	1 636 435		1 373 928	
Rahavarojen muutos		-53 778,10		-262 506,75

3.3 Tase

TASE	1.1.-31.12.2025		1.1.-31.12.2024	
VASTAAVAA				
A PYSYVÄT VASTAAVAT				
I Aineettomat hyödykkeet				
1. Aineettomat oikeudet	2 952,13		29 893,29	
2. Muut pitkävaikutteiset meno	0,00		0,00	
Aineettomat hyödykkeet yht.		2 952,13		29 893,29
II Aineelliset hyödykkeet				
1. Maa- ja vesialueet	945 607,37		945 607,37	
2. Rakennukset	3 184 234,96		3 362 958,76	
3. Kiinteät rakenteet ja laitt	369 680,18		434 197,29	
4. Koneet ja kalusto	28 163,29		20 390,21	
6. Ennakkomaksut ja kesk.eräis	-1 036,20		5 464,50	
Aineelliset hyödykkeet yht		4 526 649,60		4 768 618,13
III Sijoitukset				
1. Osakkeet ja osuudet	1 524 637,10		1 524 137,10	
3. Muut lainasaamiset	162 465,80		224 925,51	
4. Muut saamiset	60 000,00		60 000,00	
Sijoitukset yhteensä		1 747 102,90		1 809 062,61
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		6 276 704,63		6 607 574,03
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT				
2. Lahjoitusrahastojen varat	11 085,69		31 259,29	
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHT		11 085,69		31 259,29
C VAIHTUVAT VASTAAVAT				
I Vaihto-omaisuus				
II Saamiset				
Pitkäaikaiset saamiset				
1. Myyntisaamiset	8 750,00		16 250,00	
2. Lainasaamiset	0,00		0,00	
3. Muut saamiset	0,00		4 552,12	
Pitkäaik.saamiset yhteensä		8 750,00		20 802,12
Lyhytaikaiset saamiset				
1. Myyntisaamiset	87 699,13		100 460,12	
2. Lainasaamiset	28 742,94		134 354,36	
3. Muut saamiset	44 205,89		27 462,40	
4. Siirtosaamiset	90 049,39		26 187,01	
Lyhytaikaiset saamiset yht.		250 697,35		288 463,89
Saamiset yhteensä		259 447,35		309 266,01

III Rahoitusarvopaperit			
1. Osakkeet ja osuudet	1 009,20		1 009,20
2. Sijoitukset rahamarkkinains	734 221,73		742 513,04
Rahoitusarvopaperit yht.		735 230,93	743 522,24
IV Rahat ja pankkisaamiset			
Rahat ja pankkisaamiset yht.		954 982,20	892 912,79
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		1 949 660,48	1 945 701,04
VASTAAVAA YHTEENSÄ		8 237 450,80	8 584 534,36
VASTATTAVAA			
A OMA PÄÄOMA			
I Peruspääoma	-3 080 091,41		-3 080 091,41
IV Ed.tilikausien yli/alijäämä	-1 742 508,98		-1 609 981,53
V Tilikauden yli/alijäämä	-148 771,14		-132 527,45
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		-4 971 371,53	-4 822 600,39
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET			
1. Poistoero	-465 440,89		-479 762,17
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.YHT		-465 440,89	-479 762,17
C PAKOLLISET VARAUKSET			
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
2. Lahjoitusrahastojen pääoma	-83 242,55		-81 352,15
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHT.		-83 242,55	-81 352,15
E VIERAS PÄÄOMA			
I Pitkäaikainen			
2. Lainat vakuutus- ja rah.lai	-720 000,00		-880 000,00
4. Lainat muilta luotonantajil	0,00		0,00
Pitkäaikainen vieras po. yht.		-720 000,00	-880 000,00
II Lyhytaikainen			
1. Joukkovelkakirjalainat	-1 150 000,00		-1 450 000,00
2. Lainat rahoitus- ja vak.lai	-160 000,00		-210 000,00
5. Saadut ennakot	-26 162,20		-44 729,13
6. Ostovelat	-324 360,99		-282 030,77
7. Liittymismaks. ja muut vela	-38 534,30		-39 760,24
8. Siirtovelat	-298 338,34		-294 299,51
Lyhytaikainen vieras po. yht.		-1 997 395,83	-2 320 819,65
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		-2 717 395,83	-3 200 819,65
VASTATTAVAA		-8 237 450,80	-8 584 534,36

3.4 Konsernilaskelmat

Konsernin tuloslaskelma

Konsolidoitu tuloslaskelma ja tase		
ACT - 12 - 2025 - Ristijärvi-konserni (24) - EUR		
Datan merkit: tuotot (+), kulut (-), tase (+)	01.01.2025-31.12.2025	01.01.2024-31.12.2024
TULOSLASKELMA		
<u>Toimintatuotot</u>		
Myyntituotot	1 172 015,17	916 108,65
Maksutuotot	29 940,78	37 287,67
Tuet ja avustukset	124 102,69	158 079,17
Muut toimintatuotot	225 042,38	267 788,15
Toimintatuotot	1 551 101,02	1 379 263,64
Valmisteverastojen muutos		
Valmistus omaan käyttöön		
<u>Toimintakulut</u>		
<u>Henkilöstökulut</u>		
Palkat ja palkkiot	-1 764 555,40	-1 693 007,70
Eläkekulut	-358 047,18	-372 150,92
Muut henkilösivukulut	-51 869,56	-47 187,82
Henkilöstökulut	-2 174 472,14	-2 112 346,44
Palvelujen ostot	-1 713 287,13	-1 624 798,59
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-610 020,07	-579 569,70
Avustukset	-201 141,19	-130 304,71
Muut toimintakulut	-316 187,04	-339 608,36
Toimintakulut	-5 015 107,58	-4 786 627,78
Toimintakulut	-5 015 107,58	-4 786 627,78
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-14 337,26	6 468,99
TOIMINTAKATE	-3 478 343,81	-3 400 895,16
Verotulot	3 223 368,00	3 257 369,84
Valtionosuudet	879 226,05	804 977,25
<u>Rahoitustuotot ja -kulut</u>		
Korkotuotot	2 668,49	530,28
Muut rahoitustuotot	10 232,37	9 178,36
Korkokulut	-78 132,21	-125 331,27

Muut rahoituskulut	-35 833,29	-8 292,20
Rahoitustuotot ja -kulut	-101 064,64	-123 914,83
VUOSIKATE	523 185,59	537 537,10
<u>Poistot ja arvonalentumiset</u>		
Suunnitelman mukaiset poistot	-378 605,76	-385 265,28
Omistuksen eliminointierot	7 418,43	84 988,16
Arvonalentumiset		
Poistot ja arvonalentumiset	-371 187,32	-300 277,12
<u>Satunnaiset erät</u>		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Satunnaiset erät		
TILIKAUDEN TULOS	151 998,27	237 259,98
Poistoeron muutos	0,00	0,00
Varausten muutos		
Rahastojen muutos	1 282,52	2 124,68
Tilinpäätössiirrot	1 282,52	2 124,68
Tilikauden verot	-10 492,79	-15 732,83
Laskennalliset verot		
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	-558,59	-4 714,15
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	142 229,40	218 937,68

Konsernin tase

Konsolidoitu tuloslaskelma ja tase		
ACT - 12 - 2025 - Ristijärvi-konserni (24) - EUR		
Datan merkit: tuotot (+), kulut (-), tase (+)	01.01.2025-31.12.2025	01.01.2024-31.12.2024
TASE	0,00	0,00
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
<u>Aineettomat hyödykkeet</u>		
Aineettomat oikeudet	66 624,67	93 875,49
Konserniliikearvo		
Muut pitkävaikutteiset menot	2 682,06	2 682,06
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet		
Aineettomat hyödykkeet	69 306,73	96 557,55
<u>Aineelliset hyödykkeet</u>		
Maa- ja vesialueet	945 607,37	945 607,37
Rakennukset	3 828 682,44	4 065 566,92
Kiinteät rakenteet ja laitteet	474 212,74	530 643,71
Koneet ja kalusto	64 478,94	72 160,43
Muut aineelliset hyödykkeet	54 744,38	70 751,98
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4 738,25	10 784,88
Aineelliset hyödykkeet	5 372 464,11	5 695 515,30
<u>Sijoitukset</u>		
Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä	0,00	0,00
Kuntayhtymäosuudet	0,00	0,00
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	195 392,21	209 729,47
Liikelaitosten peruspääomaosuudet		
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonorotukset	74 169,35	75 485,16
Joukkovelkakirjasaamiset		
Muut lainasaamiset	0,00	19 759,71
Muut saamiset	60 371,30	60 102,17
Sijoitukset	329 932,87	365 076,52
PYSYVÄT VASTAAVAT	5 771 703,72	6 157 149,37
<u>TOIMEKSIANTOJEN VARAT</u>		
Valtion toimeksiannot	55 049,60	105 740,81
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	11 085,69	31 259,29
Muut toimeksiantojen varat		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	66 135,29	137 000,10

VAIHTUVAT VASTAAVAT		
<u>Vaihto-omaisuus</u>		
Aineet ja tarvikkeet		
Keskeneräiset tuotteet		
Valmiit tuotteet	435,56	435,56
Muu vaihto-omaisuus		
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta		
Vaihto-omaisuus	435,56	435,56
<u>Saamiset</u>		
<u>Pitkäaikaiset saamiset</u>		
Myyntisaamiset	8 750,00	16 250,00
Lainasaamiset	11 898,06	11 898,06
Laskennalliset verosaamiset		
Saamiset kunnalta		
Muut saamiset	0,00	4 552,12
Siirtosaamiset	4 517,78	
Pitkäaikaiset saamiset	25 165,84	32 700,18
<u>Lyhytaikaiset saamiset</u>		
Myyntisaamiset	104 107,65	112 529,26
Lainasaamiset	28 742,94	134 354,36
Laskennalliset verosaamiset		
Saamiset kunnalta		
Muut saamiset	45 307,18	29 279,20
Siirtosaamiset	97 861,83	36 102,35
Lyhytaikaiset saamiset	276 019,60	312 265,18
Saamiset	301 185,44	344 965,35
<u>Rahoitusarvopaperit</u>		
Osakkeet ja osuudet	1 716,20	1 716,20
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	734 221,73	742 513,04
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Muut arvopaperit		
Rahoitusarvopaperit	735 937,93	744 229,24
Rahat ja pankkisaamiset	1 874 986,39	1 775 854,47
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 912 545,32	2 865 484,62
VASTAAVAA	8 750 384,32	9 159 634,09

VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	3 080 091,41	3 080 091,41
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma		
Ylikurssirahasto		
Arvonkorotusrahasto		
Muut omat rahastot	8 038,51	9 321,02
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) (pl. muuntoerot)	1 287 956,44	1 069 018,75
Muuntoerorahasto		
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	1 287 956,44	1 069 018,75
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	142 229,40	218 937,68
OMA PÄÄOMA	4 518 315,75	4 377 368,87
VÄHEMMISTÖOSUUDET	16 701,80	24 061,64
KONSERNIRESERVI		
<u>POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET</u>		
Poistoero	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset		
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0,00	0,00
<u>PAKOLLISET VARAUKSET</u>		
Eläkevaraukset		
Muut pakolliset varaukset	18 304,61	19 054,89
PAKOLLISET VARAUKSET	18 304,61	19 054,89
<u>TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT</u>		
Valtion toimeksiannot	55 051,00	105 742,13
Lahjoitusrahastojen pääomat	83 242,55	81 352,15
Muut toimeksiantojen pääomat	4 130,14	4 130,14
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	142 423,69	191 224,42
VIERAS PÄÄOMA		
<u>Pitkäaikainen vieras pääoma</u>		
<u>Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma</u>		
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 937 682,78	2 099 143,75
Pääomalainat	0,00	0,00
Lainat kunnalta	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta		

Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	1 937 682,78	2 099 143,75
<u>Pitkäaikainen koroton vieras pääoma</u>		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Korottomat velat kunnalta		
Liittymismaksut ja muut velat		
Siirtovelat		
Laskennalliset verovelat		
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma		
Pitkäaikainen vieras pääoma	1 937 682,78	2 099 143,75
<u>Lyhytaikainen vieras pääoma</u>		
<u>Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma</u>		
Joukkovelkakirjalainat	1 150 000,00	1 450 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	193 154,24	239 009,01
Pääomalainat		
Lainat kunnalta	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä		0,00
Lainat muilta luotonantajilta		
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	1 343 154,24	1 689 009,01
<u>Lyhytaikainen koroton vieras pääoma</u>		
Saadut ennakot	56 647,56	73 801,16
Ostovelat	348 444,93	318 021,13
Korottomat velat kunnalta		
Liittymismaksut ja muut velat	45 100,49	46 290,91
Siirtovelat	323 608,46	321 658,30
Laskennalliset verovelat		
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	773 801,45	759 771,51
Lyhytaikainen vieras pääoma	2 116 955,69	2 448 780,52
VIERAS PÄÄOMA	4 054 638,47	4 547 924,28
VASTATTAVAA	8 750 384,32	9 159 634,09

Konsernin rahoituslaskelma

Konsolidoitu rahoituslaskelma		
ACT - 12 - 2025 - Ristijärvi-konserni (24) - EUR		
	01.01.2025-31.12.2025	01.01.2024-31.12.2024
Toiminnan rahavirta		
VUOSIKATE	523 185,59	537 537,10
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot	-10 492,79	-15 732,83

Tulorahoituksen korjauserät	32 134,99	-24 314,89
Toiminnan rahavirta	544 827,80	497 489,38
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-78 912,71	-119 218,77
Rahoitusosuudet investointimenoihin	50 608,96	19 305,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 527,51	14 155,65
Investointien rahavirta	-25 776,25	-85 758,12
Toiminnan ja investointien rahavirta	519 051,55	411 731,26
Rahoituksen rahavirta		
<u>Antolainauksen muutokset</u>		
Antolainasaamisten lisäykset	-269,13	
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Antolainauksen muutokset	-269,13	0,00
<u>Lainakannan muutokset</u>		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	15 671,80	7 840,52
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-211 899,60	-292 618,80
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-311 087,94	303 828,25
Lainakannan muutokset	-507 315,74	19 049,96
<u>Oman pääoman muutokset</u>		
Oman pääoman muutokset	0,00	16 061,27
Muutokset vähemmistön osuudessa	0	
Oman pääoman muutokset	0,00	16 061,27
<u>Muut maksuvalmiuden muutokset</u>		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	22 064,08	-13 012,92
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos	43 817,11	-46 966,41
Korottomien velkojen muutos	13 492,74	-56 222,25
Muut maksuvalmiuden muutokset	79 373,94	-116 201,58
Rahoituksen rahavirta	-428 210,94	-81 090,34
Rahavarojen muutos	90 840,61	330 640,92
Rahavarat 31.12.00	2 610 924,32	2 520 083,71
Rahavarat 1.01	2 520 083,71	2 189 442,79
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	0,00	0,00
Rahavarojen muutos	90 840,61	330 640,92
Yritysjärjestelyssä tulleet/lähteneet rahavarat	0,00	0,00

4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

4.1.1 Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointeihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kunnanvaltuuston hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on hallinto- ja laitosrakennusten sekä vedenjakelu- ja viemäriverkoston poistoajankoja tarkistettu 1.1.2012 alkaen. Muutos on perustunut hyödykkeiden taloudellisen pitoajan uudelleenarviointiin.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaistenpoistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen painotetun keskihankintahinnan tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty asianomaisen hyödykkeiden hankintameno vähennykseksi.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikaudet ovat vertailukelpoisia keskenään.

4.1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimisperusteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt sekä osakkuusyhteisö Ristijärven Vesi- osuuskunta. Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja veroperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomana ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Keskinäisten omistusten eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmin tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöksen liitteenä esitetään perusteltu selostus, jos konsernitilinpäätöksen laatimisessa ei ole noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikaudet ovat vertailukelpoisia keskenään.

4.2 Tuloslaskelman liitetiedot

Liitetieto 6

Toimintatuotot tehtävääalueittain				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Yleishallinto	20 232	90 268	20 232	106 869
Sosiaali- ja terveystoimet				
Opetus- ja kulttuuripalvelut	144 477	195 110	144 477	195 116
Yhdyskuntapalvelut	916 663	586 796	830 821	501 822
Muut palvelut	469 729	507 090		
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	<i>1 551 101</i>	<i>1 379 264</i>	<i>995 531</i>	<i>803 807</i>

Liitetieto 7

Verotulojen erittely		
	2025	2024
Kunnan tulovero	1 934 599	2 006 536
Osuus yhteisöveron tuotosta	382 440	344 920
Kiinteistövero	913 835	913 537
Kaivosmineraalivero		
<i>Verotulot yhteensä</i>	<i>3 230 874</i>	<i>3 264 992</i>

Liitetieto 8

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely		
	2025	2024

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	863 186	705 174
<i>Siitä:</i> Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	470 743	419 727
<i>Siitä:</i> Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0	58 000
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-200 264	-189 898
Verotulomenetysten korvaus	216 304	289 701
<i>Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä</i>	<i>879 226</i>	<i>804 977</i>

Liitetieto 9

Palvelujen ostojen erittely		
	2025	2024
Asiakaspalvelujen ostot	1 423	127
Muiden palvelujen ostot	1 592 338	14 850 013
<i>Kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	<i>1 593 760</i>	<i>14 850 140</i>

Liitetieto 10

Kunta ei ole antanut tukia valtuustoryhmille.

Valtuustoryhmille annetut tuet		
	2025	2024
Valtuustoryhmä 1		
Valtuustoryhmä 2		
Valtuustoryhmä 3		
Valtuustoryhmä 4		
Valtuustoryhmä 5		
Valtuustoryhmä 6		
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Kunnan oma selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Liite 4 / Khall 12.11.2012

Liite 3 / Kvalt 28.11.2012

RISTIJÄRVEN KUNNAN POISTO-OHJELMA

	Poisto-ohjelma	Yleisohje
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettoman oikeudet	Tasapoisto 5 vuotta	5 – 20 v ¹
Muut pitkävaikutteiset menot		2 – 5 v
Perustamis- ja järjestelymenot	Tasapoisto 2 vuotta	
Tutkimus- ja keittämismenot	Tasapoisto 2 vuotta	
Konserniliikvaihto	Tasapoisto 2 vuotta	
Liikearvo	Tasapoisto 2 vuotta	
Atk-ohjelmistot	Tasapoisto 2 vuotta	
Muut	Tasapoisto 2 vuotta	
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	ei poistoa	ei poistoa
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	Tasapoisto 20 vuotta	20 – 50 v
Tehdas- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto 20 vuotta	20 – 30 v
Talusrakennukset	Tasapoisto 10 vuotta	10 – 20 v
Vapaa-ajan rakennukset	Tasapoisto 20 vuotta	20 – 30 v
Asuinrakennukset	Tasapoisto 30 vuotta	30 – 50 v
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	Menojäännöspoisto 20 %	15 % - 20 %
Sillat, laiturit ja uimalat	Menojäännöspoisto 25 %	10 % - 25 %
Muut maa- ja vesirakenteet	Menojäännöspoisto 20 %	10 % - 20 %
Vedenjakeluverkosto	Menojäännöspoisto 10 %	7 % - 10 %
Viemäriverkosto	Menojäännöspoisto 10 %	7 % - 10 %
Kaukolämpöverkko	Menojäännöspoisto 15 %	10 % - 15 %
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistus	Menojäännöspoisto 20 %	15 % - 20 %
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	Menojäännöspoisto 22 %	20 % - 22 %
Maakaasuverkko	Menojäännöspoisto 15 %	12 % - 15 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	Menojäännöspoisto 20 %	15 % - 20 %
Sähkö-, vesi-, yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	Menojäännöspoisto 25 %	15 % - 25 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	Menojäännöspoisto 20 %	15 % - 20 %
Liikenteen ohjauslaitteet	Menojäännöspoisto 25 %	20 % - 25 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Menojäännöspoisto 25 %	20 % - 25 %
Koneet ja kalusto		
Rautaiset alukset	Tasapoisto 15 vuotta	15 - 20 v

¹ Erityisestä syystä voi olla enintään 20 v.

	Poisto-ohjelma	Yleisohje
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	Tasapoisto 8 vuotta	8 - 15 v
Muut kuljetusvälineet	Tasapoisto 4 vuotta	4 - 7 v
Muut liikkuvat työkoneet	Tasapoisto 5 vuotta	5 - 10 v
Muut raskaat koneet	Tasapoisto 10 vuotta	10 - 15 v
Muut kevyet koneet	Tasapoisto 5 vuotta	5 - 10 v
Sairaala- , terveydenhuolto- yms. laitteet	Tasapoisto 5 vuotta	5 - 15 v
Atk-laitteet	Tasapoisto 3 vuotta	3 - 5 v
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto 3 vuotta	3 - 5 v
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto	käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa	
Pysyvien vastaavien sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa	

Poistosuunnitelman perusteet

Tätä poistosuunnitelmaa noudatetaan sellaisten hyödykkeiden poistoihin, joiden poistolaskenta alkaa 1.1.2012 (valmistuminen 31.12.2011 tai sen jälkeen) ja sitä aikaisemmin valmistuneiden hyödykkeiden poistoperusteena on kunnanvaltuuston 17.12.1996 hyväksymä poistosuunnitelma.

Kunnanhallitus voi tehdä teknis-taloudellisilla perusteilla hyödykekohtaisesti tästä poikkeavan poistosuunnitelman kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen mukaisten poistoaikojen rajoissa.

Liitetieto 12

Pakollisten varausten muutokset				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Ristijärven kunnan pakollinen varaus 1.1.	0	0	0	0
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Pakollinen varaus 31.12.	0	0	0	0
Kainuun jätehuollon kuntayhtymän				
Ennallistamisvaraus 1.1.	15 778	14 964	0	0
Lisäykset tilikaudella	1 221	814		
Vähennykset tilikaudella				
Ennallistamisvaraus 31.12.	16 999	15 778	0	0
Kainuun jätehuollon kuntayhtymä				
Kierrätyspolttoainevaraus 1.1.	3 277	3 277	0	
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella	-1 971			
Ei-suojaava koronvaihtosopimus 31.12	1 306	3 277	0	0
Sote Potilasvahinkovakuutusvaraus 1.1.	0	0	0	
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Potilasvahinkovakuutusvaraus 31.12.	0	0	0	0

Sote muu pakollinen varaus 1.1.	0	0		
Lisäykset tilikaudella		0		
Vähennykset tilikaudella		0		
Potilasvahinkovakuutusvaraus 31.12.	0	0		
<i>Pakolliset varaukset yhteensä</i>	<i>18 305</i>	<i>19 055</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Liitetieto 13

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot		18 660	0	18 660
Rakennusten luovutusvoitot			0	0
Muut luovutusvoitot	1 212			
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	<i>1 212</i>	<i>18 660</i>	<i>0</i>	<i>18 660</i>
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialuiden luovutustappiot			0	0
Rakennusten luovutustappiot			0	0
Muut luovutustappiot				
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Satunnaiset tuotot				
<i>Satunnaiset tuotot yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Satunnaiset kulut				
xxx luovutustappio				
xxx toiminnan lopettamisesta johtuva				
<i>Satunnaiset kulut yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Liitetieto 14

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2025	2024
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä		
Osinkotuotot muista yhteisöistä	3 013	3 171
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	780	1 023
<i>Yhteensä</i>	<i>3 793</i>	<i>4 194</i>

Liitetieto 15

Erityy poistoeron muutoksista		
	2025	2024
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	-14 321	-14 321

Suunnitelman mukaisten ja verotuspoistojen erotus (- tai +)		
Poistoeron muutokset yhteensä	-14 321	-14 321

4.3 Taseen liitetiedot

4.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Kuluksi kirjaamattomia menoja ja pääoma-alennuksia ei ole ollut.
Arvonkorotuksia ei ole tehty.
Korkomenoja ei ole luettu hyödykkeen hankintameno.

Liitetieto 18

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet											
	Aineettomat hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet						
	Aineetto- mat oikeu- det	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Ennakkok- maksut	Yhteensä	Maa- ja vesi- alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja ka- lusto	Muut ai- neel. hyödyk- keet	En- nakkok- maksut ja kesk.er.h	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 31.12.2024	29 893	0	0	29 893	945 607	3 362 959	434 197	20 390	0	5 465	4 768 618
Lisäykset tilikauden aikana	0			0	0	0	0	0	0	62 163	62 163
Rahoitusosuudet tilikaudella	0			0	0	0	0	0	0	-50 000	-50 000
Vähennykset tilikauden aikana	0			0	0	0	0	0	0	-5 465	-5 465
Siirrot erien välillä	0			0	0	0	0	13 199	0	-13 199	0
Tilikauden poisto	-26 941			-26 941	0	-178 724	-64 517	-5 426	0		-248 667
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0			0	0	0	0	0	0	0	0
Aktivoidut korkomenot	0			0	0	0	0	0	0	0	0
Poistamaton hankintameno 31.12.	2 952	0	0	2 952	945 607	3 184 235	369 680	28 163	0	-1 036	4 526 650
Arvonkorotukset	0			0	0	0	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 952	0	0	2 952	945 607	3 184 235	369 680	28 163	0	-1 036	4 526 650
Olennaiset lisäpoistot Erittely olennaisista lisäpoistoista											

Maa- ja vesialueet erittely				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	39 399	39 399	39 399	39 399
Muut maa- ja vesialueet	906 208	906 208	906 208	906 208
<i>Maa- ja vesialueet yhteensä</i>	<i>945 607</i>	<i>945 607</i>	<i>945 607</i>	<i>945 607</i>

Pysyvien vastaavien sijoitukset					
	Osakkeet ja osuudet				
	Osakkeet konserni-yhtiöt	Osakkeet omistus-yht yhteisöt	Kunta- yhtiö- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 451 748	1 720	27 062	43 608	1 524 137
Lisäykset		500			500
Vähennykset					0
Siirrot erien välillä					0
Hankintameno 31.12.	1 451 748	2 220	27 062	43 608	1 524 637
Arvonlennukset					0
Arvonkorotukset					0
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 451 748	2 220	27 062	43 608	1 524 637

Pysyvien vastaavien sijoitukset				
	Jvk,- muut laina- ja muut saamiset (jvk-saamisia ei ole)			
	Saamiset konserni-yhtiöt	Saamiset kunta- yhtiöt	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	205 166		79 760	284 926
Lisäykset				0
Vähennykset	-42 700			-42 700
Siirrot erien välillä				0
Hankintameno 31.12.	162 466	0	79 760	242 226
Arvonlennukset			-19 760	-19 760
Arvonkorotukset				0
Kirjanpitoarvo 31.12.	162 466	0	60 000	222 466

Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset	Kirjanpitoarvo 31.12.2024	Tilinavaus 1.1.2025	Tasearvo 1.1.	Lisäykset tilikaudella	Vähennykset tilikaudella	Tasearvo 31.12.	Kunnan osuus kuntayhtymän peruspääomasta	Ero
Kainuun jätehuollon kuntayhtymä	18 248,22	18 248,22	18 248,22			18 248,22		
Kainuun Liitto	8 813,69	8 813,69	8 813,69			8 813,69		

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhtiöt						
Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus-osuus	Konsernin omistus-osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt						
Osuuskunta Seniorisilta	1942659-7	88,2	88,2	28	10	4
Ristijärven Vuokratalot Oy	1934594-9	100	100	276	1 377	10
Kuntayhtymät						
Kainuun jätehuollon kuntayhtymä	1744356-1	2,04	2,04	32	122	-3
Kainuun liitto	2496992-4	1,89	1,89	49	9	3
Osakkuusyhteisöt						
Vesihuolto-osuuskunta (yhdistelemätön)	0189568-6	29,9	47,86			
Yhteensä				385	1 518	15

Liitetieto 22

Saamisten erittely				
	2025		2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		19 083		25 492
Lainasaamiset	162 466		205 166	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				537
<i>Yhteensä</i>	<i>162 466</i>	<i>19 083</i>	<i>205 166</i>	<i>26 029</i>
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		447		641
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>447</i>	<i>0</i>	<i>641</i>
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset		283		
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>283</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Saamiset yhteensä	162 466	19 812	205 166	26 671

Liitetieto 24

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Etukäteen maksetut vuokratulot				
<i>Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	2 292	15 401	447	16 042
Kelan korvaus työterveyshuollosta	16 682	8 240	16 559	8 125
EU-tuet ja avustukset		0		
Muut tulojäämät	78 451	11 834	73 044	2 020
<i>Tulojäämät yhteensä</i>	<i>97 862</i>	<i>35 474</i>	<i>90 049</i>	<i>26 187</i>
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	<i>97 862</i>	<i>35 474</i>	<i>90 049</i>	<i>26 187</i>

4.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 24

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	3 080 091	3 080 091	3 080 091	3 080 091
Lisäykset			0	0
Vähennykset			0	0
Peruspääoma 31.12.	3 080 091	3 080 091	3 080 091	3 080 091
Arvonkorotusrahasto 1.1.	0	0	0	0
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkorotusrahasto 31.12.	0	0	0	0
Muut omat rahastot				
Rahaston nimi 1.1.	9 321	1 173	0	0
Siirrot rahastoon		10 272		
Siirrot rahastosta	-1 283	-2 125		
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	8 038	9 321	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	1 287 956	1 236 140	1 609 982	1 663 909
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	1 287 956	1 069 019	1 742 509	1 609 982
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	142 229	218 938	148 771	132 527
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>4 518 316</i>	<i>4 377 369</i>	<i>4 971 372</i>	<i>4 822 600</i>

Liitetieto 25

Erittely poistoerosta		
	2025	2024
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	465 441	479 762
Verotuspoistoihin liittyvät poistoero		
<i>Poistoero yhteensä</i>	<i>465 441</i>	<i>479 762</i>

Liitetieto 26

Pitkäaikaiset velat		
	2025	2024
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	360 000	440 000
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	<i>360 000</i>	<i>440 000</i>

*) Taulussa esitetään velat, jotka erääntyvät 5 vuoden jälkeen; v. 2023 tp:ssa 1.1.2029 tai sen jälkeen.

Liitetieto 27

Joukkovelkakirjalainat		
	2025	2024
JVK-laina xxx/xxxx		
- korko xx %		
- vuotuinen lyhennys		
JVK-laina xxx/xxxx		
- korko xx %		
- kertalyhenteinen		
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat		
- korko 0,00 % - 2,91 %	1 150 000	1 450 000
- erääntyvät 5.1.2026		
<i>Joukkovelkakirjalainat yhteensä</i>	<i>1 150 000</i>	<i>1 450 000</i>

Liitetieto 28

Pakolliset varaukset				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut pakolliset varaukset				
Vuokravastuut käyttämättömistä tiloista				
Ympäristövastuut	18 305	19 055	0	0
Vahingonkorvausvaraus				
Ei-suojaavien johdannaissopimusten negatiivinen käypä arvo				
Osuus kuntayhtymän alijäämästä				
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)			0	0
<i>Muut pakolliset varaukset yhteensä</i>	<i>18 305</i>	<i>19 055</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Liitetieto 29

Vieras pääoma				
	2025		2024	
	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen
Velat tytäryhteisölle				
Saadut ennakot				
Ostovelat		333		
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>	0	333	0	0
Velat kuntayhtymille, jossa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		645		417
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>	0	645	0	417
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisyyksille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>	0	0	0	0
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>	0	978	0	417

Liitetieto 30

Ei sekkilimiitti-tilejä.

Liitetieto 31

Muiden velkojen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut velat				
Liittymismaksut				
Muut velat	45 100	46 291	38 534	39 760
<i>Muut velat yhteensä</i>	45 100	46 291	38 534	39 760

Liitetieto 32

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot				
Menojäämät				

Lomapalkkavelan ja hlösivukulujen jaksotukset	218 805	185 310	206 313	174 977
Muut palkkojen ja hlösivukulujen jaksotukset	53 828	54 754	53 828	54 754
Korkojaksotukset	1 034	564	1 322	2 021
Muut menoäämät	48 620	79 009	36 875	62 547
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>	<i>322 287</i>	<i>319 637</i>	<i>298 338</i>	<i>294 299</i>
<i>Siirtovelat yhteensä</i>	<i>322 287</i>	<i>319 637</i>	<i>298 338</i>	<i>294 299</i>

4.4 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

Liitetieto 33

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Lainat julkisyhteisöiltä				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Lainat muilta luotonantajilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
<i>Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
Lainat julkisyhteisöiltä				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
Lainat muilta luotonantajilta				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
<i>Pantatut osakkeet yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Liitetiedot 34–36

Vakuudet				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Pantatut arvopaperit				
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Pantatut arvopaperit				
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Pantatut arvopaperit				
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Vakuudet yhteensä	0	0	0	0
-------------------	---	---	---	---

Liitetieto 37

Vuokravastuut				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Toimitilojen vuokravastuut	0	0	0	0
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	21 650	24 201	19 863	22 197
Maa-alueiden vuokravastuut				
Muut vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä	21 650	24 201	19 863	22 197
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	13 587	12 816	12 214	11 490
- siitä PPP-hankkeet (public-private-partnerships)				
- siitä sopimuksiin sisältyvät lunastusvelvoitteet				
- siitä kuntakonsernin sisäiset vuokravastuut				
Leasingvuokrasopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.				

Liitetieto 38

Vastuusitoumukset				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	3 451 701	3 451 701	3 451 701	3 451 701
Jäljellä oleva pääoma	1 150 000	1 150 000	1 150 000	1 150 000
Takaukset muiden puolesta*				
Alkuperäinen pääoma	385 000	385 000	385 000	385 000
Jäljellä oleva pääoma	137 500	162 500	137 500	162 500
*) Kunnan osalta vertailutieto alkuperäisestä pääomasta korjattu. Takaus koskee ainoastaan Vesihuolto-osuuskuntaa.				

Liitetieto 39

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2025	2024
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	10 802 885	10 059 889
Kunnan osuus kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	13 828	10 795

Liitetieto 40

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt *)				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Sopimusvastuut				
Maankäyttö sopimuksista kunnalle aiheutuvat velvoitteet				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Maankäyttö sopimus A				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Sitoumukset avustukseen				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Sopimuksiin sisältyvät palautusvastuut				

Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset				
Sopimus A				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
<i>Sopimusvastuut yhteensä</i>	0	0	0	0
Osuus kuntayhtymän alijäämästä				
Arvonlisäveron palautusvastuu**	41 723	39 016	37 466	45 039
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu***	0	0	0	0

*) Liitetiedoissa voidaan eritellä olennaisimmat yksittäiset vastuut. Liitetietotositteessa annetaan yksityiskohtainen erittely.

***) Palautuksena ja vähennyksenä käsitellyt arvonlisäverot uudisrakennusten ja perusparantamisen hankintamenoista, joihin liittyy mahdollinen palautusvelvollisuus kiinteistöt myytäessä tai niiden käyttötarkoituksen muuttuessa vähennykseen tai palautukseen oikeuttamattomaan tarkoitukseen (AVL 120 §). Palautusvastuuta määriteltäessä otetaan huomioon kiinteistöt, joiden osalta vastuun toteutuminen on todennäköistä investointi- tai taloussuunnitelmaan tai toimenpideohjelmaan perustuen.

***) Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä opetus- ja kulttuuritoimen perustamishankkeisiin saatujen valtionosuuksien palautusvastuut, STVOL 4:30 §, L opetus- ja kulttuuritoimenrahoituksesta 7:30 § (vastuu voimassa 15 vuotta). Vastuut päättyvät vuosina 2015–2020.

Kunnalla ei ole koronvaihtosopimuksia.

4.5 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Liitetieto 41

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
HTV/2	2025	2024
Yleishallinto	6	7
Sosiaali- ja terveystoimi		
Opetus- ja kulttuuritoimi	30	28
Yhdyskuntapalvelut	3	3
Muut palvelut		
Liiketoiminta		
<i>Yhteensä</i>	39	38

Liitetieto 42

Henkilöstökulut		
	2025	2024
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	2 087 696	2 030 524
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin		
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	2 087 696	2 030 524

Liitetieto 43

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2025	2024
Kansallinen Kokoomus	124	6
Suomen Keskusta	1 843	1 596

Vihreä liitto	269	329
Perussuomalaiset	53	0
Vasemmisto	81	42
<i>Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä</i>	<i>2 370</i>	<i>1 973</i>

Liitetieto 44

Tilintarkastajan palkkiot		
	2025	2024
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	8 477	9 644
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät		
Muut palkkiot	17 700	
<i>Palkkiot yhteensä</i>	<i>26 177</i>	<i>9 644</i>

4.6 Eriytetyt tilinpäätökset ja muut eriytetyt laskelmat

4.6.1 Kilpailutilanteessa tapahtuva toiminta

Kilpailulain 30 d §:n edellyttämä tuloslaskelma kunnan taloudellisesta toiminnasta, joka tapahtuu kilpailutilanteessa markkinoilla.

718	Aholantie 30 vt				
	TULOSLASKELMA	TP 2025	TP 2024	Erotus	Ero-%
	TOIMINTATUOTOT				
3010	Myyntituotot muilta	1 818,00	1 968,00	-150,00	92,40
*	Myyntituotot	1 818,00	1 968,00	-150,00	92,40
3410	Asuntojen vuokrat	61 318,35	52 806,70	8 511,65	116,10
3420	Muiden rakennusten vuokrat	13 723,03	1 296,13	12 426,90	1 058,80
3460	Muut vuokratuotot	420,00	360,00	60,00	116,70
3530	Muut tuotot	493,55	482,16	11,39	102,40
*	Muut toimintatuotot	75 954,93	54 944,99	21 009,94	138,20
**	TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	77 772,93	56 912,99	20 859,94	136,70
	TOIMINTAKULUT				
	Henkilöstökulut				
4000	Vakinaisten palkat ja palkkiot	-3 118,84	-3 059,88	-58,96	101,90
4060	Lomaraha	-185,96	-154,97	-30,99	120,00
*	Palkat ja palkkiot	-3 304,80	-3 214,85	-89,95	102,80
	Henkilösivukulut				
4100	KuEI-palkkaperusteinen maksu	-498,75	-506,32	7,57	98,50
*	Eläkekulut	-498,75	-506,32	7,57	98,50
4151	Työnantajan sosiaaliturvamaksu	-61,92	-37,23	-24,69	166,30

4160	Työttömyysvakuutusmaksut	-6,64	-8,60	1,96	77,20
4170	Tapaturmavakuutusmaksut	-20,85	-44,38	23,53	47,00
4185	Taloudellinen tuki	-0,91	-1,13	0,22	80,50
*	Muut henkilösivukulut	-90,32	-91,34	1,02	98,90
4361	Puhelin- ja tietoliikennepalve	0,00	-144,19	144,19	0,00
4370	Vakuutukset	-349,07	-289,27	-59,80	120,70
4380	Puhtaanapito- ja pesulapalvelu	-3 418,71	-3 902,64	483,93	87,60
4391	Rakenn.rak- ja kunn.pitopalv	-2 096,73	-1 020,82	-1 075,91	205,40
4392	Alueiden rakentamis ja kunn.pi	0,00	-200,62	200,62	0,00
4401	Kon., kal. ja laitt. kunn.pito	-98,57	0,00	-98,57	0,00
4450	Vuokratyövoimapalvelut	-2 199,32	-2 282,64	83,32	96,30
*	Palvelujen ostot	-8 162,40	-7 840,18	-322,22	104,10
4572	Vesi	-2 861,40	-2 446,62	-414,78	117,00
4573	Sähkö ja kaasu	-3 868,00	-3 499,66	-368,34	110,50
4580	Kalusto	-423,03	0,00	-423,03	0,00
4590	Rakennusmateriaali	-291,53	-779,82	488,29	37,40
4600	Muu materiaali	-70,65	-40,23	-30,42	175,60
45709	SIS Lämmitys	-12 536,58	-11 361,83	-1 174,75	110,30
*	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-20 051,19	-18 128,16	-1 923,03	110,60
4840	Koneiden ja laitt. vuokrat	-421,23	0,00	-421,23	0,00
*	Muut toimintakulut	-421,23	0,00	-421,23	0,00
**	TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-32 528,69	-29 780,85	-2 747,84	109,20
	TOIMINTAKATE	45 244,24	27 132,14	18 112,10	166,80
	Rahoitustuotot ja -kulut				
	VUOSIKATE	45 244,24	27 132,14	18 112,10	166,80
	Poistot ja arvonalentumiset				
7130	Poistot rakennuksista	-38 048,16	-38 048,16	0,00	100,00
**	Suunn.mukaiset poistot	-38 048,16	-38 048,16	0,00	100,00
	Satunnaiset erät				
	TILIKAUDEN TULOS	7 196,08	-10 916,02	18 112,10	-65,90
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	7 196,08	-10 916,02	18 112,10	-65,90

727	Teollisuushalli 1				
	TULOSLASKELMA	TP 2025	TP 2024	Erotus	Ero-%
	TOIMINTATUOTOT				

3420	Muiden rakennusten vuokrat	10 460,82	10 383,69	77,13	100,70
3530	Muut tuotot	262,84	247,46	15,38	106,20
*	Muut toimintatuotot	10 723,66	10 631,15	92,51	100,90
**	TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	10 723,66	10 631,15	92,51	100,90
	TOIMINTAKULUT				
	Henkilöstökulut				
	Henkilösivukulut				
4370	Vakuutukset	-296,69	-247,46	-49,23	119,90
4391	Rakenn.rak- ja kunn.pitopalv	-337,75	-545,70	207,95	61,90
4401	Kon., kal. ja laitt. kunn.pito	-100,21	0,00	-100,21	0,00
*	Palvelujen ostot	-734,65	-793,16	58,51	92,60
4590	Rakennusmateriaali	-17,56	0,00	-17,56	0,00
*	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17,56	0,00	-17,56	0,00
4970	Myyntisaamisten luottotappiot	-18 662,00	0,00	-18 662,00	0,00
*	Muut toimintakulut	-18 662,00	0,00	-18 662,00	0,00
**	TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-19 414,21	-793,16	-18 621,05	2 447,70
	TOIMINTAKATE	-8 690,55	9 837,99	-18 528,54	-88,30
	Rahoitustuotot ja -kulut				
	VUOSIKATE	-8 690,55	9 837,99	-18 528,54	-88,30
	Poistot ja arvonalentumiset				
7130	Poistot rakennuksista	-4 185,96	-4 185,96	0,00	100,00
**	Suunn.mukaiset poistot	-4 185,96	-4 185,96	0,00	100,00
	Satunnaiset erät				
	TILIKAUDEN TULOS	-12 876,51	5 652,03	-18 528,54	-227,80
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-12 876,51	5 652,03	-18 528,54	-227,80

728	Teollisuushalli 2				
	TULOSLASKELMA	TP 2025	TP 2024	Erotus	Ero-%
	TOIMINTATUOTOT				
3420	Muiden rakennusten vuokrat	1 200,00	1 200,00	0,00	100,00
*	Muut toimintatuotot	1 200,00	1 200,00	0,00	100,00
**	TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 200,00	1 200,00	0,00	100,00

	TOIMINTAKULUT				
	Henkilöstökulut				
	Henkilösivukulut				
4370	Vakuutukset	-52,66	-43,93	-8,73	119,90
*	Palvelujen ostot	-52,66	-43,93	-8,73	119,90
**	TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-52,66	-43,93	-8,73	119,90
	TOIMINTAKATE	1 147,34	1 156,07	-8,73	99,20
	Rahoitustuotot ja -kulut				
	VUOSIKATE	1 147,34	1 156,07	-8,73	99,20
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Satunnaiset erät				
	TILIKAUDEN TULOS	1 147,34	1 156,07	-8,73	99,20
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	1 147,34	1 156,07	-8,73	99,20

YHTEENSÄ	TULOSLASKELMA	TP 2025	TP 2024	Erotus	Ero-%
	TOIMINTATUOTOT				
3010	Myyntituotot muilta	1 818,00	1 968,00	-150,00	92,40
*	Myyntituotot	1 818,00	1 968,00	-150,00	92,40
3410	Asuntojen vuokrat	61 318,35	52 806,70	8 511,65	116,10
3420	Muiden rakennusten vuokrat	25 383,85	12 879,82	12 504,03	197,10
3460	Muut vuokratuotot	420,00	360,00	60,00	116,70
3530	Muut tuotot	756,39	729,62	26,77	103,70
*	Muut toimintatuotot	87 878,59	66 776,14	21 102,45	131,60
**	TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	89 696,59	68 744,14	20 952,45	130,50
	TOIMINTAKULUT				
	Henkilöstökulut				
4000	Vakinaisten palkat ja palkkiot	-3 118,84	-3 059,88	-58,96	101,90
4060	Lomaraha	-185,96	-154,97	-30,99	120,00
*	Palkat ja palkkiot	-3 304,80	-3 214,85	-89,95	102,80
	Henkilösivukulut				
4100	KuEI-palkkaperusteinen maksu	-498,75	-506,32	7,57	98,50

*	Eläkekulut	-498,75	-506,32	7,57	98,50
4151	Työnantajan sosiaaliturvamaksu	-61,92	-37,23	-24,69	166,30
4160	Työttömyysvakuutusmaksut	-6,64	-8,60	1,96	77,20
4170	Tapaturmavakuutusmaksut	-20,85	-44,38	23,53	47,00
4185	Taloudellinen tuki	-0,91	-1,13	0,22	80,50
*	Muut henkilösivukulut	-90,32	-91,34	1,02	98,90
4361	Puhelin- ja tietoliikennepalve	0,00	-144,19	144,19	0,00
4370	Vakuutukset	-698,42	-580,66	-117,76	120,30
4380	Puhtaanapito- ja pesulapalvelu	-3 418,71	-3 902,64	483,93	87,60
4391	Rakenn.rak- ja kunn.pitopalv	-2 434,48	-1 566,52	-867,96	155,40
4392	Alueiden rakentamis ja kunn.pi	0,00	-200,62	200,62	0,00
4401	Kon., kal. ja laitt. kunn.pito	-198,78	0,00	-198,78	0,00
4450	Vuokratyövoimapalvelut	-2 199,32	-2 282,64	83,32	96,30
*	Palvelujen ostot	-8 949,71	-8 677,27	-272,44	103,10
4572	Vesi	-2 861,40	-2 446,62	-414,78	117,00
4573	Sähkö ja kaasu	-3 868,00	-3 499,66	-368,34	110,50
4580	Kalusto	-423,03	0,00	-423,03	0,00
4590	Rakennusmateriaali	-309,09	-779,82	470,73	39,60
4600	Muu materiaali	-70,65	-40,23	-30,42	175,60
45709	SIS Lämmitys	-12 536,58	-11 361,83	-1 174,75	110,30
*	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-20 068,75	-18 128,16	-1 940,59	110,70
4840	Koneiden ja laitt. vuokrat	-421,23	0,00	-421,23	0,00
4970	Myyntisaamisten luottotappiot	-18 662,00	0,00	-18 662,00	0,00
*	Muut toimintakulut	-19 083,23	0,00	-19 083,23	0,00
**	TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-51 995,56	-30 617,94	-21 377,62	169,80
	TOIMINTAKATE	37 701,03	38 126,20	-425,17	98,90
	Rahoitustuotot ja -kulut				
	VUOSIKATE	37 701,03	38 126,20	-425,17	98,90
	Poistot ja arvonalentumiset				
7130	Poistot rakennuksista	-42 234,12	-42 234,12	0,00	100,00
**	Suunn.mukaiset poistot	-42 234,12	-42 234,12	0,00	100,00
	Satunnaiset erät				
	TILIKAUDEN TULOS	-4 533,09	-4 107,92	-425,17	110,40
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-4 533,09	-4 107,92	-425,17	110,40

4.7 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

5 Kirjanpitokirjat

6

7	Päiväkirjat	sähköinen
8	Pääkirja	sähköinen
9	Tuloslaskelma	sähköinen
10	Tase	sähköinen
11	Rahoituslaskelma	sähköinen
12	Tilipuitteet	sähköinen
13	Tase-erittelyt	paperi
14	Ostoreskontra	sähköinen
15	Myyntireskontra	sähköinen
16		
17	Tositteet säilytetään sähköisessä muodossa.	

Tositelajit

Ristijärven kunta

Tlaji	Nimi	Tyyppi
30	Pankkitositteet	
32	Ostolaskut P2P	osto
34	Hyvitysten kohdistus OSRE	
35	Ostolaskujen maksut	
40	Myren viitesuoritukset	
41	Myre käsintallennetut suoritukset	
42	Intime yleislaskutus	myynti
44	Intime Web-laskutus	myynti
46	Viitesuoritukset/Perintätsto	myynti
47	Myre enn.ja maksumäär.kohdistu	myynti
5I	Päivähoito	myynti
5T	Vuokralaskutus	myynti
5U	Rakennusvalvonta	myynti
5V	Maa-aineslupalaskutus	myynti
5Y	Kaukolämpö	myynti
63	eMemo Payment maksut	
77	SIS Web-muistiotositteet	
80	Web-muistiotosite	
81	Käsinkirjatut muistiotositteet	
82	Matkalaskut M2	
84	Palkkatositteet	
85	Luottotappiot	
86	Hyvitysten kohdistus MYRE	
87	Sumu-poistot	
88	Käyttöomaisuuden luovutukset	
89	Poistoeron muutokset	
90	Vyörytykset	

- 95 Jaksotukset
- 96 Kirjanpidon tulos
- 97 Kirjanpidon tulos laskennallin
- 98 Sisäisen laskennan tulos
- 99 Sisäisen laskennan tulos laske
- T1 Tilinpäätösarvio

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Ristijärvellä 23. maaliskuuta 2026

RISTIJÄRVEN KUNNANHALLITUS


ANU KEMPPAINEN


KATRI KLEMETTI


OLLI PIETILÄ


TAINA HUSKO-LEINONEN


KATRI AULA


TONI HAAPAKALA


ARTTU HEIKKINEN


TAINA TOIVONEN

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Ristijärvellä 11.5.2026

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö



Jyri Pesonen
KHT, JHT, KRT tilintarkastaja